

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Absolutní trest u mnohonásobných vrahů

Bc. Karolína Čížková

Diplomová práce

2022

„Humanita stojí dnes tak vysoko, že i vrahům zachraňuje život. Jen zavražděným ne.“

(Gabriel Laub)

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Karolína Čížková**
Osobní číslo: **H20367**
Studijní program: **N0111P190001 Resocializační pedagogika**
Téma práce: **Absolutní trest u mnohonásobných vrahů**
Zadávatel katedra: **Katedra věd o výchově**

Zásady pro vypracování

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku mnohonásobných vrahů a absolutního trestu. Mezi mnohonásobné vrahy řadíme sériové, masové a nájemné vrahy. Cílem práce je zjistit dnešní postoj studentské veřejnosti k trestu smrti u těchto narušených jedinců. V teoretické části se práce dělí do pěti podkapitol. V první části pojednává obecně o mnohonásobných vrahích a vysvětluje základní pojmy. Druhá část se zabývá problematikou sériových vrahů. Ve třetí části věnuje pozornost masovým vrahům, rozdílům mezi těmi sériovými a masovými a v závěru této části ještě zmiňuje nájemné zabijáky. Ve čtvrté části se práce zaměřuje na kazuistiku některých známých případů v České, popřípadě Československé, republice. V páté části se práce zaměřuje na trest smrti, na jeho historický vývoj ve světě i u nás, otázky ohledně humanizace a pojetí absolutního trestu jako tzv. „odstrašovací“. V praktické části se práce věnuje kvantitativnímu výzkumnému šetření pomocí dotazníků, jež je zkoumáno na studentské veřejnosti a zjišťuje, jaký mají názor na tuto problematiku. Závěrečným výstupem je shrnutí, které pojednává o zjištěných skutečnostech ve výzkumu.

Klíčová slova:

Vraždy, mnohonásobní vrazi, sérioví vrazi, masoví vrazi, nájemní vrazi, trest smrti

Rozsah pracovní zprávy:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4371-4.
2. DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5599-1.
3. SCHREIBER, Hermann. *Trest smrti v dějinách lidstva: Peter Kürten a další vraždící monstra*. Vyd. 2. Praha: Naše vojsko, 2008. Psyché (Grada). ISBN 978-80-206-0975-5.
4. KUČHTA, Josef a Karel SCHELLE. *Trest smrti očera a dnes: Peter Kürten a další vraždící monstra*. Vyd. 2. [Brno: Univerzita J.E. Purkyně], 1982. Psyché (Grada). ISBN 978-80-206-0975-5.
5. VRONSKY, Peter. *Serial Killers: The Method and Madness of Monsters*. Second Berkley trade paperback edition. New York: Berkley books, 2020. OCLC 55671515.

Vedoucí diplomové práce:

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.

Katedra věd o výchově

Datum zadání diplomové práce:

1. března 2021

Termín odevzdání diplomové práce:

31. března 2022

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D. v.r.

děkan

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D. v.r.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 1. března 2021

Prohlášení

Práci s názvem Absolutní trest u mnohonásobných vrahů jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 31.3.2022

Bc. Karolína Čížková v.r.

Poděkování

Tímto bych chtěla srdečně poděkovat za pomoc při šíření mého dotazníkového šetření panu řediteli čáslavského gymnázia Mgr. Davidu Tichému, paní vedoucí studijního oddělení FF na UPCE Naděždě Tiché a také instagramovým profilům @fotkyzajimavosti, @zločinozroutske.vtipecky a @motivzla.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině, že na mě i přes mé krize měla pochopení a dodávala mi podporu a odhodlání diplomovou práci dopsat.

Mé největší poděkování patří mému garantovi prof. PhDr. Karlu Rýdlovi, CSc. za odborné vedení diplomové práce, věcné připomínky, ochotu a čas, velikou trpělivost a hlavně morální podporu.

ANOTACE

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku mnohonásobných vrahů a absolutního trestu. Mezi mnohonásobné vrahy řadíme sériové, masové a nájemné vrahy. Cílem práce je zjistit dnešní postoj studentské veřejnosti k trestu smrti u těchto narušených jedinců. V teoretické části se práce dělí do pěti podkapitol. V první části pojednává obecně o mnohonásobných vrazích a vysvětluje základní pojmy. Druhá část se zabývá problematikou sériových vrahů a v závěru této části ještě zmiňuje nájemné zabijáky. Ve třetí části věnuje pozornost masovým vrahům, rozdílům mezi těmi sériovými a masovými. Ve čtvrté části se práce zaměřuje na kazuistiky některých známých případů v České, popřípadě Československé, republice. V páté části se práce zaměřuje na trest smrti, na jeho historický vývoj ve světě i u nás, otázky ohledně humanizace a pojetí absolutního trestu jako tzv. „odstrašovačla“. V praktické části se práce věnuje kvantitativnímu výzkumnému šetření pomocí dotazníků, jež je zkoumáno na studentské veřejnosti a zjišťuje, jaký mají názor na tuto problematiku. Závěrečným výstupem je shrnutí, které pojednává o zjištěných skutečnostech ve výzkumu.

KLÍČOVÁ SLOVA

vraždy, mnohonásobní vrazi, sérioví vrazi, masoví vrazi, nájemní vrazi, trest smrti

TITLE

Capital Punishment for Multiple Murderers

ANNOTATION

The diploma thesis focuses on the issue of multiple murderers and absolute punishment. Multiple killers include serial, mass and hired killers. The purpose of this work is to find out the current attitude of the student public to the death punishment for these disturbed individuals. In the theoretical part, the work is divided into five subchapters. The first part deals with multiple killers in general and explains the basic terms. The second part deals with the issue of serial killers and at the end of this part he also mentions assassins. In the third part it pays attention to mass murderers, the differences between the serial and mass ones. In the fourth part, the work focuses on case reports of some known cases in the Czech or Czechoslovak Republic. In the fifth part, the work focuses on the death punishment, its historical development in the world and in our country, questions about humanization and the conception of absolute punishment as a so-called "deterrent". In the practical part, the work is devoted to quantitative research using questionnaires, which is examined in the student public and finds out what they think on this issue. The final output is a summary that discusses the findings in the research.

KEYWORDS

Murders, Multiple Murderers, Serial Murderers, Mass Murderers, Assassins, Death Punishment

Obsah

ÚVOD	5
I. TEORETICKÁ ČÁST	6
1 MNOHONÁSOBNÉ/VÍCENÁSOBNÉ VRAŽDY	6
1.1 DEFINICE	6
2 SÉRIOVÍ VRAZI	8
2.1 DOMNĚNKY O SÉRIOVÝCH VRAZÍCH	8
2.2 ORGANIZOVANÝ VS. NEORGANIZOVANÝ SÉRIOVÝ VRAH	8
2.3 PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY SÉRIOVÝCH VRAHŮ	16
2.4 SEDM FÁZÍ VRAŽDY DLE MOTIVU A MODU OPERANDI	17
2.5 PĚT STÁDIÍ STAVU PSYCHIKY SÉRIOVÉHO VRAHA	20
2.6 PSYCHOLOGICKÁ TYPOLOGIE VRAHŮ PODLE MOTIVU	21
2.6.1 <i>Empirická klasifikace</i>	22
2.7 TYPOLOGIE VRAHŮ DLE MOTIVU	23
2.8 MOTIVAČNÍ VZORCE	26
2.9 SEXUÁLNÍ SÉRIOVÍ VRAZI	27
2.10 NÁJEMNÍ VRAZI	29
2.11 VYBRANÉ BEHAVIORÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY	30
2.12 ČEŠTÍ SÉRIOVÍ VRAZI	33
2.12.1 <i>Spartakiádní vrah / Pražský škrtič</i>	33
2.12.2 <i>Doživotní vězeň Havlova svědomí</i>	39
2.12.3 <i>Orličtí vrazi</i>	43
2.12.4 <i>Kolínský gang</i>	50
2.12.5 <i>Manželé Stodolovi</i>	54
2.12.6 <i>Hospodská harpie</i>	65
2.12.7 <i>Lesní vrah</i>	70
2.12.8 <i>Heparinový vrah</i>	74
3 MASOVÍ VRAZI	78
3.1 SUBTYPY MASOVÝCH VRAHŮ	79
3.1.1 <i>Typologie masových vrahů</i>	80
3.1.2 <i>Vybrané patologické jevy vývoje</i>	81
3.2 ČEŠTÍ MASOVÍ VRAZI	84
3.2.1 <i>Josef Svoboda</i>	84
3.2.2 <i>Olga Hepnarová</i>	84
3.2.3 <i>Jiří Popelka</i>	85
3.2.4 <i>Romana Zienertová</i>	87
3.2.5 <i>Kevin Dahlgren</i>	88
3.2.6 <i>Zdeněk Konopka</i>	88
4 TREST SMRTI	90
4.1 HISTORIE TRESTU SMRTI	91
4.1.1 <i>Historie absolutního trestu v USA</i>	94
4.1.2 <i>Historie absolutního trestu v českých zemích</i>	97
4.2 ARGUMENTY PRO	103
4.3 ARGUMENTY PROTI	104
4.4 TREST ŽIVOTA A ABSOLUTNÍ ODNĚTÍ SVOBODY NA DOŽIVOTÍ	106
4.4.1 <i>Trest života</i>	106
4.4.2 <i>Absolutní trest odnětí svobody na doživotí</i>	108
II. EMPIRICKÁ ČÁST	109
5 PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ	109
5.1 ÚVOD	109
5.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	109
5.3 VYHODNOCENÍ EMPIRICKÉHO ŠETŘENÍ	125
5.4 ZÁVĚR VÝZKUMU	129

ZÁVĚR	131
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	133
SEZNAM GRAFŮ	140
SEZNAM TABULEK	141

Úvod

Co si myslí studentská veřejnost o mnohonásobných vražích? Jaký je podle nich ideální a adekvátní trest pro tyto pachatele bez špetky empatie a lítosti nad svými spáchanými činy? Jaký postoj zaujímají k trestu smrti? Tyto a další otázky jsem kladla sama sobě, když jsem přemýšlela nad touto problematikou. Jelikož mne samotnou fascinovala, chtěla jsem znát názor i svých vrstevníků. Právě získání odpovědí na tyto otázky bylo mou hlavní motivací, abych zpracovala diplomovou práci na toto téma.

Teoretická část práce je rozdělena do 4 hlavních kapitol. První kapitola se věnuje celkové definici vícenásobných vrahů a lehkému nastínění problematiky. Ve druhé kapitole se práce zabývá nejobsáhlejší skupinou mnohonásobných zabijáků a to sériovými. Tato kapitola obsahuje i dvě podkapitoly – sexuálně motivované sériové a nájemné vrahy, jež do této skupiny taktéž řadíme. Snaží se na tyto vrahy pohlížet z pohledu různých motivů a vybraných patologických jevů, kterými se vyznačují. Obsahuje také podkapitolu věnovaným českým případům v novodobé české historii a uvádí příklady ukládaných trestů u těchto pachatelů. Třetí kapitola řeší otázku masových vrahů, kdy je definuje a uvádí taktéž příklady českých odsouzených masových zabijáků. Čtvrtá kapitola řeší problematiku absolutního trestu, kdy je rozdělena do podkapitol řešící historický vývoj trestu smrti ve světě, ale také zmiňuje rozdílný pohled na trest smrti v historii ČR a USA. Závěrem této kapitoly jsou možnosti jiných výjimečných trestů výhradně pro tyto vrahy.

Ve výzkumné části se diplomová práce orientuje právě na postoj studentské veřejnosti k problematice okolo trestu smrti a mnohonásobných vrahů. Pro výzkumné šetření byl zvolen kvantitativní výzkum pomocí dotazníků s vlastní konstrukcí. Výzkumným souborem byli studenti ve věku 15 až cca. 25 let (záleží v kolika letech a jaký obor ještě studují, či nedávno dostudovali).

Ráda bych podotkla, že získaná data nelze zobecňovat a je nutné pohlížet na názor studentů jako na aktuální postoje a pocity, které mohou být kdykoli ovlivněny či změněny, právě na základě spáchaných trestných činů těmito pachateli.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Mnohonásobné/vícenásobné vraždy

1.1 Definice

Nejprve bych ráda uvedla, že vrahem se může stát jakákoli trestně odpovědná fyzická osoba. V literatuře a v trestním zákoníku se ale pojem „vrah“ nevyskytuje. Jedná se o pachatele trestného činu¹, kdy tento pachatel je vysvětlen v § 22 odst. 1 trestního zákoníku jako ten, „*kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy.*“² Vrahem je tedy osoba, jež se dopustila trestného činu vraždy, dokonala ho, pokusila se o něj nebo ho pouze připravila.³ Vrahem je samozřejmě i osoba, která usmrtila pouze jednu oběť. Tato diplomová práce bude pojednávat pouze o vrazích mnohonásobných.

Chceme-li hovořit o mnohonásobných vrazích je důležité zmínit, že existují tři typy vícenásobných vrahů. Sériový, masový a záchvatový vrah má z hlediska psychologického, kriminalistického a behaviorálně – patologického výrazně jinou osobnost pachatele, kdy každý z nich vraždí s jiným motivem, odlišnými zbraněmi a místem činu.

Takovou zběžnou a jednoduchou definicí bychom mohli tyto vrahy odlišit následovně: „*sériový vrah vraždí své oběti v sérii za sebou na různých místech a v různém čase; masový vrah je komplikovaný, protože vraždí v sérii, která je však jen vražednou vlnou, co po nějaké době utichne a skončí.*“ (A. Drbohlav, 2013)

Jako *sériového vraha* (v aj. *serial killer, serial murder*) považujeme pachatele, který spáchal sérii dvou nebo více vražd během odlišných akcí. Tyto série vražd mohl spáchat jeden nebo i více pachatelů. Na rozdíl od záchvatového vraha, ten sériový se svým vražděním sám od sebe nepřestane, zabíjí na odlišných místech a jeho aktivní období může trvat velmi dlouhou dobu⁴ (například Denis Rader známý jako „BTK vrah“, který vraždil přes třicet let, než byl dopaden⁵) a každý jeho akt je považován za samostatný čin série.

¹ JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné*. 2. vydání. Praha: Leges, 2010, str. 289.

² § 22 odst. 1 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 22 odst. 1 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 14-15.

⁵ *Tamtéž*, str. 378.

Pro definici sériového vraha máme čtyři základní východiska:

- Na sérii vražd se může podílet jeden nebo více pachatelů;
- Jedná se o dvě a více zavražděných obětí;
- Jednotlivé případy se objevili na odlišných událostech/různých akcích a to i v různých časech;
- Uplynulé období mezi těmito událostmi odlišuje sériové vraždy od masových.

Za *masového vraha* (v aj. *mass killer, mass murder*) označujeme pachatele, který spáchal čtyři nebo více vražd během jedné události bez výrazné časové prodlevy. Obvykle dojde k zabití řadě obětí na jednom místě v průběhu jedné vražedné události.

Záchvatový vrah (v aj. *spree killer, spree murder*) definujeme jako spáchání dvou nebo i více vražd jedním či vícero pachateli bez tzv. „cooling off“ periody. Kdy tuto periodu můžeme velmi obecně definovat jako čas na rozmyšlení dalších činů, pachatelovo emocionální vychladnutí a přerušování vražedné série v čase.⁶ L. Čírtková překládá „spree killer“ jako „vražednou vlnou“ nebo také „vrazi na vražedné vlně (túře)“. Tento vrah tedy páchá své činy v jednom krátkém časovém úseku a v ohraničené lokalitě, ale s odlišným místem činu. Co je ovšem velice zajímavé, je náhlé ukončení vraždění, kdy viník sám s vražděním skončí a v dalším běsnění už nepokračuje. Proto je tento typ vražd označován jako „vlna“. Náhle se objeví a rychle i zmizí.⁷

Kdežto sériový vrah se od toho záchvatového a masového zásadně liší v tom, že ve svém vraždění jen tak sám od sebe nepřestane. Mezi další rozdíly řadíme i ty, že sériový pachatel koná své činy na různých místech, může být aktivní dlouhá léta a každý zločin je počítán jako samostatný díl série.⁸ Podle kriminalistického a psychologického projektu radfordské univerzity (tento projekt funguje od roku 1992), kdy vytváří databázi amerických a mezinárodních sériových vrahů, můžeme podle nové úpravy definice sériového vraha rozšířit soubor pachatelů na 2 257 vrahů z celého světa.⁹

⁶ *Tamtéž*, str. 15.

⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Grada, 2008. str. 113.

⁸ *Tamtéž*, str. 113.

⁹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 16.

2 Sérioví vrazi

2.1 Domněnky o sériových vražích

Mezi všeobecně známé domněnky o sériových vražích řadíme tu, kdy „*sériovým vrahem může být pouze muž, že se vrah neustále přemísťuje a působí mezinárodně, že má sériová vražda pouze dva motivy a těmi je zisk nebo sex, a v neposlední řadě, že je sériový vrah celoživotní samotář a podivín.*“¹⁰ Ačkoliv samostatně můžeme tyto mýty považovat za pravdivé, celosvětově jsou bohužel z pohledu statistiky mylné.¹¹

Mýtů okolo sériových vrahů existuje spousta. Například, že sériový vrah je pouze běloch. Ačkoli pachatelé bílé pleti statisticky převládají (65,8 %), vrazi černé pleti mají v kvantifikaci etnickém podílu mnohonásobných vrahů, který čítá 1345 pachatelů, 27,9 %. Dále v tomto podílu máme 4,9 % Hispánců a 4,7 % Asiatů.¹²

2.2 Organizovaný vs. neorganizovaný sériový vrah

Organizovaný vrah je velmi často označován jako antisociální psychopat. Je nutné ale podotknout, že při svých činech je zcela přičetný. Jak tento typ vraha poznat? Jedná se o velice manipulativního jedince s výbornou slovní zásobou. Spousta z nich má vystudovanou střední nebo i vysokou školu. Dále je to narcis, kdy věnuje spoustu času péči o svůj zevnějšek a zdraví. Z vnějšku se jedná o pečlivého a pořádného jedince jezdícím v reprezentativním autě, kdy se vkusně šatí a bývá i velice úspěšným obchodníkem. Co se týká jeho chování, bývá to extrovertní, přizpůsobivý, komunikativní a všeobecně oblíbený jedinec.¹³ Velmi často má nějaký partnerský vztah, kdy mají už i děti¹⁴, bývá členem nějakého místního spolku, je nápomocný a může navštěvovat i kostel. Ačkoli se jeví tento jedinec jako naprosto spořádaný, přátelský a milý, jedná se o zcela falešný a zákeřný manévr, kdy se šlo pouze o přetvářku. O to děsivější tento jedinec je, když na různých místních akcích připravoval nějaké činnosti pro děti ze sousedství. Proto se, po odhalení skutečnosti o tomto vrahovi, s tím jeho okolí tak těžce vyrovnává natož, aby tomu věřili. Ve skutečnosti je tento pachatel bez jakéhokoli soucitu, emocí a s lhostejností k jinému životu. Svě oběti si ale vybírá mimo svou komunitu, jež nezná

¹⁰ *Tamtéž*, str. 18.

¹¹ *Tamtéž*, str. 18.

¹² *Tamtéž*, str. 16.

¹³ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Současné trendy v kriminalistické psychologii. In *Kriminalistika*. No. 1, 2007.

¹⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, str.201.

a tudíž ho s nimi nic nespojuje. Svě oběti si ale vybírá na základě pro něj specifických podobností s jinými osobami ze svého okolí. Mohlo se jednat například o ženu vzhledově podobnou jeho matce nebo milence, kdy k nim choval velice významné ale ambivalentní emoce. Velmi často tento pachatel své oběti několik dní sleduje, kdy mezitím své činy i důkladně promyslí a připraví. Vyčkává tedy na nejlepší příležitost k útoku a nejedná zbrkle. Bývají pravidlem tři místa činu – místo únosu, místo vraždy a místo, kde je poté oběť ukryta. Dokonce si pečlivě naplánuje i místo vraždy, které poté i důkladně vyčistí od možných stop a své vražedné nástroje si vždy na místo přinese a i odnese. Poté se zajímá o mediální rozruch okolo jeho činů. Práci policie sleduje a z tohoto důvodu se navrácí i na místa svých útoků. U většiny těchto pachatelů probíhá sadisticky sexuálních aktivit až po smrti oběti, kdy někteří pachatelé bývají i nekrosadisté a nekrofilové. V některých případech vrah provede dekapitaci (odřízne hlavu od těla) a následně rozřeže oběť na části, kdy tyto části pohřbí na různých místech.¹⁵

Jako tento typ vraha bych pro Československou historii uvedla sériového vraha Václava Mrázka – též známého pod přezdívkou „*Smrták*“. Ten vraždil v oblasti Chomutovska mezi lety 1951-1956, kdy v tomto období usmrtil více jak sedm obětí. Na svědomí měl také několik krádeží, čtyři pokusy o vraždu a čtrnáct případů sexuálního násilí na nezletilých dívkách (šest dokonanych činů a osm pokusů), kdy celkový počet trestných činů, za které byl Mrázek odsouzen, bylo sto dvacet sedm. Byl odsouzen k trestu smrti oběšením. Mrázek byl sexuální sadista a nekrofil. Měl problém navázat kontakt se ženami a své oběti velmi často nejprve sledoval. Ačkoli pracoval jako dělník, postupně se propracoval až na pozici „mistra“. Pro okolí působil jako poměrně spořádaný, tichý, pracovitý a nevýrazný muž. Díky této přetvářce obalamutil i své dva příbuzné pracující u Veřejné bezpečnosti a nevzbudil u nich žádné podezření.¹⁶

Neorganizovaný typ vraha definujeme jako pachatele, který je asociální psychotik. Jedná se o často nemluvného jedince, který si je ve své komunikaci nejistý, nebo má nízkou verbální schopnost. Tento pachatel velmi často žije sám, kdy jeho sexuální život, buď je na základě krátkých afér, nebo je zcela sexuálně nezkušený. Většinou se nejedná o příliš zručného jedince, který pracně hledá zaměstnání a o to následně brzy přijde. Bývá velice často

¹⁵ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Současné trendy v kriminalistické psychologii. In *Kriminalistika*. No. 1, 2007.

¹⁶ ToMy. Václav Mrázek. *Serialkillers.cz: Nejohrovenější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 12.10.2010 [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/vaclav-mrazek>>.

nepořádný a nedbá o svůj vzhled. Dále mívá starší automobil nebo dodávku. Velmi často se jednalo o dělníky ve velkých továrnách nebo v šachtách. Někdy může být dokonce i členem nějaké sekty. Po odhalení ho velmi často okolí označí jako „jako takového toho divného souseda, který se s nikým moc nebavil“.

Své činy vykonávají impulzivně, kdy jejich obětí bývá někdo viditelně slabší a submisivní. Svou oběť velmi často znají. Jejich útok je bleskový, kdy nikterak neřeší místo činu. Od toho se odvíjí i použité nástroje, které se ve většině případů odvíjí od onoho místa činu. Někdy svou oběť uškrtí, nebo třeba i ubijí kamenem. Tělo oběti nechají na místě, kdy v podstatě není vůbec zamaskované. Pachatel neřeší ani případné stopy a důkazy, které po sobě zanechal. Nezajímá ho ani samotné vyšetřování či mediální rozruch. Na místo činu se vrací pouze v případě znovuprožití svého uspokojení a nadvlády nad obětí.¹⁷

Jako příklad českého sériového neorganizovaného vraha bych uvedla Miroslava Stehlíka – též známý jako „*Stehno*“. Vraždil v roce 1983 a usmrtil dvě ženy a několik dalších napadl nebo znásilnil (celkem 14 dokonaných sexuálních zneužití nebo pokusů¹⁸). Jeho motivem byly sexuální choutky. Jednalo se o výrazně psychopatickou osobnost s citovou oploštělostí (bez jakékoli empatie), bez citového či morálního citění, sklonem k agresivitě. Dále byl také sadista, a to i v sexuální oblasti. Při všech svých útocích byl pod vlivem pervitinu, díky kterému tvrdil, že už neslyšel ve své hlavě neustálé ženské hlasy, které se mu vysmívaly.¹⁹

Stehlík byl velice agresivní pachatel s plnou řádkou negativních věcí, které ho celý život doprovázely. Už samotné Stehlíkovo rodinné prostředí bylo plné negativních faktorů, jenž vzniku defektní osobnosti bylo v podstatě „ideální“. Mezi tyto faktory můžeme zařadit chudobu, alkohol, násilnického otce a kriminální chování obou rodičů, rozvod rodičů, podprůměrná inteligence, časté stěhování a také dočasný pobyt v dětském domově. Společně se Stehlíkem se kriminálním činnostem věnovali i někteří jeho sourozenci.

Miroslav Stehlík se narodil 14. června 1956 v Praze. Dohromady měl šest sourozenců, ale dva z nich zemřeli již v dětství. Všichni čtyři bratři chodili do zvláštní školy a měli problémy

¹⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Současné trendy v kriminalistické psychologii. In *Kriminalistika*. No. 1, 2007.

¹⁸ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

¹⁹ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohavnější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

se zákonem. Nejmladší z bratrů, Pavel Stehlík, dokonce 11. dubna 1981 ve svých 24 letech zavraždil svou 59letou sousedku, kterou usmrtil 25 sečnými, bodnými a řeznými ranami. Jeho motiv měl mít kombinovanou pohnutku, kdy mu sousedka připomínala jeho nenáviděnou tchýni a zároveň byla se sexuálně sadistickým motivem. Za tento násilný čin byl odsouzen k odnětí svobody na dobu 15 let s pozdější sexuologickou léčbou. Propuštěn byl v roce 1993 a nyní má údajně žít na venkově pod změněným jménem.²⁰ Jak jsem již zmínila, oba rodiče měli problémy s alkoholem a celá rodina se často musela po Praze stěhovat. Co se týká jeho otce, byl to velice agresivní jedinec, kdy ho v roce 1960 odsoudili za opakované pohlavní zneužívání s pozdějším pokusem o vraždu. Jeho matka byla obviněna z mravního obtěžování dětí, jelikož si byla plně vědoma obtěžování svých dětí. Z tohoto důvodu museli být děti dočasně umístěny v dětském domově. O dva roky později v roce 1962 se jejich rodiče rozvedli a již o rok později se jejich matka znovu provdala za muže polského původu.²¹ Matka později uváděla, že ji i děti bývalý manžel často bil a rodina se dříve potýkala s velikými finančními problémy, což se mělo s novým manželem o trochu zlepšit.²²

Údajně měl být Miroslav Stehlík ze všech sourozenců nejchytřejší, později mu psychologové naměřili IQ 96. Byl ale už od mala dosti neovladatelný a už od druhé třídít mívával dvojky z chování.²³ Stehlíkova sexuální deviace se začala projevovat už v útlém věku, kdy si měl do sklepa v jejich domě vodit podobně staré dívky a strkal jim prsty do vagíny a análního otvoru, dokud nezačaly hlasitě naříkat.²⁴ Závažnějších trestných činů se ale začal pokoušet již ve svých 15 letech, kdy se dopustil pokusu o znásilnění mladé ženy, jež byla zrovna v prádelně jednoho z pražských domů a byla poměrně lehce oblečena. Stehlík ji měl popadnout pod krkem a osahávat. Ta ho ale obelstila, když ho pozvala do svého bytu, kdy si při cestě do něj na chodbě zavolala pomoc. Za tento čin byl Stehlík odsouzen ke 2 letům odnětí svobody s odkladem na 3 roky, kdy už ve zkušební době se dopustil 34 vloupání do bytů, ubytoven či aut. Ve dvou bytech pustil plynové hořáky a jeden se pokusil zapálit. Naštěstí k větším pohromám nedošlo.

²⁰ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

²¹ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

²² ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

²³ *Tamtéž*.

²⁴ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

V únoru 1973 napadl ve sklepe další mladou ženu a pokusil se ji opět znásilnit, tentokrát ale i pod výhružkou smrti. Za všechny tyto přečiny byl ve svých 18 letech odsouzen k 7 letům odnětí svobody s následnou ústavní sexuologickou léčbou. Podle soudních znalců totiž trpěl sexuální deviací, kdy se jednalo o kombinaci exhibicionismu, sexuální agresivity a sadismu. Stehlík byl velice problematickým vězněm, proto docházelo k přeřazování do přísnějších věznic. Nakonec skončil až ve Valdicích, kde díky svému problémovému chování patřil mezi elitu, což v jeho věku a u prvotrestance je dosti ojedinělé. Údajně se snažil ve vězení probourávat do vedlejších cel, kde byly drženy ženy, nebo měl znásilňovat některé své spoluvězně, nebo je fyzicky napadat.²⁵ Ve vězení došlo k setkání s Jiřím Glosem, jenž patřil mezi průkopníky v modernější výrobě pervitinu. Stehlík s ním udržoval občasné homosexuální styky a díky tomu se dostal k drogám. Po nich měl být údajně agresivnější. V roce 1982 byl propuštěn a musel nastoupit na sexuologickou léčbu do pražských Bohnic.²⁶

Dne 10. srpna 1983, tudíž během ústavní léčby, usmrtil Stehlík svou první obět'. Jednalo se o 30letou ženu, která pracovala v podniku zahraničního obchodu a poměrně úspěšnou zpěvačku. Ženu objevila v hustém křoví 21letá zahradnice, která hledá místo, kde by mohla vykonat potřebu. Podle toho, jak vypadalo místo činu a v jaké pozici byla obět' nalezena, se dalo s přesností určit, že se jednalo o vraždu se sexuální motivem. Tělo bylo totiž zcela nahé, na zádech s vystaveným genitálem a doširoka roztaženými dolními končetinami.²⁷ Na těle nebyly nalezeny žádné otisky, ani známky spermatu.²⁸ Jen na krku v místě ohryzku byl proveden uzel z ženiných šatů, kterým ji pachatel zardousil. V krvi oběti bylo nalezeno 1,7 promile, tudíž se potvrdil předpoklad, že byla žena zavražděna již 7. srpna v brzkých ranních hodinách, kdy vystupovala ve vinárně Slovanka, kdy ji svědci viděli naposledy. Později po dopadení Stehlík prozradil, že v onu noc seděl po užití pervitinu v parku, měl u sebe svůj lovecký nůž, když spatřil v šatech oděnou pohlednou ženu. Pod pohrůžkou smrti nožem ji zatáhl do parku. Žena ale začala křičet, a tak ji začal rdousit. Poté bezvládnou ženu začal škrtit pomocí jejích šatů a utáhl smyčku. Následně nad mrtvolou masturboval a dýku oběti zasouval do přirození. Ženě

²⁵ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

²⁶ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

²⁷ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

²⁸ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

ukradl peněženku a odešel z místa činu. Ze seznamu podezřelých byl vyškrtnut díky tomu, že neměl vycházky a jelikož zaměstnanci bohnické léčebny si nebyli útěku vědomi, poskytli tím „neprůstřelné“ alibi.²⁹ V tuto samou noc, kdy byla tato zpěvačka usmrcena, byly Stehlíkem napadeny i další dvě ženy.³⁰ U první mu napadení překazil nožem ozbrojený náhodný kolemjdoucí, který svůj nůž vytáhl ihned poté, co napadená žena, kterou Stehlík vedl na bezpečnější místo, vykřikla. Chvíli spolu vyjednávali, ale Stehlík nakonec odešel. Další ženu napadl na autobusové zastávce ve Vršovicích, kdy ji chytil kolem ramen a s nožem v ruce ji poručil, aby byla zticha a udělala vše, co po ní bude chtít. Dívku dotáhl do temného zákoutí, kde ji pomocí své dýky „osahával“ v rozkroku a donutil ji ho orálně uspokojit.³¹

Již v březnu Stehno žádal o ambulantní léčbu, ale vyhověno mu bylo až v srpnu. Dne 18. srpna byl Stehlík z léčby propuštěn na ambulantní léčbu a hned následujícího dne byla obyvatelkou činžovního domu ve Vršovicích nalezena 28letá žena. Ležela v mezipatře mezi 1. a 2. patrem opět v typické poloze pro sexuálně motivovanou vraždu. Stehlík ji přepadl v blízkosti fotbalového stadionu Bohemians klubu. Násilně ji zatáhl do tohoto domu a nutil k souloži. Během bránění ho žena strhla na zem, za to ji Stehlík pobodal svou dýkou celkem čtyřikrát do oblasti hrudníku, kdy jedna z ran zasáhla přímo srdce. Tato bodná rána způsobila napadené smrt.³² I přesto ale byla žena ještě předsmrtně rdoušena kusem prádelní šňůry.³³ Stehlík opět ženě ukradl peněženku.³⁴

Již deset dní po druhé vraždě, došlo 29. srpna 1983 k dalšímu napadení. K útoku došlo kolo devatenácté hodiny v jednom z činžovních domů v Limuszké ulici, kdy byla napadena 27letá žena. Stehlík ji násilím donutil k pohlavnímu styku, kdy ji při aktu různě osahával. Samotný Stehlík později uvedl, že mu bylo jedno, zda dívku usmrtí nebo ne, ale rdoušení

²⁹ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohlednější český web o sériových a masových vraždách*[online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

³⁰ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

³¹ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohlednější český web o sériových a masových vraždách*[online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

³² SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

³³ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohlednější český web o sériových a masových vraždách*[online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

³⁴ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

a škrcení žen ho sexuálně uspokojovalo.³⁵ Žena se ale snažila křičet o pomoc. Jelikož ji ale Stehlík během potyčky poranil v oblasti oka, což dosti krvácelo, napadení zanechal a utekl.³⁶

O dva dny později se pokusil v jednom z domů v dopoledních hodinách znásilnit mladou pošťačku, kterou si vytypoval na ulici. Když se jí snažil opět zatáhnout do sklepa, žena příliš křičela, a tak Stehlík raději utekl. Na tuto ženu narazil ještě jednou během tohoto dne, to už na něj ale čekali její blízcí, jež je žena upozornila. Stehnovi se jim ale podařilo uprchnout.³⁷

Ke zlomu ve vyšetřování došlo 1. září 1983, kdy 28letá žena nahlásila na policii znásilnění. Pachatel měl ženu zatáhnout pod výhružkou kuchyňského nože do sklepa, kde jí vysvlékl a zavádět prsty do vagíny i konečníku a kousat do prsou. Jakmile útočníkovi žena řekla, že jí tyto praktiky bolí, muž jí odpověděl, že takto to má rád. Po tomto činu pachatel utekl. Při výslechu si žena vzpomněla, že jí pachatel někoho připomínal. Poznala ho na fotografii své sestry ze základní školy, kdy jí jeden ze spolužáků sestry pachatele připomínal. Jednalo se o Miroslava Stehlíka. Ještě v ten den byl Stehlík zadržen. Nic nezapíral a dokonce se přiznal i ke svým předchozím činům. Během vyšetřování přiznal dvě vraždy, 17 sexuálních napadení, z toho jich 5 dokonanych zvládl během ústavní léčby (jak při povolených vycházkách, tak na útěku), a dvě vloupání do bytů. Několik útoků nedokonal, jelikož byl vyrušen kolemjdoucími, nebo oběť uprchla. Většina napadaných i bezpečně Stehna poznala a identifikovala jako útočníka.³⁸

Jelikož Stehlík tušil, že mu hrozí trest smrti, snažil se o několik polehčujících okolností, např. halucinace v podobě ženských hlasů ve své hlavě³⁹, jež ho osočovaly, že je „impotent

³⁵ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohlednější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

³⁶ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

³⁷ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejohlednější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

³⁸ *Tamtéž*.

³⁹ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

a blbeček“⁴⁰, proto užíval pervitin a jiné léky, který kradl své matce, tudíž všechny činy spáchal pod vlivem drog.⁴¹

Celkem byl za 2 vraždy, 1 pokus o vraždu, 12 znásilnění, omezování osobní svobody a krádeže dne 8. října 1984 odsouzen k trestu smrti oběšením. Pokusil se o milost prezidenta, ale ta byla tehdeším prezidentem Gustavem Husákem zamítnuta. Miroslav Stehlík byl na pankrácké věznici dne 25. února 1986 oběšen.⁴²

I přesto, že Stehlík usmrtil pouze dvě oběti, řadíme ho mezi nejagresivnější sériové vrahy v české historii. Podle odborníků z psychologie, psychiatrie a sexuologie byl Stehlík „výraznou psychopatickou osobností s citovou oploštělostí, bez morálního a citového cítění, se značným sklonem k agresivitě včetně nepřátelských postojů k ženám.(..) V sexuální oblasti známky sadismu až nekrosadismu, sexuální agresivitu a exhibicionismus.“⁴³

Poslední je *smíšený typ vraha*, kdy podle Andreje Drbohlava existuje ještě tato třetí skupina vrahů podle organizovanosti. Jedná se podle něj o pachatele vykazující prvky obou typů, kdy je záměrně kombinují. V některých případech také z důvodu, že se pod vlivem událostí stane na místě činu z organizovaného vraha neorganizovaným.⁴⁴

⁴⁰ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách*[online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

⁴¹ SEDLECKÝ, David a spol. Miroslav Stehlík. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.3.2019 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Stehl%C3%ADk>.

⁴² *Tamtéž*.

⁴³ ToMy. Miroslav Stehlík. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách*[online]. 7. 10. 2009 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/miroslav-stehlik>>.

⁴⁴ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 25.

2.3 Psychologické aspekty sériových vrahů

Samotný vražedný čin lze časově mapovat a rozdělit po určitých krocích. Většinou má průběh od nějakého vnitřního či vnějšího pohnutku přes výběr oběti, samotný akt násilí nějakého určitého typu a intenzity až po vraždu a její znovuprožívání v mysli pachatele. Díky tomuto dělení je možné lépe pochopit samotné pohnutky vraha, včetně jeho duševních pohnutek a jeho behaviorální signatury.⁴⁵

Během sedmi fází dochází k definování klíčových momentů vyhodnocení situace a i případné reakce. U spousty patologických jedinců totiž po dosažení určité fáze dojde k ukončení jejich jednání a rozhodnou se nepokračovat v realizaci svých představ. Ať už ztratí sílu, dostanou strach, nebo si dokonce uvědomí potřebnost léčby. U sériových vrahů dojde vždy k procesu těchto všech fází. Postup bývá ale individuální. Od samotného impulzu až po vraždu může dojít k několika pro vraha specifickým odlišnostem. Jako příklad lze uvést fakt, že některou z fází si pachatel užívá ze všech nejvíce a stane se pro něj dominantní. Stává se jeho motivem a i cílem. Cílem totiž nemusí být samotná vražda, ale například opanování nebo nalákání oběti. Vražda pak je pro prožívání vraha bezvýznamnou. Jiný model pachatele zase některé fáze úplně vynechá, což může být třeba fáze lokalizace oběti neboli ta vyhledávací. Jedná se teda o zcela impulzivní a spontánní čin, na rozdíl od jiných sledujících a vyčkávacích predátorů.⁴⁶

Díky těmto fázím a analýze motivu pachatele můžeme lépe sledovat specifický vývoj v případě a vytvořit si tak lepší profil osobnosti vraha, jeho mysli a očekávání. Počet fází, jejich průběh a význam pro vraha vytváří jeho typický vzorec vraždění. Do těchto fází nám vstupují ještě další tři faktory, které mohou být opět atypické pro každého vraha.

- *Faktor času* – Jedná se o délku jednotlivých fází. Reálný čas jednotlivé fáze totiž poukazuje na vrahovu preferenci, odhaluje motiv, specifikuje jakým stylem a jak dlouho vrah svou oběť lokalizuje, jak se bude dále vyvíjet časově (časový odstup od další fázi nebo dalšího útoku). Dále nám tento faktor může prozradit, zda vrah zaútočí v noci nebo ve dne. Tento fakt nám může poukázat i na typologii oběti (děti končí ve škole, prostitutky nejsou pod takovou ochranou apod.), čas snadnějšího útoku (pozdní noční hodiny nebo dopravní špička), nebo čas,

⁴⁵ *Tamtéž*, str. 26.

⁴⁶ *Tamtéž*, str. 26.

kdy má vrah volno. Specifický pohled na faktor času nám ale nabízejí některé profily sériových vrahů a to v tom, že přesný čas je důležitou součástí jejich prožívání a jejich představy správně provedeného plánovaného činu.

- *Faktor místa* – U některých vražd v sérii se můžeme setkat s tím, že vrah má určité preference specifických detailů místa. Nemusí se jednat o samotný výběr nějakého bezpečného místa vzdáleného od lidí, ale o výběr místa, které vrahovi může připomínat nějakou vlastní zkušenost třeba z dětství, nebo jeho aranžmá místa a času vrah vnímá jako důležitý faktor pro uspokojení svých představ a potřeb.

- *Faktor specifických okolností* – Tyto okolnosti buď vraha aktivizují, nebo inhibují, v procesu vraždy nebo jejich jednotlivých fází. Jedná se o určitý soubor okolností, které dočasně určitým způsobem mění chování vraha a jeho aktivitu. Bývají to často alkohol, barbituráty (léky tlumící činnost nervové soustavy) či halucinogeny.⁴⁷

2.4 Sedm fází vraždy dle motivu a modu operandi

1. fáze: *Aura*

Jakmile se potenciální pachatel začne uzavírat do svého vnitřního světa a do svého fantazijního světa plného různých perverzí, považujeme tento proces za zahájený. Tento jedinec sice navenek působí naprosto vyrovnaně, v pořádku a jako slušný člověk, ale jeho chápání reality uvolňuje do mysli určité vtíravé a třeba i zvrhlé myšlenky a představy o smrti či násilí, které ho poté naplno pohltnou. Tyto přicházející představy na něj vytváří nátlak a určité nutkání k samotnému provedení činu.

V tomto případě není pachatel schopen čelit těmto nátlakům vlastní mysli a začíná tyto představy konat. Své veškeré představy chce nyní plně realizovat a veškerých aranžmá a náležitostí se hodlá držet.⁴⁸

2. fáze: *Vyhledávací, navíjecí*

V této fázi si pachatel vyhledává a vyhlíží svou oběť. Vybírá to nejlepší místo pro útok a to tak, aby došlo k naplnění jeho touhy a aby oběť co nejvíce odpovídala jeho zhoubným

⁴⁷ *Tamtéž*, str. 26.

⁴⁸ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. 2., upr. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 67.

fantaziím. Pachatel se může pohybovat v okolí místních škol, obytných čtvrtí a projíždět i známá místa pro setkávání lidí, nebo veřejně známá místa, které vyhledávají páry na milostné hry za účelem voyerismu.⁴⁹

V tomto případě se takovýto jedinec dokáže opakovaně na tato místa vracet, pokud se nesetkal s úspěchem. Často je pachatel schopen se pohybovat i po celé zemi a zároveň v každé své lokalitě vraždy vyhledávat podobná místa jako je například park nebo nějaký autostop. Mnohdy se i stává, že se v tomto směru se poučí z chyb, zkušeností a postupů jiného již známého sériového vraha (tak například postupoval Andrei Čikatilo, kterého inspiroval Fritz Haarmann tím, že své oběti si vyhlédl a navázal kontakt na nádražích).⁵⁰

3. fáze: *Opanování*

Mnohdy pachatel zaútočí i bez varování. Chytne svou oběť přímo na ulici nebo vtrhne do domu, kde v podstatě vyvraždí celý dům. Často dochází i k určitému uspokojení, když se oběť nechá nalákat do vrahovi pasti, kdy si užívá fakt, že se oběť není schopna dostatečně bránit. Připraví si moment překvapení nebo nějakou léčku, díky které vzbudí ve své oběti falešnou důvěru (například Ted Bundy a jeho falešná zranění, nebo Gary Ridgway a synova fotografie).⁵¹

Někteří pachatelé své oběti nalákají pomocí vstřícnosti a snahou v nich vzbudit důvěru. V těchto případech lákání využívají různých věcí či předmětů, pro jež se jejich oběť nadchne (u dětí třeba hračky nebo nějaké dobroty). Dokonce v chudých zemích tito jedinci využívají nabídky jídla nebo padělaných šperků. Opakem jsou pachatelé, kteří si vyberou dům na okraji města, kde po svém činu někdy i několik dní bydlí, nakonec ale místo opustí a přesunou se zase dále. Tito pachatelé těmito svými postupy dosti komplikují vyšetřování, neboť musí lokální policie spolupracovat s jinými odděleními a tím se hůře veškerý důkazní materiál kompletuje.⁵²

⁴⁹ SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996, str. 222-224.

⁵⁰ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 28.

⁵¹ SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996, str. 225.

⁵² DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 67.

4. fáze: *Ukořistění*

U tohoto kroku záleží na připravené lécce, kdy pachatel s nadšením sleduje vystrašenou reakci oběti z hrůzného faktu situace, do které se oběť dostala a pachatel ji uchvátí svou sadistickou hrou. Velmi často ale vrah svou oběť zkouší nad její strach povznést a to třeba tím, že jí nabídne doprovod domů. Během krátké chvíle ale většinou oběť postřehne fakt, že se jede úplně jiným směrem nebo že je auto zamčené. Tudíž nemůže utéct. Poté svou oběť pevně sváže a ještě pro své vlastní potěšení z této „zábavné“ hry oběti sdělí, že nemá v plánu ji propustit.⁵³

5. fáze: *Vražedný akt*

Pokud přirovnáme tento vražedný akt k sexuálnímu, kdy veškerý tento požitek je u mnoha sériových vrahů momentem orgasmu již při samotné fázi mučení, týrání a zabití oběti. Plného vyvrcholení dosahují obzvláště, pokud své veškeré představy zvládnou naplnit i v realitě při páchání činu. Tito vrazi většinou totiž upřednostňují jeden zažitý způsob usmrcení (například škrcení, ubití, zastřelení, rozpárání nebo i pomalou a trýznivou smrt umučením).⁵⁴

Ve většině případů si vrah zakládá na nějakém svém rukopisu, kdy s nadšením poté sleduje vyšetřování (například Ted Bundy). Navrací se na místa činu, chodí do barů a poslouchá obavy nebo vyprávění veřejnosti (například Peter Kürten, známý též pod přezdívkou „Düsseldorfský upír“, při tomto vyprávění si znovuprožíval a znovuužíval svůj čin, ptal se jak pokračuje vyšetřování a zda někdo z nich oběť viděl).⁵⁵

6. fáze: *Trofeismus*

V této fázi si pachatel užívá své nadšení z onoho mučení a popřípadě i znásilnění své oběti, neboť během samotné vraždy byl v jakémsi transu. Dochází k fázi uvědomění si pomíjivosti situace a k útlumu. Právě kvůli tomuto faktu si pachatel často odnese z místa činu či dokonce ze samotné oběti nějakou „trofej“ jako upomínku, aby mohl čin pomocí asociace prožít znovu.⁵⁶

⁵³ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 28.

⁵⁴ SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996, str. 226-229.

⁵⁵ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 68.

⁵⁶ SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996, str. 226-229.

7. fáze: *Skleslost*

Po svém vražedném běsnícím činu dochází u pachatele k prožívání emocionální skleslosti a postkoitální dysforii (deprese, melancholie, plačtivost objevující se po pohlavním styku⁵⁷). Kdy na základě těchto pocitů může dojít u pachatele i k pohnutkám ke spáchání sebevraždy. U většiny ale spíše dochází k nakumulování tužeb pro zopakování vraždy.⁵⁸

2.5 Pět stádií stavu psychiky sériového vraha

Je důležité podotknout, že ačkoli se ve spoustě literatury můžeme setkat s několika psychologickými pokusy o interpretaci pachatelova myšlení, vnímání a fantazií před, během a po činu, neexistuje pouze jeden typ sériového vraha, ani jeden motiv, jediný způsob usmrcení oběti, jeden obranný mechanismus nebo jeden jediný průběh přijetí a odmítnutí činu samotným pachatelem. Podle autorů Ronalda M. a Stephena T. Holmesových (2009) lze vycházet z předpokladu, že proces pachatelova násilí spouští nějaké vnější podněty, ať už jsou reálné či představované. S tímto tvrzením příliš nesouhlasí Andrej Drbohlav, podle kterého mohou za pachatelovu násilnost i různé vnitřní faktory (hlad, nedostatek spánku, bolest, stres a další faktory).⁵⁹ Podle mého názoru se jedná o kombinaci všech možných faktorů, kdy z těch vnějších to může být například ve spoustě případů vztahový problém a to ať ten s rodiči, nebo s partnerem vraha, a od toho se samozřejmě odvíjí i ty vnitřní faktory (dlouhodobá disharmonie, stres apod.).

Dále autoři Holmesovi uvádí, že reálnost onoho podnětu je důležitá pouze pro pachatele. V tak násilných činech má totiž fantazie velmi významné místo, pokud dosáhne určité intenzity, začne pachatel hledat svou oběť. Jakmile ji najde, unese ji, usmrtí a zbaví se těla.⁶⁰ Podle Holmesových můžeme hovořit o pěti stádiích psychiky vícenásobného vraha:

1. *Stadium deformovaného myšlení* – Vícenásobný vrah veškerá fakta o sobě zkresluje nebo zastírá. Tento stav myslí je pro něj totiž pozitivní psychickou rovnováhou. Nemusí přemýšlet nad tím, jak by měl svou úchylku skrývat, jelikož sám potlačí uvědomování

⁵⁷ Pohlavní styk: Postkoitální dysforie. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 26.8.2018 / 25.12.2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Pohlavn%C3%AD_styk>.

⁵⁸ SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996, str. 229.

⁵⁹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 29.

⁶⁰ *Tamtéž*, str. 29.

si důsledků svých činů, nebo je více zaujat vnějšími či vnitřními odměnami za své chování. U některých jedinců tak vrah může tímto svých chováním vzbuzovat sympatie.

2. *Stádium pádu* – Vždy nastane situace nebo dojde k nashromáždění několika podnětů, na které vrah reaguje způsobem, jako kdyby se ho nějak osobně dotýkali, ačkoliv tomu tak ve skutečnosti vůbec být nemusí. Velmi často může být tento podnět poněkud úzkoprsý, i přesto si ho pachatel ale zapamatuje a uchová ve své paměti. Když poté vypukne vrahovo násilí, je ve velikém nepoměru s významem onoho podnětu.

3. *Stádium negativní vnitřní odpovědi* – Poté, co dojde k pachatelově konfrontaci s reakcí veřejnosti na jeho čin, zabývá se svými negativními pocity a pocitem své vlastní důležitosti, přijde mu reakce okolí a faktu, že si toto jednání okolí musí nechat líbit, nespravedlivá. Jelikož ho tato situace nutí, aby si sám pro sebe své pocity potvrdit, chystá se znovu zabít.

4. *Stádium negativní vnější odpovědi* – Díky svému neodbytnému nutkání znovu zabít, nebere vrah v potaz důsledky svého budoucího činu. V tomto rozpoložení je neovladatelný a jelikož už nehodlá riskovat další negativní zpětnou vazbu od veřejnosti, vybírá si zranitelnou oběť.

5. *Návrat do výchozího stavu* – Konečně si vrah začíná uvědomovat nebezpečí, které mu za spáchání činů hrozí. Proto se snaží obezřetně odstranit svou oběť a zabránit svému případnému odhalení. Raději se snaží minimalizovat i riziko osobní. Jakmile odstraní všechny podle něj potřebné nebezpečné faktory, navrátí se do prvního stádia.⁶¹

2.6 Psychologická typologie vrahů podle motivu

Popis motivu lokalizace oběti a vražedného aktu řadíme mezi jednu z klíčových dílčích částí profilu pachatele. Základním předpokladem pro pochopení a možnou další predikci dalších behaviorálně patologických dílčích částí osobnosti vraha je správná identifikace jeho motivu. Na zákonu akce a reakce, příčině a následku je založen celý proces vrahova patologického jednání, kdy motiv je prostorem, ve kterém dochází ke spojení vnitřních představ, cílů a hodnot s jejich vnějším promítáním.⁶²

Motiv může být jasný, ale také zcela nejasný. Díky jeho poznání je možné poukázat na příčiny vzniku behaviorálně patologického jednání a zároveň předpovědět možný další vývoj

⁶¹ *Tamtéž*, str. 29-30.

⁶² *Tamtéž*, str. 31.

pachatelova chování. Motiv považujeme jako vnitřní i vnější faktor či soubor faktorů, jež mohou vést k povzbuzení organismu. Pokud budeme tedy prožívání považovat za individuálně odlišné prostředí vnitřního světa lidské psychiky a pachatelovo chování jako vnější projekci významných oblastí, pak můžeme motiv označit jako most mezi těmito světy jedincovy osobnosti.⁶³

2.6.1 Empirická klasifikace

Stephan Harbort se věnoval typologii osobnosti vraha. Při své analýze 57 pachatelů a jejich sérií vražd zjistil, že motiv byl v 93,4 % v průběhu série ze stejného důvodu. Na základě tohoto výsledku označil motiv jako nejvýraznější odlišující kritérium. Podle S. Harborta můžeme motiv podle empirického dělení rozdělit do šesti typů:

- Sérioví sexuální vrazi, kdy motivem jsou sexuální fantazie a uspokojení;
- Sérioví loupežní vrazi, kdy dominantním motivem je hamižnost, svých obětí se zbavují kvůli případnému maskování činu;
- Sérioví vztahoví vrazi, kteří své oběti vraždí kvůli majetku nebo pohnutkem zbavit se onoho partnerského vztahu, obětí tudíž bývá někdo z okruhu rodiny a známých;
- Sérioví vrazi z přesvědčení, kdy motivem bývají politické, eticko-ideologické nebo religiózní pohnutky, Harbort sem řadí i sériové vraždy pracovníků v pomáhajících profesích, kdy sexuální ani materiální pohnutky nehrají roly;
- Sérioví nájemní vrazi, podle nich je vraždění poskytovaná služba, kterou vykonávají po začlenění se do určitých kriminálních spolků či organizací;
- Sérioví dispoziční vrazi, kteří svůj motiv střídají (někdy je na základě vnitřních pohnutek – sexuálního nebo jiného rázu, někdy na základě vnějších motivací – nájemné nebo loupežné vraždy).⁶⁴

Další skupinou vrahů jsou ti, kteří „vraždí pro radost z lovu“. Jedná se o jedince, pro které je vražda potěšením, aniž by byl motiv sexuální, finanční či ideologický.

Samotná stálost a věrnost motivu se může stát spornou proměnnou. Někdy nelze ani jednotlivé motivy zločinů jednotlivých vražd série sdílet, jelikož jednou je oběť třeba jen okradena, jindy pachatelem znásilněna, nebo je útok rychlý a smrtelný. Nebo se jedná o

⁶³ *Tamtéž*, str. 31.

⁶⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Grada, 2008. str. 113.

pachatele, který se během série postupně učí a vyvíjí. Jeho činy se tedy stupňují nebo i ve výjimečných případech snižuje pachatelova sadistická část. Po objevení nových motivů se může od starých motivů oprostít, nebo se naopak zase ke svým původním navrátí.⁶⁵

Podle forenzní psycholožky L. Čírtkové mají tyto typologie určitou teoretickou a poznávací hodnotu, ale pro praxi moc užítka nepřináší. Realitu totiž poněkud zjednodušují a mají malou rozlišovací schopnost. Je to z důvodu, že čisté typy motivu se vyskytují pouze vzácně, jelikož má pachatel většinou motivů více.⁶⁶ Může totiž dojít k tomu, že z původního vrahova pohnutku msty se časem přidá i motiv dominance při vraždění, nějaká sexuální náruživost, nebo eskalují vrahovy nutkavé představy.⁶⁷

2.7 Typologie vrahů dle motivu

Tuto klasickou typologii sériových vrahů sestavili v roce 1985 Holmes a De Burger. Tuto typologii spolu později upravili R. M. Holmes a S. T. Holmes. Na základě tří společných znaků rozdělili vrahy do čtyř společných typů a tří podtypů.

Tito autoři rozlišují tři zásadní znaky sériových vrahů:

- doopravdy hluboká vnitřní motivace vraždit;
- vrah má schopnost z vraždy získat vlastní pozitivní posílení a odezvu, kdy tuto schopnost a míru posílení dávají vnitřní představy vyobrazující vražední počín, kdy je tedy zisk pro vraha vnitřní a psychologický;
- dále je nutné sem zařadit evidentní sociopatické rysy a tendence (jako je neschopnost seberegulace, absence lítosti i svědomí, extrémní touhy a agrese, které pachatel není schopen ovládat).⁶⁸

⁶⁵ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 32.

⁶⁶ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Sérioví vrazi. In *Policista*, no. 3, 2007.

⁶⁷ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 32.

⁶⁸ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 201-202.

1. *Vrah vizionář*

U prvního typu pachatele se jedná o psychotického vraha, kdy jeho motiv je dán jeho duševní představou. K činu ho vybízí „hlasy v jeho hlavě“ a instruují samotný čin. Těmito hlasy velice často vrah při svém zadržení argumentuje. Jelikož se jeho mysl zastíní neodkladnou povinností tyto činy vykonat, stává se pachatel neovladatelným. Velmi často se jedná o poruchu myšlení nebo schizofrenie.

Je velice důležité, aby vyšetřovatelé a psychiatři dokázali odlišit, kdy si pachatel duševní poruchu vymýšlí a předstírá ji, aby se vyhl vině a trestu, a kdy se jedná opravdu o nemocného jedince. Tato lživá změna v chování je totiž velice pravděpodobná u jedinců, kteří si po zadržení uvědomí justiční následky svých činů.⁶⁹

2. *Vrah misionář*

U tohoto typu vraha se setkáváme s destruktivními sklony ke všemu čím se obklopuje, kdy je niterně přesvědčen, že jeho činy budou omluveny tím, že ho společnost odsunula na pokraj a toto jednání je jeho právem jako náprava či odplata společnosti.⁷⁰

3. *Vrah hedonista*

Pro tohoto vraha je vražda požitekem. Pachatele činí šťastným, pokud se o něm zmiňují v médiích jako o hrozbě a varují o něm. Často na sebe nahlíží jako na „nejhoršího vraha“ všech dob a dokonce zasílá policii v podstatě výsměšné dopisy, aby znehodnotil jejich práci. Tento požitek dělíme do tří podtypů:

a. *Vrah ze žádostivosti*

Takzvaný „Lust Killer“ vraždí pro své sexuální uspokojení, kdy čin v sobě nese prvky sadismu, kanibalismu nebo nekrofilie. Veliký požitek mu přináší usmrcení oběti, kterou často napodobuje nějaké sadomasochistické pornofilmy, horory a své představy utrpení, které měl již od dětství a nyní eskalují. Tento pachatel se hůře odhaduje a podezřívá, jelikož se jedná velmi často o tichého, nenápadného, poslušného a pracujícího jedince.

⁶⁹ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 73.

⁷⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 202.

b. *Vrah z nadšení*

Tento „Thrill Killer“ zabíjí, jelikož touží po nějakém nadšení či zkušenosti, zážitku nebo adrenalinu. Pohnutkou se pro něj stává vzruch zkušenosti, u které dochází k rozvoji jeho představy a dostává tak možnost realizace. Pokud může ke každé další vraždě přidat větší násilí a aranžmá, více dochází k pachatelově uspokojení. Velmi často se jedná také o sadisty.⁷¹

c. *Vrah pro zisk*

„Gain Killer“ vraždí pro své vlastní osobní obohacení. Prvotní pohnutka je získat materiální zázemí nebo peníze oběti a až poté samotný akt usmrcení.⁷² Většinou tedy dojde k vraždě v obydlí oběti, v ústranní nebo na okraji města. Po vraždě vrah tento dům několik dní obývá a potom ho zapálí. Možným motivem může být odplata, ochrana své osoby nebo pocit síly.⁷³

4. *Vrah z postu síly*

Tento „Power Seeker“ je posedlý touhou ovládat lidský život a asistovat smrti. Proto si náležitě užívá své momentální dominance a kontroly, což je důsledkem jeho výchovy v dětství, kdy byl pod velikou kontrolou některého z rodičů. Akt mučení záměrně prodlužuje dalším mučením a sadismem, jelikož se nemůže nabažit svého vzrušení z autority a respektu nabitého silou.⁷⁴

Další atypickou skupinou, která se stala fenoménem, jsou vrazi z milosrdenství, jenž tvoří specifickou skupinu vrahů a jednají zcela odlišným vzorcem a modem operandi. Podle Andreje Drbohlava by měla být zařazena jako pátý poddruh. Jeho činy totiž probíhají na stále stejném místě činu, používá obtížně odhalitelné vražedné způsoby, chybí sadistická část vraha a jeho modus operandi se nevyvíjí, popřípadě se zkracují intervaly a nemusí vůbec obsahovat

⁷¹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 34.

⁷² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 202.

⁷³ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 34.

⁷⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 202.

„cooling off“ periody. Jeho skupina obětí je specifická, jelikož se velmi často jedná o seniory, nebo velmi těžce nemocné jedince, kdy motivem vraha může být velice široké spektrum.⁷⁵

5. Vrah z milosrdenství / anděl smrti

Můžeme se tedy setkat i s pojmem „Mercy Killer“. Tento pachatel obvykle pracuje v nějakém zdravotnickém zařízení a usmrcení pacienta bere jako pomoc či vysvobození, jelikož se mu postará o bezbolestný odchod z tohoto světa. Chybí zde jakýkoliv pocit viny, jelikož je vrah přesvědčen, že své obětí pomáhá. Pachatelova touha je uvádět pacienty na okraj života a smrti a poté je znovu oživit, což mu přijde jako „božské“ a svou životadárnou sílu a zodpovědnost za cizí život si náležitě užívá. Jelikož se většinou jedná o úzkostnou a depresi trpícího pachatele, potřebuje si tímto svým jednáním dokázat svou užitečnost pro společnost a nějakou individuální zásluhu a schopnost. Pocity úzkosti nemají pouze ti, kteří poskytují pacientům eutanázii.⁷⁶

2.8 Motivační vzorce

Na sériové vraždy, stejně jako na jiné trestné činnosti, můžeme aplikovat tři následující vzorce motivace. Tyto vzorce se velmi často překrývají a různě doplňují, ačkoli je můžeme použít pro hrubé rozlišení jednotlivých vražd.⁷⁷ Autorem tohoto rozdělení je T. Knecht.

- *Instrumentální motivací* bývá typická pro plánované vraždy. Vražda se stává „instrumentem“ pro dosažení určitého cíle. Pachatel tedy akceptuje ideu, že vražda je přípustným prostředkem dosažení onoho vytyčeného cíle. Pak už jen záleží na zvolení vhodné strategie a taktiky. V procesu přípravy pachatel řeší problém, jak minimalizovat rizika, aby nebyl dopaden, a použití vražedných nástrojů.

- *Afektivní motivace* bývá typická pro vztahové delikty a k vraždě dojde pod silně podmíněnými situačními faktory a stresem, ve kterém se aktéři nyní vyskytují. Velmi často se stává, že ve vyhocené situaci se vymění role a z původní oběti se stává pachatel. Nejedná se tedy o předem plánovanou vraždu, ale jsou typické pro nějakou rozepři, domácí násilí nebo situace, kdy jeden z partnerů nezvládne představu ukončení vztahu a uchýlí se k tomuto

⁷⁵ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vražd: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vražd současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 35.

⁷⁶ *Tamtéž*, str. 34.

⁷⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 197.

zoufalému činu. Poté, co si uvědomí tento pachatel následky svých činů, spáchá velmi často sebevraždu.

- *Deviantní motivace* je spojena s psychickými poruchami pachatele, obvykle v oblasti sexuality. Trestný čin je tedy motivován vnitřními pohnutkami osobnosti. Typickým příkladem je pachatel sadista. Do této skupiny řadíme také jedince, kteří spáchali vraždu ve stavu závažné psychické poruchy (paranoidní schizofrenie nebo paranoia). Pachatelé tedy trpí halucinacemi a bludy, kdy mají porušený kontakt s realitou a žijí si v jiném světě. Závažnost tohoto onemocnění se velmi často „promítne“ i v samotném činu a jeho provedení.⁷⁸

Nyní bych ráda uvedla, že neexistuje jeden profil sériového vraha. Jelikož u každého sériového vraha existuje spousta proměnných, jenž může mít vícero sériových vražd společných, ale rozhodně se nedá říci, že by existoval jeden jediný profil těchto vrahů.⁷⁹

Jako nejčtenější motiv sériových zabijáků je sexuální uspokojení. Podle psychiatra Orneho patří tento motiv mez primární. Dále se Orne domníval, že je to hlavním důvodem, proč si bývají oběti tak často podobné. „Vrazi si jednoduše vybírají takové oběti, které co nejvíce odpovídají jejich sexuálním představám. Sex a agrese se v raných fázích života těchto lidí komplikovaně propojily, takže sami v dospělosti tyto dvě věci nejsou schopni rozlišovat.“⁸⁰

2.9 Sexuální sérioví vrazi

Osobnost sexuálního sériového vraha je nutno vnímat poněkud jiným způsobem, než zbylé mnohonásobné vrahy. Dle statistiky sexuologa Brichtčina, jež vytvořil v roce 1995, je podíl sexuální motivace u prostých vrahů 2,6-6 % veškerých vražd spáchaných u nás.⁸¹ Při porovnání se sériovými vrahy nacházíme sexuální motiv až u 41-64 %.⁸²

Dále sexuolog Jaroslav Zvěřina pojmenoval dva základní druhy sexuálně motivovaných vražd. První z nich je typická prudkým útokem, kdy je oběť skolena nebo přímo usmrcena, a pak je s ní sexuálně manipulováno post mortem. Těchto vražd se dopouští především patologičtí

⁷⁸ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 37.

⁷⁹ *Tamtéž*, str. 39.

⁸⁰ MARTINGAL, Moira. *Kanibalové: Bestiální zabijáci*. Praha: Nakladatelství Jan Vašut, 2001. str. 134-136.

⁸¹ WEISS, Petr. *Sexuální deviace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, str. 60.

⁸² DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 53.

sexuální agresori, tzv. agresivní sadisté. Při tom druhém jest oběť napadena, zavražena, týrána, sexuálně zneužívána a až poté usmrcena, kdy tyto vraždy páchají skuteční sadisté.⁸³

Podle Roberta P. Brittaina vypadá typický vrah sadista následovně. Je sociálně izolovaný, introvertní, moralistický, často se příliš kontroluje, nebo je hypochondrický či otravný. Často bývá závislý na své příliš ochránářské matce, která vůči němu chová protichůdné city – zároveň sympatie i antipatie. Zřídka kdy mívá problémy s drogami či alkoholem. Problémy bývají spíše v sexuální stránce, kdy bývá velmi často voyerem, fetišistou nebo transvestita. Dále se často vyskytují pocity méněcennosti, kdy díky sadistickému útoku nabývá pocitu nadvlády a triumfu. Proto se uchyluje k vraždám hlavně tehdy, pokud si někdo dovolu zaútočit na jeho sebevědomí. Co se týká navazování vztahů v běžném životě, tak s nimi má velké problémy hlavně při kontaktu se ženami, ale například ve vězení bývá vzorným trestancem. Dále podle Brittaina velice často sadističtí sérioví vrazi pracují jako řezníci a spousta z nich se velice zajímá o zbraně, nacismus nebo černou magii. Někdy mívají i obsáhlou sbírku detektivní, válečné ba dokonce sadistické literatury, kdy pohled na „normální“ pornografii v nich nevzbuzuje ty správné (žádné) pocity.⁸⁴

Podle českého forenzního psychologa a soudního znalce PhDr. Karla Netíka CSc., jenž vyšetřil 60 pachatelů, kteří celkem usmrtili 72 obětí, sexuálně motivovaných vražd, měla většina z nich pouze základní nebo nižší vzdělání. Dále vykonávali nekvalifikované zaměstnání, měli nižší IQ a 75 % z nich bylo svobodných. V minulosti jich 45 % bylo již trestáno, u 2/3 byla diagnostikována porucha osobnosti a u 22 % byl abnormální záznam EEG. Většina z nich uvedla, že svou oběť před útokem neznala a 37 % ji napadlo bez jakéhokoli předchozího slovního kontaktu. Pachatel později manipuloval s obuví oběti ve 14 % a v 37 % s jejím oblečením. Pod vlivem alkoholu bylo 59 % z nich a u 19 % byla zjištěna patologická sexuální agresivita. Sadismus byl diagnostikován ve 42 % z nich. Pouhých 27 % netrpělo žádnou sexuální deviací.⁸⁵

⁸³ ZVĚŘINA, Jaroslav. *Lékařská sexuologie*. Praha: H a H. 1995.

⁸⁴ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vražd: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vražd současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 53–55.

⁸⁵ *Tamtéž*, str. 55.

2.10 Nájemní vrazi

Takovou zvláštní skupinou mnohonásobných vrahů jsou nájemní vrazi, jež také řadíme mezi vrahy sériové. Podle Stephana Harborta nahlíží tito pachatelé na vraždu jako na službu lidem, ze které vyplývá jejich společenské postavení, a berou ji jako „klasickou“ práci,⁸⁶ za kterou dostanou zaplacenou svou cenu.

Birminghamská městská univerzita v roce 2014 zveřejnila studii, jež sledovala problematiku nájemných vrahů mezi lety 1974 a 2013, kdy objevili 23 případů nájemných vražd. Během této studie se snažili, na základě těchto případů, o nějakou obecnou kazuistiku nájemného vraha a jaká je jejich motivace. Průměrně si za vraždu vydělali 15 tisíc liber, kdy nejnižší částka byla 200 liber a nejvyšší 100 tisíc liber. Nejčastějším důvodem k využití těchto „služeb“ byly obchodní nebo partnerské rozepře. Nájemnými zabijáky byli nejčastěji muži ve věku 25-49 let. Preferovaným způsobem usmrcení byla střelná zbraň (nejčastěji pistole), nebo také ubodání či uškrcení. K útokům docházelo na veřejných místech jako jsou parkoviště či ulice. Podle odborníkům dochází ke kontaktu mezi vrahem a objednavatelem nejčastěji přes prostředníky, možný kontakt je ale i přes inzerát na internetu.⁸⁷ Je důležité zmínit, že některé z nájemných vrahů se nemusí podařit odhalit za celý jejich život, jelikož u spousty případů po celém světě se nenalezne dostatek důkazů a jsou odloženy a nevyřešeny.

Jako názorné příklady nájemných vrahů uvádím, později zmíněné, Ludvíka Černého (Zámečnicka) a Otu Biedermana, nebo také v roce 2019 v Česku zadrženého nájemného vraha srbské národnosti Čaba Dera⁸⁸.

⁸⁶ MYŠÁK, Jan, Matěj SUCHÁNEK a spol. Sériová vražda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sériová_vražda>.

⁸⁷ PROUZA, Tadeáš. Jak se vraždí na objednávku? Skuteční nájemní vrazi neodpovídají filmovému obrazu. *Eurozpravy.cz* [online]. 13.1.2019 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://eurozpravy.cz/magazin/245970-jak-se-vrazdi-na-objednavku-skutecni-najemni-vrazi-neodpovidaji-filmovemu-obrazu/>>.

⁸⁸ ČTK. Cizince hledaného kvůli vraždám v Evropě poslal pražský soud do vazby. *Novinky.cz* [online]. Praha, 3. 3. 2019 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://www.novinky.cz/krimi/clanek/cizince-hledaneho-kvuli-vrazdam-v-evrope-poslal-prazsky-soud-do-vazby-40273060>>.

2.11 Vybrané behaviorálně patologické jevy

U sériových vrahů se často setkáváme s nějakými behaviorálně patologickými jevy, které se u pachatele dají velmi často pozorovat již od raného dětství s různou mírou intenzity. Často se jedná o komplex různých poruch chování, behaviorálně patologických jevů, inklinací a převažujících tendencí v chování.

Velmi častá bývá *hostilita ke zvířatům*. Bývá hlavně u profilů agresivně sadistických jedinců. Jelikož v jiných kulturách je možné vnímat hostilitu ke zvířatům jako přirozené či nezbytnou náboženskou nebo sociální normu, měli bychom na násilí ke zvířatům pohlížet jako na rozsáhlý proces, nikoli jako samotný akt. Z tohoto důvodu byla vytvořena Kellertem a Felhousem sumarizace devíti základních motivů, jež se vyskytují u násilných jedinců v jejich behaviorálním projevu. Jsou to: touha po ovládnutí zvířat, vykonávání msty na zvířatech, vyjadřování agrese na zvířatech, zaujatost proti určitému druhu, zaujatost vůči konkrétní osobě, snaha o vyděšení lidí pro pobavení, přesouvání z hostility k lidem na zvířata (mají být náhradou), nespecifický sadismus. Velice často dochází k násilí na zvířatech již v pátém roce jedince, kdy bývá výsledkem rodičovské krutosti a zanedbávání.⁸⁹

Z behaviorálně patologického hlediska považujeme násilí ke zvířatům jako projev nakumulované tenze, vzdoru či nenávisti k silnějším agresorům. Ti svou oběť totiž vystavují bolesti a posměchu. Zvíře je v tomto případě slabší a menší, kdy jeho bolest a boj o přežití přináší agresorovi uspokojení a určité zadostiučinění. Experimenty mučení a zabíjení zvířat jsou realizací momentálních představ, čímž je agresor dále rozvíjí a připravuje se na lidské oběti. Tuto touhu realizace vnitřních představ a nutkání po dalších zkušenostech nacházíme především u sériových vrahů.⁹⁰

Jako další je *fascinace ohněm*. Tu můžeme rozdělit na pyrofilii nebo pyromanii. Při pyrofilii (dále také pyrolagnie, sexuální pyromanie nebo pyropatie) dochází k sexuálnímu vzrušení vyvolané ohněm, kdy bývá často spojené i se zakládáním ohňů. Založení ohně ale nemá vždy sexuální motivaci. Spousta pyrofilů má dokonce i úzký profesionální přístup ve

⁸⁹ *Tamtéž*, str. 82-83.

⁹⁰ *Tamtéž*, str. 84.

vztahu k ohni, bývají to tedy dobrovolní hasiči nebo i dokonce hasiči z povolání.⁹¹ S pyrofilním jednáním, bývá spojena i kompulzivní masturbace pachatele nedaleko hořícího objektu.

Existuje několik podmínek, jež musí být splněny, kdy můžeme poté diagnostikovat pyrofilii. Například k prvnímu založení ohně dojde nejpozději ve věku 21 let; sexuální vzrušení se projeví u prvního, ale nejpozději u druhého, založení požáru; založení ohně prokazatelně uvolňuje sexuální napětí; zakládání ohně má krátké časové intervaly; k založení ohně dochází na opuštěných tichých místech apod.⁹²

U pyromanie se setkáme spíše s intenzivním nutkáním být v přítomnosti ohně nebo výbušnin. Stejně jako pyrofil bývají zaměstnání v profesích souvisejících s ohněm.

Z hlediska motivace chování je u pyrofilů oheň nástrojem sexuálního vzrušení, kdežto u pyromanie je součástí materiálního destruktivismu či dalších antisociálních poruch osobnosti.⁹³

Jako další behaviorálně patologický jev řadíme *enurézu*, což je porucha, kdy dochází k bezděčnému pomočování ve dne anebo v noci, jež je pro mentální věk jedince nenormální a není důsledkem nedostatečného ovládnutí močového měchýře ať už vlivem neurologické poruchy, epileptických záchvatů nebo strukturální anomálie močového traktu. Enuréza je na rozdíl od násilí na zvířatech a zakládání ohňů, které jsou dobrovolné, vědomé a násilné; nevědomá, nenásilná a nedobrovolná.⁹⁴

Denní snění jsou představy a fantazie ve bdělém stavu, jež mají souvislý děj a velmi často opakující se scénář. Jedná se o jedincům vnitřní svět, do kterého prchá a může ho ovlivnit. Jedná se o další prediktor, se kterým se setkáváme u sériových vrahů. Řada z nich uvádí, že představy plné smrti a násilí, kdy si představovali určité osoby, prožívali již v útlém věku (mezi 5. až 8. rokem života). Pokud byl sériový vrah v dětství obětí psychického, fyzického či sexuálního týrání, nebo pocházel z disharmonické a násilnické rodiny, bylo denní snění spíše obranným mechanismem. U jiných, kdy docházelo k představám sexuálních fantazií, krve, torturizace či smrti, bylo denní bdění jako příprava či předloha mučení zvířat a budoucího

⁹¹ WEISS, Petr. *Sexuální deviace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. str. 102-103.

⁹² DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str.84-85.

⁹³ *Tamtéž*, str. 85.

⁹⁴ *Tamtéž*, str. 85.

vraždění lidí. Ve výzkumu frekvence jednotlivých indikátorů chování u sériových zabijáků v dětství je denní snění nejčastější.⁹⁵

Mezi další indikátory chování sériových vrahů řadíme i *kompulzivní masturbaci*. U nedospělého jedince se už během dospívání můžou projevat pomocí některých výstražných signálů sexuální deviace. Mimo zvýšené agresivity vůči zvířatům či týrání zvířat to bývá také nápadná neobratnost při dvoření nebo absence empatie, bývá přítomna i kompulzivní masturbace.⁹⁶ Je jednou z nejskrytějších typů sexuálních aktivit a probíhá velmi často v izolaci. Jedná se o kompulzivní chování (opakující se chování s cílem obsesi zmírnit nebo vyřešit), kde jej samotní jedinci popisují jako „špinavé, ostudné či hříšné“. U sériových vrahů byla přítomna v 82 % případů.⁹⁷

Jako další sledované indikátory a prediktory chování v dětství a dospívání řadíme také patologické lhaní, izolacionismus, vzdor, noční můry, sebepoškozování, krádeže, ničení nemovitého a movitého majetku, chatrný tělesný růst, nálady a záchvaty vzteku, problémy se spánkem, fobie, útoky z domova, bolesti hlavy, útoky proti dospělým, trávící problémy, setkání se smrtí a krví v dětském věku, patologická inklinace (k rasismu, k nacismu, ke zbraním, k sektám apod.).⁹⁸

⁹⁵ *Tamtéž*, str. 86.

⁹⁶ WEISS, Petr a kol. *Sexuologie*. Grada Publishing, 2010. str. 106.

⁹⁷ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 86.

⁹⁸ *Tamtéž*, str. 87-92.

2.12 Čeští sérioví vrazi

Nyní bych ráda uvedla některé z případů z novodobé historie České republiky. Volila jsem případy s různými možnostmi trestu. Přesněji řečeno takové případy, kdy se odsouzený vrah dočkal různých konců. Někteří si odpykávají trest odnětí svobody dodnes, jiní spáchali sebevraždu ve vězení, anebo se už dokonce nachází na svobodě. Dále jsem volila takové případy, které se určitým způsobem zapsaly do naší historie (brutalitou, motivem apod.). Všechny případy jsou seřazeny jak jdou v České, popřípadě ještě i Československé, kriminální historii chronologicky za sebou. Nejprve je uvádím pod známou přezdívkou.

2.12.1 Spartakiádní vrah / Pražský škrtič

Ještě mladistvý Jiří Straka v období od 17. února do 16. května 1985 napadl celkem 11 žen na území Prahy. Tři ženy jeho útok nepřežily a u dalších dvou se o vraždu pokusil, kdy všechny tyto činy vyvolaly v ženách, jak pražských, tak i těch mimopražských, jež se měly účastnit nácvičku spartakiády, značný neklid. Proto je přezdíván „Spartakiádním vrahem“. Jeho motivem byla abnormální sexuální agresivita (podobně jako u Stehlíka) se sklony k sadismu až nekrosadismu. Dále byl souzen také za další přečiny, jako bylo 5 znásilnění, 3 loupeže a 6 krádeží. Jelikož byl v této době Straka ještě mladistvý, byl mu za všechny tyto činy uložen v té době nejvyšší možný trest – odnětí svobody na 10 let s následným ochranným psychiatricko – sexuologickým léčením. Jinak by byl odsouzen v případě plnoletosti k trestu smrti.⁹⁹

Straka se narodil 14. dubna 1969 v Praze jako prostřední dítě.¹⁰⁰ Co se týká jeho rodinného prostředí, pochází Straka z běžné rodiny, kdy má i dva sourozence – bratra a sestru. Oba jeho sourozenci neměli žádné problémy se zákonem.¹⁰¹ Jeho otec pracoval jako zedník a pobýval často v zahraničí. Jeho matka byla zaměstnána jako skladová dělnice. Ta ho také vychovávala nejvíce a byla na něj dosti přísná. Za prohřešky ho tělesně trestala.¹⁰² Již v mládí

⁹⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹⁰⁰ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 31.

¹⁰¹ KRUPIČKA, Pavel, Jan KOVÁŘ a spol. Jiří Straka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 20.11.2021 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří%C3%AD_Straka>.

¹⁰² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

začal být neklidným dítětem, kdy ho vyšetřil psychiatr. I přesto, že měl nadprůměrné IQ 125, nedokázal se namotivovat k učení nebo si stanovit životní cíle. Jelikož se nedokázal motivovat k učení, měl slabé školní výsledky a během školní docházky měl velmi často problémy s chováním, kdy se dopouštěl drobných krádeží a nedodržování školního řádu. Po absolvování základní školy nastoupil v roce 1983 do hornického učiliště ve Stochově, kde se nacházel přes týden na internátu. Proto v době páchaní svých trestných činů bydlel o víkendech v Praze a jak již bylo zmíněno, v týdnu na internátě.¹⁰³ Jeho zájem o ženy se projevil již v 6 letech, kdy rád jiné dívky osahával. V pubertě se začal toulat po městě a v MHD sahal dívkám pod sukně, nebo navštěvoval plovárnu, kde strávil i několik hodin pozorováním žen přes mezeru v prknech v ženské šatně. Dále nachází potěšení ve sledování náhodných žen po Praze, kdy za nimi od svých 14let tajně chodí. Baví ho, když se žena při pronásledování začala děsit. Pozorování z dálky ho mu ale brzdy přestane dělat takové potěšení a chce se sblížit intimně. Ačkoli si našel partnerku, po dvou měsících se s ním rozejde, jelikož jí vadí Strakův zájem o jiné dívky. Nejvíce ho přitahují osamocené ženy v temných uličkách Prahy. Pohled na ně v té temné uličce ho dosti sexuálně vzrušuje a od představ, kdy ženu v této uličce popadne a dožaduje se sexuálního styku, za nedlouho přejde k činům.¹⁰⁴

Na začátku roku 1985 se blíží 6. ročník spartakiády a v Praze se to hemží cvičenci a cvičenkami.¹⁰⁵ Prvního útoku na ženu se Straka dopustil 17. února kolem 21. hodiny večerní. Po krátkém sledování, přátelském oslovení a společné chůzi, ji napadl¹⁰⁶ a 20letou Milenu povalil na zem, kde se po ní začal sápat. Zprvu se ho mladá žena totiž nebála, slovní žádost o styk odmítla a chystala se odejít. Jakmile ji povalil na zem, začala se žena bránit a prát se s ním. Dosti ji ale překvapilo, že i přes svůj nízký věk má Straka větší sílu než ona. Uvědomí si, že útočníka nepřemůže a přestane se bránit. Zkusí opačnou taktiku, kdy ho chce přelstít.¹⁰⁷ Nabídne chlapci, aby se s ní vydal k ní na byt, kde bude sexuální styk pohodlnější a budou mít více soukromí. Dovede ho na osvětlené místo u prvních obytných domů, kde se jí Straka pokusí

¹⁰³ KRUPIČKA, Pavel, Jan KOVÁŘ a spol. Jiří Straka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 20.11.2021 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiř%C3%AD_Straka>.

¹⁰⁴ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 31.

¹⁰⁵ *Tamtéž*, str. 30.

¹⁰⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹⁰⁷ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 30.

rozepnout zimní bundu, vyhrnout sukni a líbání. Žena ale začne křičet, což Straku vyleká a ze strachu, že ženě přispěchá někdo na pomoc, uteče. Ještě tu samou noc odjíždí nočním vlakem na internát.¹⁰⁸ Napadená žena tento útok nikde nenahlásila, jelikož ho nepovažovala za nebezpečné, navíc se styděla a netušila, jak by to svému okolí měla vysvětlit.¹⁰⁹ Při pozdějším vyšetřování se ale policii podaří ženu dohledat.¹¹⁰

Hned v březnu zaútočil na další dvě mladé ženy, kdy se ale v obou případech jednalo spíše o loupežná přepadení, než sexuální útoky. První 18letou dívku sleduje a u branky před jejím domem jí omráčí dlažební kostkou, kterou jí udeří do hlavy a poté jí sebere kabelku, kdy následně Straka uteče. Další oběť napadne 15. března, kdy se jedná o 20letou dívku. Když jí Straka sebere tašku, dívka se začne bránit a dokonce ho začne pronásledovat. Jednalo se totiž o zápasnici juda, což útočník netušil. Zachránil se tím, že se dívce ztratil při pronásledování z dohledu.¹¹¹

Další obětí byla 18letá Ludmila. Té se večer 2. dubna Straka zastal před skupinkovou opilých mužů, která dívku obtěžovala na tramvajové zastávce. Jelikož si tímto činem získal dívčinu důvěru, požádala ho, zda by ji pro jistotu nedoprovodil domů. Avšak po příchodu před dům se s ním dívka chtěla rozloučit, což Straku rozeznilo a chtěl „odměnu“ za záchranu. Přitáhl si dívku k sobě, ale vyděšená a překvapená dívka se s ním začala prát. Straka ji popadne za krk a snaží se ji odvléct ze světla lamp. Dívka ze strachu začne předvádět smrt, což mladíka vyděsí, několikrát dívku propleskne a poté se snaží o umělé dýchání. Během těchto chvil má dívka možnost si rozmyslet, co udělá. Za krátko se probere a stejně jako jedna z předešlých napadených se pokusí mladíka nalákat k nim do domu, kde mu sdělí, že mají ve sklepě matrace a bylo by to pohodlnější. S tím chlapec opět souhlasí a vydají se k nim do domu. Dívka si to ale namísto do sklepe namíří rovnou po schodech nahoru k prvním dveřím, kde začne prudce zvonit

¹⁰⁸ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹⁰⁹ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 32.

¹¹⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹¹¹ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 32.

na sousedy a volat o pomoc. Straka rychle popadne dívčinu kabelku a uteče. Z této zkušenosti se už Straka poučí.¹¹²

Jen o pár dní později, na Velikonoční pondělí 8.dubna¹¹³, zezadu napadne 23letou Alici. Okamžitě ji začne svou paží škrtit, tudíž než se oběť stihla vůbec zorientovat, je bez přívodu kyslíku, stažena dozadu a odtáhnuta z pěšiny. Upadá do bezvědomí. Kvůli většímu soukromí jí Straka zatáhne do křoví, jenže se oběť začíná znovu pomalu probouzet. Tak popadl útočník hrst hlíny a listí, jenž jí nacpe do úst. Po předchozích zkušenostech už nesmí dovolit, aby žena mohla promluvit nebo se bránit. Svou oběť svlékl, strhl jí i všechny šperky a vysypal kabelku. Aby se neušpinil, položí si na zem obětinu bundu a i přes zoufalé chroptění dívku brutálně znásilní.¹¹⁴ Dívka se mezitím pomalu dusí. Po znásilnění stále dívka vykazovala známky života, a tak jí pro jistotu nacpal hlínu s listím i do nosních dírek a do úst přidal hlínu a ještě i kamínky a její kalhotky. Dále prohledal dívčiny věci, připnul si její stříbrný řetízek na krk a našel zapalovač, který si taktéž ponechal. Otočil dívku na břicho a zahrabal ještě teplé tělo listím.¹¹⁵

Později během vyšetřování vychází najevo, že celou tu dobu, co se udával tento čin, svou přítelkyni hledal Alicin přítel, se kterým se měla onoho večera sejít. Nevrátila se totiž domů, kde se s ním měla sejít, vydal se ji hledat. Jen o pár metrů míjel místo, kde ji Straka v lesoparku nedaleko ulice Novodvorská znásilňoval a dusil.

Poté, co se Straka dívky takto zbavil odchází na noční vlak a odjíždí na internát. I přesto, čeho se dopustil, se choval druhý den ve škole „jakoby nic“.¹¹⁶

S dalším útokem si mladík dal trochu načas, jelikož počítal s tím, že si strážníci zajisté všimli zvýšených sexuálních napadení po Praze. Proto na svou další oběť zaútočil až 4. května, kdy jel po půlnoci tramvají. V tramvaji se vyhlídl svou oběť, ale viděl ji pouze zezadu. Má ale pěkně tvarovanou postavu, což ho vzruší. Vystoupí na stejné zastávce jako ona a když už se

¹¹² *Tamtéž*, str. 32.

¹¹³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹¹⁴ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 32-33.

¹¹⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹¹⁶ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 33.

blíží k jejímu domovu, zaútočí na ni a začne ji okamžitě škrtit. V bezvědomí ji odtáhne za dům, kde ji položí na zem vedle zaparkované dodávky přikryté plachtou¹¹⁷. Tentokrát se dopředu připravil a nachystal si sisalový provázek s uzlíky. Omotá ho oběti okolo krku a začne utahovat. Jelikož jsou ale konce kluzké, začnou se mu klepat ruce a začne být nervózní. Nakonec ženě raději klekne na krk, aby si provaz lépe podržel a pevně ho uváže. Začne nadšeně ženu osahávat a sundávat jí šperky. Díky tomu zjistí, že je žena daleko starší, než si představoval. Jedná se o 54letou Vlastu. Z představy znásilňovat někoho, kdo je ještě starší než jeho vlastní matka, opadne mladíkově vzrušení. Ještě strhne ženě náramky, digitální hodinky a sebere tašku. Bezvládné tělo ženy pohodí na korbu dodávky a odchází na tramvaj.¹¹⁸ Pod pouliční lampou prohledá kabelku a odhodí šperky do křoví. Kabelky se zbavil vhozením do kanálu a odjel tramvají do města.¹¹⁹

Ženě se podařilo i se škrtidlem na krku zazvonit na domovní zvonek jednoho z domů a přivolat si pomoc.¹²⁰

Ještě tu samou noc zaútočil Straka znovu. U předchozího napadení nehasil svůj chtíč. Narazil na 30letou lékařku Věru. Taktéž si ji vyhlédl v tramvaji a společně vystoupí na stejné zastávce. Se vzdáleností 10 metrů ji začal sledovat, jakmile došla k méně frekventovanému místu, zaútočil. Jako vždy ji zezadu chytil za krk a zatáhl za blok domů.¹²¹ Jelikož se žena dost brání, sundá jí botu a několikrát jí podpatkem udeří do hlavy, čímž jí omráčí. V bezvědomí ji svlékl a znásilnil ji. Jakmile se žena začala z bezvědomí probírat, klekl jí na krk, čímž ji přerušil dýchací cesty. Jelikož ale během večera již o svůj připravený provázek přišel, utrl ženě ramínko od podprsenky a začal jí s ním nemilosrdně škrtit.¹²² Poté ji okradl o pár cenností a odjíždí tramvají zpět do města a ranním vlakem opět na učiliště.¹²³

¹¹⁷ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹¹⁸ PŘEÚČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 33.

¹¹⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹²⁰ *Tamtéž*.

¹²¹ *Tamtéž*.

¹²² PŘEÚČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 33.

¹²³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

Svůj poslední vražedný útok provedl 16.května 1985. Tentokrát se ale ještě lépe připraví. Doma si vezme 70 centimetrů dlouhý provaz, udělá na něm smyčku¹²⁴ a své matce oznámí, že odjíždí na internát. Odjede večer do centra a potuluje se.¹²⁵ Poblíž parku v Dejvicích narazí na 31letou Martu, jež se zrovna vrací domů. Sleduje ji. Když se žena chystala vejít do domu, Straka na ní opět zezadu zaútočil a paží ji začal škrtit. V bezvědomí ji zatáhl do sklepa.¹²⁶ Kde ji položí na zem a krk stáhl připravenou smyčkou. Pro jistotu utrhne znovu ramínko od podprsenky, jelikož už se mu osvědčilo, a taktéž jí ho utáhne okolo krku. Rozváže zavínovací svetr, kdy pásek od něj později použije jako třetí škrtidlo a utáhne na dva uzly. Prý jako pojistku, aby se žena nemohla zachránit a Straku udat. Svlékl ji a začal znásilňovat. Žena ještě slabě chroptila a hýbala se, ale aktivně se nijak nebránila. Jakmile se agresor uspokojil, utíká a mizí.¹²⁷

O šest dní později je zatčen přímo ve škole, kam si pro něj přijelo několik kriminalistů. Při prohledávání jeho skříňky naleznou některé ztracené cennosti obětí, jako je Ludmily občanský průkaz, a šperky. Byla to právě Ludmila, kdo při vyšetřování kriminalistům během výslechu Straku dopodrobna vylíčil. Po jejím a Strakově rozhovoru, si pamatovala, že navštěvoval hornickou školu v Kladně¹²⁸, což jen potvrdilo dříve zajištěné vzorky kriminalistům. Policie měla dále DNA útočníka, ale předtím věděla pouze útočnickovu krevní skupinu. Jen se dříve domnívali, že se jedná o pachatele staršího 25let.¹²⁹ Mladík se ale příliš nebránil a nasedl do automobilu tehdejší Veřejné bezpečnosti. Už po cestě se přiznal ke své první vraždě.¹³⁰

Při vyšetřování Straka spolupracoval a vše podrobně a ochotně kriminalistům líčil. Nepocíťoval ale jakoukoli lítost, což podle psychiatrů patřilo mezi Strakovi abnormální vlastnosti jako amorálnost a absence citu.¹³¹ Straka byl díky své vyšší inteligenci, rychlé

¹²⁴ *Tamtéž*.

¹²⁵ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 34.

¹²⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹²⁷ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 34.

¹²⁸ *Tamtéž*, str. 34.

¹²⁹ *Tamtéž*, str. 33-34.

¹³⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹³¹ *Tamtéž*.

orientaci, pohotovému jednání, dobré fyzické zdatnosti, nebojácnosti a klamného zevnějšku o to nebezpečnějším vrahem. Kdyby mladíkovi v té době nebylo pouhých 16let, dostal by trest smrti. Dostal 10 let odnětí svobody s následnou sexuologickou léčbou. Dále mu byla nařízena i povinná orchiektomie.¹³²

Ve vězení se mu ostatní vězni, a dokonce i dozorci, mstili. Spoluvězni mu měli údajně rozkopat genitálie. Jindy se ho pokouší i oběsit. Zde podstoupil i nařízenou sterilizaci a vyučil se pekařem. Dále se nechal pokřtít a zajímá se o evangelickou víru. V květnu 1994 je díky amnestii prezidenta Václava Havla, nakonec po 9 letech propuštěn z vězení a je umístěn do uzavřeného sexuologického oddělení v léčebně Praha – Bohnice. Nakonec je převezen do Opavy, kde ho později 24. prosince 2004 prohlásí za vyléčeného.¹³³ Svých činů by měl údajně litovat. Od propuštění z léčebny neměl se zákonem Straka jediný problém.¹³⁴ Jeho rodiče se po soudním verdiktu z Prahy přestěhovali na Moravu, nikdy se s činy svého syna údajně nevyrovnali. Ještě v léčebně si přes inzerát Straka našel o dva roky straší přítelkyni se třemi dětmi.¹³⁵

Dnes žije ve Velkých Losinách se svou rodinou a přítelkyní. Úředně si změnil své příjmení na Novák. Dokonce pobírá invalidní důchod a sociální dávky.¹³⁶

2.12.2 Doživotní vězeň Havlova svědomí

Tuto přezdívku si vymyslel sám Ivan Roubal. Jednalo se o českého sériového vraha, který mezi lety 1992-1994 usmrtil minimálně 5 osob.¹³⁷

Narodil se 12. května 1951. Vystudoval zemědělskou školu a v roce 1970 odmaturoval. Živil se například jako dřevorubec, pomocník strojmůdce, vlakový průvodčí, topič v kotelně nebo zootechnik. Roku 1973 se oženil a za rok se mu narodil syn, jenž v roce 2012 zahynul při

¹³² PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 35.

¹³³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹³⁴ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(1), str. 35.

¹³⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

¹³⁶ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 415.

¹³⁷ *Tamtéž*, str. 389.

dopravní nehodě. Orlickým vrahům, což je hned následující kauza, o které se budu zmiňovat (více viz. str. 43), obstarával louh.¹³⁸

Před rokem 1989 působil u „náboženské společnosti“ Svědků Jehovových. Nenaplňovala ale jeho očekávání a tak ji ještě před revolucí opustil a začal se věnovat okultismu a mystice. Později se začal přiklánět ke katolické církvi.¹³⁹

Odborníci z oborů psychiatrie a psychologie ohodnotili Roubala jako osobnost silně defektní, bezcitnou, narcistickou, egocentrickou a sobeckou. Podle jejich názoru Roubal opovrhoval lidmi, kdy peníze a majetek byli jeho nejvyšší hodnotou. Během dosahování cílů ohledně peněz a majetku byl bezohledný, surový a byl schopen krutosti a agrese, pokud ale nastala vypjatá situace, dokázal se velice dobře ovládat.¹⁴⁰

Kvůli zásadnímu nedostatku důkazu je jeho vražedná aktivita vytyčena až od roku 1991. Několik těl případných obětí totiž nebylo nikdy nalezeno, což neplatí o jejich prokázané spojitosti s Roubalem.¹⁴¹

V roce 1991 si v Čachrově na Šumavě pronajal chalupu přezdívanou „Pohádka“, kde měl v plánu chovat jeleny. Kvůli neschválenému povolení se začal věnovat chovu černých vietnamských prasat a slepic. Zde v Čachrově se seznámil se svým budoucím obchodním partnerem Františkem Heppnerem, který měl v plánu nedaleko vybudovat vodní pilu. K výstavbě pila ale nedošlo. Tento obchodní partner náhle zmizel i společně se svou partnerkou. Roubal tvrdil, že odjeli do Německa, ale začal rozprodávat jejich majetek a užívat Heppnerův automobil, což začalo být dosti podezřelé. Roubal použil dokonce během přepadení autopůjčovny ZAPAP v březnu 1994, kde byly usmrceny dvě osoby, Heppnerovu atypickou, podomácku vyrobenou zbraň. Z těchto vražd v autopůjčovně ale Roubal zproštěn obžaloby. Později během výslechu měl jeden z Roubalových synů říci, že otec skutečně Heppnera i jeho

¹³⁸ SOCHOR, Jakub, Jiří PTÁČEK, Jan POLÁK a spol. Ivan Roubal. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.2.2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal>.

¹³⁹ *Tamtéž*.

¹⁴⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

¹⁴¹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 389.

družku usmrtil, dokonce jejich mrtvolami nakrmil svá prasata. U soudu ale tuto výpověď popřel.¹⁴²

V následujících dvou letech vraždil různě staré muže a to i na různých místech. Spojitosti s případy ale odkryl modus operandi, který Roubal na svých obětech páchal. Ve většině vražd totiž oběti svázal do kozelce, kdy se oběť váhou svých vlastních nohou uškrtila.

Vyšetřování ohledně Roubala se výrazně posunulo až v roce 1994, kdy se Roubal vloupal společně s dalšími pachateli do již zmíněné autopůjčovny ZAPAP. Zde se v onu chvíli pohybovali tři muži – majitel firmy Petr Kudrna (s nímž se později zjistilo, že měl Roubal spor), Peter Magdolena a náhodný návštěvník Jiří Semerád; které svázali elektrickým kabelem. Odcizili hotovost, některé ze spotřebičů a místo činu opustili. Později se sem vrátil pouze Roubal. Svým obětem omotal kabel kolem krku a převázal je do samoškrtícího kozelce. Jeden z nich se osvobodil a policii dal dokonalý popis pachatele. Později jeho jistota ohledně vizáže pachatele ale údajně dosti znejistila.¹⁴³ O pár dní později po tomto incidentu, byl Roubal v Praze zadržen speciální policejní jednotkou.¹⁴⁴

Jeho další obětí měl být stánkový prodavač v centru Prahy, kdy byl naposledy spatřen právě s Ivanem Roubalem dne 10. prosince 1992. Po jeho zmizení Roubal přebíral tržby z jeho obchodů, opět užíval jeho automobil a další jeho osobní věci. Roubal opět tvrdil, že Václav Horký odcestoval do Belgie a manželku pohřešovaného i později zavražděného Kudrna od ohlášení na policii odrazoval. Dodnes se policii nepodařilo Václava Horkého nalézt, z toho důvodu byl soudem v roce 1995 prohlášen za mrtvého. I přesto, že existuje vážné podezření, že ho zavraždil právě Roubal, bylo na základě nedostatku důkazů stíhání za tento čin dvakrát zastaveno a to i přes policií prokázaný motiv. Během vyšetřování se totiž zjistilo, že si od Horkého vypůjčil větší částku peněz.¹⁴⁵

Dne 25. května 1993 byly v jímce jednoho zanedbaného domu v obci Zákupy u České Lípy nalezeny lidské ostatky. Zjistit příčinu a způsob smrti se vzhledem k pokročilému stádiu

¹⁴² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

¹⁴³ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 389-390.

¹⁴⁴ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

¹⁴⁵ *Tamtéž*.

rozkladu již nepodařilo. Vyšetřovatelé ale prokázali, že se jedná o pohřešovaného (od 26. července 1992) taxikáře Vladimíra Strnada. Opět podle svědků byl muž spatřen naposledy s Ivane Roubalem živý. Měli spolu se Strnadem převážet dvě jeho auta. Hned druhý den po vraždě měl Roubal opět obě auta užívat. Dům, u jehož byly nalezeny ostatky Strnada, měl patřit kamarádovi Roubala, který mu svěřil i klíče. Uvnitř domu se našly taxikářovy hodinky a pozůstatky jeho oděvu v popelu v kotly. Převážená auta se ale nikdy nenašla. Z tohoto činu byl také Roubal nejprve zproštěn viny. Po novém soudním projednání byl ale uznán vinným.

Dne 3. října 1993 byly během vypouštění Horusického rybníka u Veselí nad Lužnicí objeveny další lidské pozůstatky v pokročilém stádiu rozkladu. Mělo se jednat o Josefa Suchánka, kterého Roubal poznal přes inzerát. Pod záminkou návštěvy svého statku ho měl zlákat na výlet a to 26. května 1993. Na neznámém místě ho usmrtil, vhodil do rybníku a hned následující den mu vykradl bez násilného vniknutí byt. Odcizil televizor, pánský oblek, 17 vázanek, videorekordér a 32 videokazet, ale také vkladní knížku se 2 212,- vysokým vkladem. Tuto knížku v následujících dnech třikrát vybral po 400 korunách. Vždy se prokázal občanským průkazem.¹⁴⁶

Dalším usmrčeným se stal Václav Dlouhý, jenž byl ve svém bytě nalezen bez známek života. Objevili ho svázaného do kozelce, ve kterém se uškrtil smyčkou z prádelní šňůry omotané kolem krku. Touto šňůrou měl podvázané i genitálie a jeho nahé tělo bylo zaházené šatstvem. Z jeho bytu byly odcizeny dva videorekordéry a 400 videokazet v celkové hodnotě 36 tisíc. Zavražděný se totiž živil jako množitel pornografických videokazet. Ivan Roubal byl na místě činu viděn v paruce. Z tohoto činu byl Roubal usvědčen.¹⁴⁷

Soudní proces s Ivanem Roubalem byl zahájen v únoru 1996. Během čtyři roky trvajícího soudního procesu došlo k několika skandálům, zvratům a jiným zvláštnostem. V roce 1997 soudce opomněl Roubalovi prodloužit vazbu, tudíž musel být propuštěn. Policie ho okamžitě znovu zatkla ihned po překročení vězeňské brány pod záminkou drogového opojení a důvodnému podezření, že Roubal opustí republiku. Měl totiž podanou žádost o azyl ve Švýcarsku. Další kauzou byly adresované našemu tehdejšímu prezidentovi Václavu Havlovi, kdy se Roubal domáhal stíhání několika policistů a hlavně ministryně spravedlnosti za domnělé

¹⁴⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

¹⁴⁷ *Tamtéž.*

zločinecké spolčení vůči své osobě.¹⁴⁸ Dále byl dvakrát zproštěn obžaloby ze 4 vražd, kdy nakonec v květnu 1999 byl za tyto činy uznán vinným.¹⁴⁹

Nakonec byl Roubal odsouzen k doživotnímu trestu odnětí svobody, ačkoli velmi často požadoval přezkoumání svého případu. Své odvolání dokonce podal i v Haagu. Během svého odpykávání trestu podal trestní oznámení na vězeňskou službu, jež měla údajně nesprávným léčením zhoršit jeho zdravotní stav, dále také na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu za neposkytnutí samonosných punčoch proti křečovým žilám.¹⁵⁰

Ivan Roubal zemřel 29. června 2015 ve věznici v Karviné na rakovinu ve věku 64 let. Podle počtu prokázaných vražd se řadí na přední příčky sériových vrahů v ČR.¹⁵¹

2.12.3 Orličtí vrazi

Pod touto přezdívkou se ukrývá 5 českých sériových vrahů, kteří mezi lety 1991–1993 společně usmrtili s finančním motivem 5 lidí, převážně podnikatelů. Ve dvou případech se jejich obětmi stali blízcí příbuzní vrahů. O další vraždu se pokusil jeden ze členů sólo, chtěl získat byt oběti. Tento případ je výjimečný hlavně tím, jak se pachatelé snažili ukrývat mrtvoly – vyskládáním do kovových sudů a jejich následným shozením ze Žďákovského mostu do přehradní nádrže Orlík.¹⁵² K odhalení kauzy dochází v listopadu 1993.¹⁵³

¹⁴⁸ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 390.

¹⁴⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

¹⁵⁰ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada, 2013. str. 390.

¹⁵¹ SOCHOR, Jakub, Jiří PTÁČEK, Jan POLÁK a spol. Ivan Roubal. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.2.2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal>.

¹⁵² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁵³ PŘEUCHILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvoly movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 31.

Nejprve pár bližších informací k samotným členům skupiny.

Karel Kopáč, jemuž přezdívali „Karlos“, byl vůdcem skupiny a organizátorem vražd. Narodil se 3. června 1960 a již v minulosti byl jednou soudně trestán podmíněně za krádež. Bydlel v Rudné u Prahy. Vyučil se frézářem. Jeho jediným a hlavním zájmem byla bojová umění (zejména Kung – Fu),¹⁵⁴ kdy velice hojně navštěvoval posilovnu v pražském Podolí. Prostřednictvím svého trenéra karate se seznámil s velitelem speciální policejní zásahové jednotky, kdy od začátku roku 1990 k jednotce Útvaru rychlého nasazení (URNA) nastoupil. V jednotce patřil mezi nejlepší, ale po třech měsících z útvaru odešel.¹⁵⁵ V inkriminované době pracoval jako vyhazovač a osobní strážce (bodyguard) později ztraceného podnikatele Aleše Katovského.¹⁵⁶

Ve zmíněné posilovně v Podolí se seznámil s podnikatelem Petrem Chodounským, se kterým se stali později v roce 1993 i společníky erotického salonu.¹⁵⁷

I přesto, že Kopáč již pro URNU nepracoval, udržoval kontakt s jedním z příslušníků, od kterého později získal vyřazené vybavení těchto jednotek při výcviku, např. samopaly „škorpión“, semtex, pancéřové pěsti, granáty a další vojenský materiál. Některou výzbroj poskytoval dále do „podsvětí“ a samopaly dále na základě svých návrhů nechal upravit, kdy je později ve sklepech u Vladimíra Kuny testovali.¹⁵⁸

Kopáč byl během vyšetřování Orlických vražd jediným členem gangu, který vyšetřovatelům byl ochoten dopodrobna popisovat činy gangu, na kterých se o sám podílel. Jasně uvedl, že všechny vraždy byly předem plánované, kdy popsal i úkoly všech členů gangu.

Automobilová nehoda, ke které došlo 7. ledna 1994, upoutala Kopáče trvale na invalidní vozík. Při poranění páteře došlo k nemožnosti pohybu, ale i přirozeného vylučování moči i stolice. Po této nehodě se už nadále nemohl ani věnovat své milované kulturistice. Na základě

¹⁵⁴ V., David a spol. Orličtí vrazi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 16.02.2022 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Orličt%C3%AD_vrazi#Ludv%C3%ADk_Černý>.

¹⁵⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁵⁶ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pečují do sudů mrtvolky movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 31.

¹⁵⁷ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁵⁸ *Tamtéž*.

všech těchto skutečností, bere Kopáč své postižení jako největší trest za všechny své přečiny, kterých se dopustil. Soudní znalci z odvětví psychologie a psychiatrie zaznamenali po této nehodě u Kopáče jistý posun v žebříčku hodnot. Zvýšená míra agresivity byla částečně utlumena. Na základě pocitu viny, rozsáhlé doznání během vyšetřování, kdy byl i vyšetřovatelům velmi nápomocen, uvedli experti, že jeho možnosti převýchovy jsou nadějně. Proto po soudním líčením opouštěl soudní síň s trestem odnětí svobody na 21 let.

Dne 15. dubna 2004 spáchal ve své cele v Kuřimi v brzkých ranních hodinách sebevraždu.¹⁵⁹

Dalším členem gangu byl Vladimír Kuna, jenž měl za úkol mrtvolu čtvrtit a nakládat do sudů.¹⁶⁰ Narodil se 21. června 1964 a bydlel v Rudné u Prahy. Karla Kopáče znal již od svého mládí, kdy se spolu věnovali sportovním aktivitám, a později v dospělosti spolu navštěvovali posilovnu v Podolí.¹⁶¹ V místnostech ve sklepě svého nájemního domu si zřídil posilovnu, kdy později tyto místnosti sloužily k přípravám mrtvol do sudů a za použití svářecího aparátu zataveny. Tato metoda ukrývání mrtvol byla právě Kunovým nápadem. Jedna z obětí byla v těchto sklepních prostor zabita zastřelením. Později tyto prostory Kuna pojmenoval „konzervárnou“. V dalších místnostech uchovával také zbraně, včetně již zmíněných škorpiónů, nebo například tři ruční granáty F1, apod. Dále zde probíhalo i testování Kopáčem navržených škorpiónů s tlumiči.¹⁶²

V únoru 1992 si společně se svou manželkou a jedním známým založil obchodní firmu „Duet“ a to již v době, kdy se dopustil dvou vražd (jedna z nich byla jeho vlastní matky). Pokaždé, když někoho usmrtili, nebo měl oběť zakonzervovat do sudu, se následně opil „do němoty“. Část takto „vydělaných“ peněz utrácel za prostitutky.¹⁶³

Svůj podíl na vraždách během vyšetřování popřel, měl pouze manipulovat s mrtvolami, kdy je měl ukládat do sudů a ty následně zavařit. Údajně se těchto činů dopouštěl pod silným nátlakem Kopáče a Černého, ze kterých měl strach. Odmítal též obvinění z nedovoleného

¹⁵⁹ *Tamtéž.*

¹⁶⁰ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvolu movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 31.

¹⁶¹ V., David a spol. Orličtí vrazi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 16.02.2022 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Orličt%C3%AD_vrazi#Ludv%C3%ADk_Černý>.

¹⁶² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁶³ *Tamtéž.*

ozbrojování. Právě ale při nákupu zbraní, jež probíhal u něj ve sklepě, byla jedna z obětí Černým zastřelena.¹⁶⁴

Podle znalců z řad psychologů a psychiatrů u něj nebyla zjištěna duševní porucha ani choroba. Dále uvedli, že se snaží přizpůsobit dominantnějším jedincům. Jedná se o introvertní osobnost, kdy při zátěžové situaci může dojít k vyvolání agresivitu. Po soudním procesu odcházel s trestem odnětí svobody na doživotí, později odvolací soud zmírnil trest na 25 let.¹⁶⁵

Další člen skupiny, Ludvík Černý, byl i přes svůj zevnějšek nejkrutějším členem skupiny a jeho post byl popravčí. Mezi jeho přezdívky patří například „Pacient“ nebo „Mimísek“.¹⁶⁶ Narodil se 25. května 1965 a s Kopáčem a Kunou se seznámil po revoluci v posilovně v Podolí, kde navštěvoval posilovnu a solárium.¹⁶⁷ Před Sametovou revolucí se vyučil zedníkem, později se také věnoval nelegálnímu nákupu a prodeji bonů jimiž se platilo v prodejnách zvaných Tuzex. Černý byl v roce 1985 již jednou trestán za krádeže. Po revoluci začal pracovat u firmy Mercedes-Benz Bohemia Praha jako řidič osobních vozů. V roce 1992 se oženil a o tři roky později se šťastnému páru narodil syn. Jeho okolí ho mělo v oblibě a díky svému milému obličejí ho jeho známí oslovovali přezdívkou „Mimísek“.¹⁶⁸

Podle znalců z odvětví psychiatrie a psychologie netrpěl žádnou duševní chorobou ani poruchou a jeho ovládací ani rozpoznávací schopnosti nebyly v době páčání trestné činnosti nijak porušeny. Své projevy agresivity dokázal usměrnit podle vlastních potřeb. Prognózu resocializace však označili znalci, jako málo příznivou. U Černého zjistili také nekritičnost a chybění pocitu viny.¹⁶⁹

Petr Chodounský a Irena Meierová byli dalšími členy gangu. Kdy jednou z obětí byl i Meierové manžel.

¹⁶⁴ *Tamtéž.*

¹⁶⁵ *Tamtéž.*

¹⁶⁶ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvolky movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 31.

¹⁶⁷ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: < <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁶⁸ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 121-140.

¹⁶⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: < <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

Jelikož se jedná o velice známý případ, ušetřím nás podrobných detailů, jež stejně už pravděpodobně většina známe. Jejich první obětí se stal 5. dubna 1991 podnikatel Aleš Katovský, jemuž byl Kopáč osobní ochrankou. Během jízdy ho Černý zastřelil zezadu do hlavy. Mrtvolu přesunuli na zadní sedadlo. Mezitím co odjel Černý pro Avii, Kopáč Katovského svlékl a zabalil do drátěného pletiva. Následně vypůjčenou Avii odvezli na Žďákovský most, ze kterého ho shodili do Orlické přehrady. Toto místo totiž Kopáč dobře znal, dříve se zde zúčastnil výcviku s URNOU. O částku 800 tisíc, o kterou Katovského okradli, se rozdělili.¹⁷⁰

Svou další obětí usmrtili 9. ledna 1992 u Kuny ve sklepě. Byl jí Leorento Lipoveci, kdy se jednalo o zájemce o koupi zbraní. Kopáč, Kuna i Černý se dohodli ho při koupi zastřelit. Kuna dostal nápad mrtvolu ukrýt v kovovém sudu, kdy si ho také dopředu připravil. Opět byl popravčím Černý, kdy Lipoveciho opět zastřelil zezadu do hlavy. Jelikož postřelený jevil ještě známky života, obdržel ještě několik zásahů. Poté ho svlékli do naha, kdy jeho oděv a osobní věci spálili v kotli, společnými silami mrtvolu napěchovali do sudu, zasypali louhem, nalili vodu a Kuna sud zavařil. Přes sklepní okno vytáhli sud, opět vypůjčenou Avii převezli a opět vyhodili ze Žďákovského mostu do Orlické přehradní nádrže.¹⁷¹

Třetí obětí se stala Kunova matka, 53letá Anna Medková, jež provozovala sadomasochistický salon. Na poště si dne 7. února 1992 vyzvedla pro ni adresovaný balíček, kdy po jeho otevření následoval silný výbuch. Při něm došlo i k poničení jejího domu. O 5 dní později Medková podléhá zraněním v nemocnici. Motivem mělo být dědictví po Kunově matce, jež Kuna toužil získat.¹⁷²

Čtvrtou obětí se stal mohutný starožitník Vlastimil Hodr, kdy se nepodařilo objektivními důkazy doložit okolnosti jeho úmrtí. Popravčím byl ale opět Ludvík Černý, jenž ho měl svým klasickým modem operandi usmrtit a poté okrást o jeho zlaté pečetě. Až doposud tento čin páchal sám, následně se mrtvoly zbavil už společně se svými kumpány již ověřeným

¹⁷⁰ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 121-140.

¹⁷¹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁷² PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvoly movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str.35.

způsobem – napěchovali ji do sudu (tentokrát bez louhu) a vhodili do Orlické přehradu.¹⁷³ Hodrovy pečetě nebyly nikdy nalezeny.¹⁷⁴

Pátou, v podstatě pro gang poslední společnou, obětí byl Kopáčův švagr Jaroslav Meier. Kopáč totiž žádal Meiera, aby svým rodinným domem ručil za Kopáčův erotický klub, jež si chtěl pořídit. Meier ale odmítl. Nabídla se Kopáčova sestra, jež by po smrti manžela dům zdělila, že by svému bratrovi následně ručila. Údajně Meierová chtěla začít žít s Chodounským, tudíž se svého manžela potřebovala nějakým způsobem zbavit tak, aby zdělila jeho majetek, o který oba milenci jevíli zájem. Kopáč na svou sestru nachystal léčku, jelikož s vraždou Meiera nesouhlasil. Vraždu měl vykonat známý Kopáče, kdy mu Meierová měl za službu předat peníze v obálce. Ony peníze si zapůjčila od Kopáče, netušila ale, že se v obálce ukrývají nastříhané noviny. Proto se následně obrátil s Chodounským přímo na Černého.¹⁷⁵

Popravčí organizované skupiny Ludvík Černý Meiera zastřelil čtyřmi ranami v jeho vlastním domě v Rudné dne 6. července 1993. Vraždou si měli přijít na 100 tisíc.¹⁷⁶

Jejich přeživší obětí byl v létě 1992 policista Ján Mató, kterého se Černý pokusil zastřelit u Kuny ve sklepě, když si zde měli jen pro zábavu jít zastřílet na terče. V jeden okamžik Černý přiložil k Matově hlavě pistoli a zmáčkl spoušť, kdy k výstřelu však nedošlo, jelikož se náboj vzpříčil. Mató zachoval v oné situaci klid, pravděpodobně si myslel, že se jednalo o žert. Dne 2. srpna 2002 byl Mató zavražděn v pražském metru ruským příslušníkem.¹⁷⁷

Ludvík Černý měl na svědomí více obětí. Jelikož byl při tomto činu sám a ostatní členové gangu se na ní nikterak nepodíleli, nepočítá se mezi oběti Orlického gangu. Při své sólové akci zavraždil Černý dne 1. června 1993 v centru Liberce kosovského Albánce Afrima Kryezia. Na tuto vraždu si ho najala skupina jugoslávských překupníků drog. Za tento čin obdržel 200 tisíc.¹⁷⁸

¹⁷³JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: < <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html> >.

¹⁷⁴ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 121-140.

¹⁷⁵ *Tamtéž*, str. 121-140.

¹⁷⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: < <https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html> >.

¹⁷⁷ *Tamtéž*.

¹⁷⁸ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 121-140.

Tato zločinecká skupina se mimo jiné dopustila i další trestné činnosti, např. podvodu.¹⁷⁹

Během vyšetřování jiné nájemné vraždy v roce 1993 se policie díky „pražskému podsvětí“ dozvěděla o určité organizované skupině působící v okolí Prahy, jež také nabízí tyto služby. Zaměřují se hlavně na podnikatele, usmrtí je, jejich těla ukryje do sudu a ten následně shodí do přehrady. Vzhledem k okolnostem, že pražská a středočeská policie evidovala opravdu několik zmizení podnikatelů, byla tato informace považována za velice důvěryhodnou a bylo rozhodnuto tuto stopu zkontrolovat. Trvalo téměř 2 roky, než se podařilo určit místo, kde se mrtvoly přibližně nachází. Teprve poté je mohli banštití potápěči v hloubce hlubší než 40 metrů v červenci 1995 nalézt, kdy během několika následujících dní došlo k zadržení podezřelých pachatelů.¹⁸⁰

Krajský soud v Praze vyřkl 18. dubna 1997 svůj verdikt.¹⁸¹ Nejkrutější člen Ludvík Černý dostal trest odnětí svobody na doživotí v Horním Slavkově. Karel Kopáč byl odsouzen na 21 let odnětí svobody nepodmíněně, kdy se následně ve vězení oběsil. Vladimír Kuna byl odsouzen na 25 let odnětí svobody nepodmíněně. Petr Chodounský byl odsouzen na 14 let odnětí svobody a Irena Meierová na 10 let odnětí svobody.¹⁸²

Jak slavný „Orlický gang“ skončil? Karel Kopáč byl jediný, kdo se s rozsudkem nesmířil, tudíž spáchal 15. dubna 2004 ve věznici v Kuřimi sebevraždu, kdy se oběsil na šňůrce od pyžama. Jeho sestra Irena Meierová byla předčasně propuštěna v roce 2002, kdy údajně žije nedaleko Prahy pod novou identitou. Chodounský byl propuštěn v roce 2011. Předposlední člen gangu Vladimír Kuna byl taktéž předčasně propuštěn za dobré chování 18. června 2013, kdy by měl údajně žít poblíž Chomutova se svou manželkou, s níž se oženil ještě ve věznici.¹⁸³ Ludvík Černý si změnil ve vězení příjmení na Zámečník a 5. října 2017 soud zamítl jeho žádost o podmíněné propuštění.¹⁸⁴ Jsou s ním spojovány ještě dvě další aféry. První se týká Petra Macha, tehdejšího majitele klubu AC Sparta Praha, kdy mu měl Černý tehdy odvézt údajně

¹⁷⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁸⁰ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 6.

¹⁸¹ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvoly movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 35.

¹⁸² SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 121-140.

¹⁸³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁸⁴ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvoly movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(7), str. 35.

odcizené BMW z Česka na Ukrajinu. Další aférou bylo, když 29. října 2000 uprchl z věznice Mírov Jiří Kajínek, kdy mu Ludvík Černý údajně nabídl, aby se skrýval v jeho bytě u manželky Marie v pátém patře panelového domu v ulici Kurzova 2376/19 na sídlišti Velká Ohrada v Praze 13. Kajínek se zde opravdu ukrýval 40 dní, než ho policie znovu zatkla. Pomocí této okolnosti se zjistilo, že Ludvík Černý padělal nájemní smlouvu a jeho manželka a syn byli následně z bytu vystěhováni.¹⁸⁵

2.12.4 Kolínský gang

Jednalo se o zločineckou organizovanou skupinu 6 osob, kdy většina z nich bydlela v malých vesnicích nedaleko Úval u Prahy, Tuklatech, Tlustovousech nebo Přišimasech. Jelikož se všechny tyto vesnice nacházejí v okrese Kolín, označili je novináři za „Kolínský gang“, ačkoliv nikdo z nich přímo v Kolíně nebydlel. Společně se podíleli na zabití 5 osob, kdy všechny tyto osoby usmrtil vůdce skupiny Oto Biederman. Dalšími členy skupiny byly Ivan Vrábel, Miroslav Karnoš, Milan Chládek, Roman Procházka a Jiří Šťastný.¹⁸⁶

Oto Biederman se narodil 5. srpna 1973, kdy v podstatě celý svůj život bydlel v Tlustovousech na Kolínsku. Na základní škole se řadil mezi průměrné žáky, ale jednalo se o bezproblémové dítě pocházející ze spořádané rodiny. Jeho rodiče se mu sice příliš nevěnovali, nikdy ho ale fyzicky netrestali ani tělesně netýrali. Díky nevšímavosti rodičů měl Oto dostatek volnosti k životu bez omezování. Jeho nezávislost se stupňovala s přibývajícím věkem. Při pozdějším vyšetření psychology a psychiatry u něj byla diagnostikována psychopatie, rozvíjející se znaky sadismu a tendence k předvádění se. Jeho osobnost nebyla harmonicky rozvíjena, s absencí citů ke svým blízkým, je silně egocentrický. Díky nesoustavné výchově během dětství a dospívání měl schopnost rychle řešit problémy, učinit definitivní řešení; jednat hbitě a rozhodně, kdy někdy jeho jednání byla až bezohledná a velmi agresivní. Od dětství byl zvyklý postarat se sám o sebe. Pokud situace vyžadovala, uchýlil se k násilí, pokud ne, dovedl být úskočný, rafinovaný až zákeřný. Pro dosažení cíle dokázal udělat vše. Cíl byl pro něj vším, kdy cesta k němu nebyla podstatná. Uznával autoritu a popřípadě se jí dokázal i podřídít.

¹⁸⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

¹⁸⁶ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 102-119.

Zároveň chtěl být uznávaný a i pro tuto skutečnost byl ochoten udělat cokoli. Jeho koníčkem byly bojové sporty, střelba a vrhání nožů, zároveň i veškeré zbraně jako takové.¹⁸⁷

Po základní škole nastoupil na obor biochemik se zaměřením na lihovarnictví a vinařství na Středním odborném učilišti zemědělském v Kojetíně. Ve druhém ročníku musel své studium přerušit z kázeňských důvodů, kdy následně nastoupil do Kolínského lihovaru. Po roce se vrátil do školy a absolvoval s vyznamenáním. Následně pracoval v Lihovaru až do roku 1993.¹⁸⁸

Jak už jsem zmiňovala, dost se Biederman zajímal o bojová umění a zbraně, tudíž začal pracovat v bezpečnostních službách jako ostraha, postupně pracoval pro několik bezpečnostních agentur, než se v roce 1994 rozhodl přestat úplně pracovat. Žil pouze z trestných činností, kterými si vydělával.¹⁸⁹

Celá tato skupina začala vznikat, stejně jako Orličtí vrazi, postupně v červnu 1993. Koncem května se totiž setkal s provozním ředitelem bezpečnostní agentury SAFE-GUARD 27letým Ivanem Vrábelem. Tato bezpečnostní služba střežila velmi úspěšný obchodní dům Krone, kde se denní tržby někdy pohybovaly i okolo 3 milionů korun. Tržby se ukládaly do trezoru v zadní vrátnici, kde byl právě zaměstnanec agentury. Tento zaměstnanec měl i na starost noční hlídání centra. Takový obnos peněz lákal samotného Vrábela. Na jaře roku 1993 mělo dojít k prvnímu incidentu. Nejprve se Vrábel musel zbavit vrátného (svého vlastního zaměstnance), ten měl být zavražděn, nechtěl ale zabít on sám. Proto se obrátil na svého švagra Romana Procházku, jenž mu doporučil Jiřího Šťastného. Oba se dvakrát v oblecích od agentury a příslušným vybavením vydali na místo. Ani jednou nedokázali vzít vrátnému život. Což Vrábela dosti rozlítlo a nakonec se Procházka obrátil na Biedermana, jehož znal a kolovaly o něm fámy. Procházka mu za tento čin nabídl 200 tisíc, které Biederman přijal. Tento čin nakonec spáchali z 6. na 7. června 1993. První obětí gangu se stal 31letý vrátný Josef Dovhanič, kdy soudní lékař později při pitvě napočítal 62 bodných a bodnořezných ran na krku, hrudi a břichu. Měl poškozené srdce, plíce, játra i střeva. Na základě počtu ran se policie domnívala,

¹⁸⁷ *Tamtéž*, str. 102-119.

¹⁸⁸ Klára a Michaela. Oto Biederman: Životopis. *Odsouzení.com: Příběhy odsouzených v ČR* [online]. 15. 3. 2007 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <<https://www.odsouzeni.com/clanky/oto-biederman/zivotopis.html>>.

¹⁸⁹ *Tamtéž*.

že byl usmrcen výstřelem z brokovnice. Z trezoru vybrali částku 3 108 620,- korun, kdy Biederman dostal 200 tisíc, Šťastný 700 tisíc a zbytek si rozdělili Vrábek a Procházka.¹⁹⁰

Další obětí se stal Biedermanův přítel a podnikatel 28letý Martin Srb. Srb měl v plánu obchodně odcestovat v polovině května 1995 do Ameriky, kdy si již před cestou rozměnil 2,5 milionu korun na dolary. S tímto obnosem se vytahoval před Biedermanem. Jako komplice si Biederman zvolil Milana Chládku a Jaroslava Pavlíčka. Dne 1. června 1995 pod záminkou společného pobavení podnikatele vylákali pryč, kdy ho Biederman pomocí revolveru značky Astra 38 speciál usmrtil na odstavném parkovišti U Pálka. Zasáhl přímo srdce, následně prostřelil zezadu hlavu. Následně ho naložili zpět do Pavlíčkova BMW a mrtvolu odvezli do domu patřícího Pavlíčkovici rodině, kde na ně již čekal Chládek. Prohledali mrtvolu, kdy našli hotovost, klíče od domu, vrhací nože. Chyběli ale klíče od trezoru, které u sebe Srb vždy nosil. Mrtvolu zahrabali do jámy ve vjezdu do dvora mezi domy a odjeli. V následujících dnech ukradli Srbův trezor přímo z jeho domu, kdy u Biedermana v dílně zjistili, že ho již Srbova vybrala. Ta totiž ze strachu manželova zmizení vybrala peníze, sbalila sebe i své děti a odcestovali do bezpečí. Poté, co Srbova manželka oznámila jeho zmizení o pár dní později, zadržela policie Biedermana i Chládku. Ti ale vypověděli, že ačkoli s nimi odjel, potkal po cestě jiné své známé a s nimi následně odjel. Vyšetřovatelé jim uvěřili.¹⁹¹

Tato skutečnost Biedermana povzbudila k dalším činům. Ve středu 7. června 1995 se společně s Chládkem vydali přepadnout čerpací stanici. Vybrali čerpací stanice firmy MOTA v Českobrodské ulici na Praze 9. Tam tím samým revolverem usmrtil Biederman i pumpaře 43letého Zdeňka Langeru. Ten mu předtím dal peněženku s obnosem 30 tisíc korun a útočník ho odvedl do kanceláře, kde se musel pumpař posadit na židli. Jelikož Biederman dosti znervózněl, při podezření, že se Langer pohnul, ihned vystřelil a zasáhl svou oběť do hlavy. Poté, co se Langer zhroutil na podlahu pro jistotu ho postřelil do hlavy znovu. Uloupené peníze si spravedlivě rozdělili. Až během vyšetřování se dozvěděli, že těsně před útokem bylo odvezeno 850 tisíc, v trezoru se nacházelo 150 tisíc a dalších 42 tisíc bylo ukrytých v zásuvce.¹⁹²

Jejich další obětí se stal Jaroslav Pavlíček, jejich bývalý komplic a přítel. Po své zesnulé tetě totiž zdědil poměrně rozsáhlý pozemek v Praze, jež se chystal prodat za cca. 2 miliony

¹⁹⁰ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vražd: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 102-119.

¹⁹¹ *Tamtéž*, str. 102-119.

¹⁹² *Tamtéž*, str. 102-119.

korun. Pavlíček tou dobou chodil s Chládkovou sestrou. Na tuto příležitost upozornil Chládek Vrábela. Vráběl rozhodl, že firma SAFE – GUARD bude předstírat zájem o pozemek, poté se Chládek Pavlíčka díky Biedermana zbaví, kdy po usmrcení bude o pozemku rozhodovat a jednat Chládek. Utržené peníze se mezi sebe měli rozdělit a mělo se jednat o „jednoduché a rychlé prachy“. Ve čtvrtek 28. září 1995 byl Pavlíček zastřelen 6 střelami ze samopalu, když přijel do Biedermanova domu, kde v onen okamžik byli dokonce i Biedermanovi rodiče. Ti na střelbu vůbec nezareagovali. Jejich syn často doma zbraně zkoušel. Následně prošacoval Pavlíčka, mrtvolu ukryl do skříně a jeho BMW odvezl do Prahy, kde ho odstavil. Poté mrtvolu pohřbil do jámy nedaleko jejich domu. Až do vyšetření úmrtí Pavlíčka nebylo možné s jeho pozemkem jakkoli nakládat.

Jelikož Vráběl opravdu toužil zbohatnout, rychle přišel s nápadem, aby vymáhali dluhy od vsetínských podnikatelů Tomáše Bleiera a Ivana Sedláře, jež dřív od firmy odebrali zboží za 2 miliony korun, ale k platbě se neměli. Vedení firmy SAFE-GUARD se začalo po svých penězích shánět. Přes komunikační šum firmy S-G nakonec došlo k zavraždění 45letý Tomáše Bleiera. Za tento čin měla skupinka Biederman, Chládek a Karnoš obdržet 150 tisíc, pokud se jim podaří dlužné peníze z oběti dostat, tak ještě i 10% zisku. Bleiera usmrtili v hotelu Apollo ve Valašském Meziříčí dne 17. června 1996. Okradli oběť o jeho tašku ve které bylo okolo 20 tisíc. Později na těle oběti bylo nalezeno devět bodných a bodnořezných ran. Během toho, co se kolínská skupina vracela do Prahy pro svůj výdělek, rozjelo se rozsáhlé vyšetřování Bleierovi smrti, kdy došlo ke spojení policie z několika krajů.¹⁹³

Koncem února 1996 byl Biederman, Chládek i Karnoš zadrženi. Soudní proces začal počátkem roku 1998 na Krajském soudu v Ostravě, kdy v již v září 1998 si všech deset obviněných vyslechlo své rozsudky.¹⁹⁴ Oto Biederman odnětí svobody na doživotí, Ivan Vráběl (označen jako ideový vůdce) 25 let odnětí svobody, Milan Chládek 25 let odnětí svobody, Jiří Šťastný 12 a půl roku odnětí svobody, Roman Procházka 14 let odnětí svobody, Miroslav Karnoš 13 a půl roku odnětí svobody, Miroslav Marvan a Radomil Kameníček (zaměstnanci firmy SAFE GUARD, kteří svým způsobem stáli též za vraždou Bleiera) 3 roky odnětí svobody,

¹⁹³ *Tamtéž*, str. 102-119.

¹⁹⁴ VOJTOVÁ, Tereza. Případ Apollo aneb pět vražd Kolínského gangu. *Historie českého zločinu* [online]. Český rozhlas, 19.10.2016 [cit. 08.03.2022]. Dostupné z: < <https://dvojka.rozhlas.cz/pripad-apollo-aneb-pet-vrazd-kolinskeho-gangu-6942784>>.

Pavel Vosolobě a Milan Šmejkal (řidiči během akce Bleier) vyvázli pouze s podmíněnými tresty. Po odvolání byly tresty u některých pachatelů zmírněny.

„*Bez Vrábela by nebylo Biedermana*“¹⁹⁵

2.12.5 Manželé Stodolovi

Jaroslav a Dana Stodolovi jsou manželé, kteří mají na svědomí 17 závažných trestných činů, kdy u 8 z nich se jedná o loupež a zabití. Těchto přečinů se dopustili mezi lety 2001 a 2002, kdy jejich obětmi byly osoby v důchodovém věku.¹⁹⁶

Dana Stodolová, rozená Bábiková, se narodila na Slovensku dne 19. července 1970. Již ve svých 15 letech se provdala a o rok později porodila svou dceru. Jelikož ale manželství trpělo manželskými neshodami, brzy se Stodolová rozvedla a přestěhovala do Česka. Zde se provdala podruhé a se svým druhým manželem odcestovali do Kanady, kde se začala živit jako barová tanečnice. V roce 1977 byla ale při cestě domů znásilněna, utrpěla trauma a začala velmi intenzivně užívat medikamenty. I u jejího druhého manželství došlo k rozvodu. Poté se Stodolová odstěhovala ke své matce do Slavošova nedaleko Kutné Hory a Zruče nad Sázavou. Zde se opět provdala, tentokrát za již čtyřikrát soudně trestaného Jaroslava Stodolu. S ním se seznámila již v roce 1988, kdy spolu měli už tehdy udržovat partnerský vztah. Ten tehdy ale nevydržel a Stodolová odcestovala s jiným mužem do Kanady.¹⁹⁷

Jaroslav Stodola se narodil 8. května 1966 do problémové rodiny. Proto již v mládí utekl z domova a brzy se osamostatnil. Ostatní ho znali jako klidného člověka, jenž se choval agresivně pouze po požití alkoholu.¹⁹⁸

Jelikož si pár ale nedokázal udržet stabilní zaměstnání, rychle spadli do finančních problémů.¹⁹⁹ Tyto problémy se rozhodli řešit dosti nevšedním způsobem.

¹⁹⁵ SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. str. 102-119.

¹⁹⁶ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

¹⁹⁷ *Tamtéž.*

¹⁹⁸ *Tamtéž.*

¹⁹⁹ *Tamtéž.*

Nejprve bych ráda uvedla, že se tento případ potýkal také s nezkušeností mladých policistů a lékařů z místa činu, ale také rutinním přístupem na pitevnách, které měly odhalit příčinu smrti dříve. V podstatě ke všem případům se přistupovalo k verzi, že se jednalo o sebevraždu nebo náhlé úmrtí, jelikož všechny oběti měly zdravotní problémy. Samotní pachatelé místo činu vždy pro jistotu upravili tak, aby budilo dojem sebevraždy.²⁰⁰

Dne 30. září se dopustili prvního společného zločinu. Zamaskovaní přepadli 77letého Aloise Miškovského v jeho vlastním domě v Chabeřicích, o kterém bylo známo, že půjčoval peníze. Pod pohružkou nože si vynutili vydat 160 tisíc. Následně ho svázali a ponechali v domě, kde byl objeven o dva dny později ve velmi špatném stavu.²⁰¹

Svou první oběť usmrtili hned 16. listopadu 2001, kdy se vloupali do domu svého souseda 75letého Jaroslava Šandy. Stodola se chystal se svou ženou k tomuto činu téměř celou noc, kdy vymýšleli veškeré možnosti, jak souseda přepadnout a okrást o peníze, kdy Stodola vypil údajně tři litry domácího vína. Vydal se k sousedovi již ve tři hodiny ráno. Na sobě měl paruku a na obličej nataženou silonovou punčochu, jež mu pomohla nasadit manželka. Podle dohody měl Stodola souseda přepadnout a svázat, poté prohledá dům a s ukradenou hotovostí dorazí zase domů,²⁰² kdy ho manželka bude u své matky krýt tím, že manžel ještě spí a svou matku zároveň ohlídá.²⁰³ Svázaného muže měl ponechat osudu.²⁰⁴

Když přišel k domu pana Šandy, majitel se vydal zrovna do chléva a ponechal otevřené dveře, čehož Stodola okamžitě využil. Vnikl do domu a ukryl se za závěs v předsíni.²⁰⁵ Poté muže srazil na podlahu a nutil ho vydat peníze. Senior tedy vydal útočníkovi 40 tisíc, kdy při

²⁰⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁰¹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁰² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁰³ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁰⁴ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁰⁵ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

předávání strhl pachateli paruku i punčochu.²⁰⁶ To Stodolu vyděsilo a ze strachu z poznání Šandu uškrtil. Mrtvého poté uložil do postele, přikryl peřinou a postel obložil hořícími svíčkami. Ty po Stodolově odchodu způsobily požár. Ten ale uhasili hasiči²⁰⁷, což zničilo spoustu stop. Poté vyšetřovatelé odhalili, že kromě obnosu peněz z domu zmizely i další věci. Byly to vkladní knížky s vkladem 54 tisíc, elektrická vrtačka, cibulové hodiny, několik masových konzerv, čtyři litry vína a skleněná dóza.²⁰⁸ Přivolaný lékař konstatoval seniorovu smrt s příčinou uhoření a „možné sebevraždy“, nařídil ale zdravotní pitvu. Pitevní lékař z patologie pardubické nemocnice zjistil, že došlo k tržně zhmožděnému poranění v oblasti čelní, spánkové a temenní. I přes to, že mu vyhláška o postupu při úmrtí a pohřebnictví ukládá oznámit tyto skutečnosti policii, tak tak neučinil. Dále přehlédl i zlomeninu jazyky a ložiskové krvácení měkkých tkání v jejím okolí, což jsou typická poranění nasvědčující násilnému poranění krku pomocí rdoušení. Z tohoto důvodu tento čin vyšetřovalo „pouze“ obvodní oddělení policie ČR.²⁰⁹ Události nepomohl ani fakt, že samotný Šanda po vesnici hlásal, že má po smrti své ženy problémy se syny ohledně pozůstalosti, proto by dům raději zapálil.²¹⁰ Z těchto důvodů byl případ v roce 2002 uzavřen jako úmrtí bez cizího zavinění. Až o rok a půl, kdy došlo k exhumaci a znovu provedení soudní pitvy, se odhalily nedostatky té předchozí zdravotnické pitvy.²¹¹

Sám Jaroslav Stodola se zúčastnil Šandova pohřbu, kdy zvonil na kostelní zvon. Dokonce se zúčastnil i pohřební hostiny, kdy při odchodu obdržel dokonce i výslužku.²¹²

Dne 28. listopadu 2001 se ve večerních hodinách pro změnu Stodolová vloupala ke své sousedce 68leté Růženě Skohoutilové, která byla v okolí známá pro svou zálibu ve špercích.

²⁰⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁰⁷ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁰⁸ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁰⁹ *Tamtéž.*

²¹⁰ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²¹¹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²¹² *Tamtéž.*

Stodola hlídal před domem, když sousedku manželka napadla pomocí tyče. Poté ji společně svázali, bitím nutili odkrýt skryš peněz, ale když odmítla, pomocí šátku a polštáře ji Stodola udusil. Při prohlédávání domu našli pod postelí 50 tisíc a společně s nimi odcizili i další věci.²¹³ Poté za tmy na sousedčině zahradě v místech kompostu vykopali mělký hrob, kam usmrčenou společně s jejími věcmi každodenní potřeby a osobními doklady pohřbili. To mělo vzbudit dojem, že se sousedka na delší dobu vydala pryč.²¹⁴ Z domu odcizili také utěrky, ložní prádlo, prací prostředek a další potřeby včetně šperků v hodnotě 5 a půl tisíce. Dokonce si tu uvařili kávu a „vražedný polštář“ ukryl Stodola za králíkárnou. Dokonce, když už byla oběť usmrčena, zazvonil v domě telefon a Stodolová ho zvedla. Přes kapesník odpovídala volající dceři oběti.

K tomuto útoku měla Stodolová manžela přemlouvat několik dní. Dokonce v ten osudný den měli se svou budoucí obětí jet autobusem do Kutné Hory. Rodinný dům Skohoutilové se nacházel ihned vedle toho, kde zavraždili Šandu, tudíž pár kroků od domu matky Stodolové.²¹⁵

Až 5. prosince 2001 oznámil na obvodní oddělení policie ve Zbraslavicích, což je to samé oddělení, které vyšetřovalo Šandu, zeť Skohoutilové, že od 28. listopadu pohřešuje svou tchýni, kdy se podle jeho domněnek mohla stát obětí nějakého trestného činu. O tři dny později došlo k prohlédání domu pohřešované, kdy došlo k nalezení několika stop s krví. I přesto, že musela být patrná čerstvě vyrytá hlína, nebyla zahradě věnována vůbec pozornost. Poslední výskyt pohřešované policie určila v onom autobusu do Kutné Hory, jelikož byl potvrzen svědectvím spolucestujících školáků a bohužel i manželi Stodolovými. Údajně měla pohřešovaná odjet i do lázní. Po Růženě Skohoutilové policie vyhlásila celostátní pátrání.²¹⁶

Později zeť oznámil na policii, že za králíkárnou objevil onen zakrvácený polštář, a dokonce si stěžoval, že i postel v ložnici má nějaký zvláštní odér. Z těchto důvodů opakovaně policii říkal, že se tchýně musela stát obětí zločinu. Poměrně krátce na tento popud policie byly zahájeny úkony trestního řízení, jelikož se zjistilo, že se pohybuje po okolí Kutné Hory a Zruče nad Sázavou skupina pachatelů, jenž přepadávají pod záminkou vody do chladiče osoby

²¹³MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²¹⁴ *Tamtéž.*

²¹⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²¹⁶ *Tamtéž.*

seniorského věku a vnikají tak do jejich bytů, kde je okradou. Podle kriminální policie Kutná Hora se stala i paní Skohoutilová obětí těchto zlodějů.²¹⁷ Chyběli ale jak pachatelé, tak i vraždu prokazující důkazy. Ke zvratu v případě nedošlo ani tehdy, když 4. května 2002 zeť oznámil, že při snaze zarazit kůl od fóliovníku do země našel lidskou ruku.²¹⁸ Tentokrát na místo dorazila expertní výjezdová jednotka Správy střeďočeského kraje. Po odhrnutí zeminy našly mrtvolu Růženy Skohoutilové a její osobní věci i s doklady.²¹⁹ I přesto, že ohledání místa i ostatků proběhlo daleko pečlivěji než poprvé, nepodařilo se vraha, popřípadě vrahy, odhalit.

Koncem října 2002 byli na základě sdělených informací od občanů, zatčeni dva ukrajinští muži společně s jedním Čechem, kteří po seniorech požadovali vodu do chladiče a poté je okrádali. Později k nim přibyla i čtvrtá osoba a bylo jim oznámeno podezření z vraždy Růženy Skohoutilové.²²⁰ Podle svědků totiž Růženu Skohoutilovou opravdu o vodu do chladiče požádali a to přesně týden před vraždou. Sama oběť se o této události zmínila matce Stodolové, samotní manželé byli tohoto rozhovoru svědky, ale že díky úkrytu nebyly peníze odcizeny. Až o rok později, kdy se kauza Stodolovi začala řešit, vyplula na povrch informace, že Skohoutilové se na pohřbu Šandy zmínila, že viděla v brzkých ranních hodinách ze svého okna jeho vraha. Z tohoto důvodu musela Skohoutilová zemřít.²²¹

Dalšího zločinu se Stodolovi dopustili 30. srpna 2002, kdy před domem v obci Měchovice požádali 66letého Antonína Krále o vodu. Jakmile otevřel muž dveře, zatlačili ho do domu a svázali. Ve vedlejší místnosti svázali i jeho 62letou ženu Marii a u obou se dožadovali peněz. Jakmile jim žena ze strachu o svého manžela sdělila, kde ukrývá částku 10 tisíc, Dana Stodolová dala pokývnutím hlavou pokyn svému manželovi, jenž poté oba manžele chladnokrevně uškrtil kabelem od lampičky.²²² Poté si sedli ke stolu v kuchyni a kouřili cigarety. Dále z domu odcizili 5 videokazet, videopřehrávač, mobilní telefon, elektrický strojek na holení a další předměty v hodnotě 6 400,-. Než dům opustili, vše narafičili tak, aby místo

²¹⁷ *Tamtéž.*

²¹⁸ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²¹⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²²⁰ *Tamtéž.*

²²¹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²²² *Tamtéž.*

činu vypadalo jako při spáchání sebevraždy. Stodola v kuchyni otevřel všechny hořáky s plynem na sporáku a nechal plyn unikat.²²³ Stodolová odešla vchodovými dveřmi, manžel za ní zamkl a vylezl ven okénkem na toaletě.²²⁴

Všimaví sousedé, kteří viděli na zahradě volně pobíhat králíka a sousedé nijak na jejich volání nereagovali, informovali o tom jejich zetě. Ten ještě týž den přijel na místo a informoval policii.²²⁵ I zde došlo k několika pochybení ze strany policie.²²⁶ Přivolaný lékař konstatoval smrt, která měla být způsobena sice udušením, ale nikoli násilným, nýbrž tím z puštěného plynu. Jelikož se mohlo jednat i o špatnou instalaci sporáku, nařídil policejní komisař soudní pitvu a dále si také vyžádal posudek od znalců na plynová zařízení. U pitvy nebyla ani v jednom případě žádná poranění ani známky násilí, ačkoli musely být v oblasti krku obou zavražděných zřetelné stopy po škrcení. Při pozdější výpovědi téměř dva metry vysoký Stodola vypověděl, že musel při škrcení pana Krále vyvíjet takovou sílu, že s bránícím se Králem upadl na zem. Podle soudních znalců byla příčinou smrti „akutní selhání srdeční činnosti a otok mozkové tkáně v důsledku zadušení v prostředí s výrazným nedostatkem kyslíku. Verzi o sebevraždě pomocí otravy propan butanem, nebo smrt obou manželů „nešťastnou shodou náhod“ zpochybňoval dokonce i posudek od znalců na plynová zařízení.²²⁷ Podle nich bylo vyloučeno, že by sporák dokázal zaplnit plynem tak velký prostor. Případ byl ale odložen²²⁸ k 31. prosinci 2002, jelikož se nejednalo o podezření trestného činu. Vyšetřující policisté dokonce nevěnovali žádnou pozornost ani faktu, že chyběla spousta věcí, ani že se v kuchyni našly nedopalky

²²³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²²⁴ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²²⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²²⁶ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²²⁷ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²²⁸ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

cigaret. O usmrcených osobách byl totiž znám fakt, že se jednalo o zapřísáhlé nekuřáky. I přesto, že policie zajistila vzorek těchto nedopalků, nezaslala je na žádnou expertizu.²²⁹

Další vraždu spáchala Stodolová sama. Dne 14. září 2002 odcestovala sama do Jindřichova Hradce vlakem, kde se ptala na možnosti zaměstnání a ubytování. Místní jí doporučili nedalekou obec Kardašovu Řečici. Zde se seznámila se 78letou Marií Čondlovou²³⁰, která u sebe krátkodobě ubytovala turisty²³¹, kdy si její důvěru získala smyšleným příběhem o tom, že je obětí povodní v Praze. Její historce žena uvěřila a nechala ji u sebe přespát.²³² Druhý den, když se žena vracela z nákupu, přistihla Stodolovou, jak jí prohledává věci. Ta ženu napadla, přemohla a na židli svázala. Poté se jí snažila přinutit pomocí škrcení páskem, aby jí sdělila, kde ukrývá peníze. Když Čondlová toto odmítla, nacpala jí Stodolová do úst roubík, dvakrát ji udeřila do hlavy pomocí dřevěného válečku a čtyřikrát bodla nožem do oblasti hrudníku, kdy čepel nože měla 21 centimetrů. Po tomto činu dům prohledala, našla 20 tisíc, uklidila a ještě jednu noc přespala. Druhý den ráno odjela stopem do Jindřichova Hradce a odsud pokračovala do Brněnce za svým manželem.²³³

Policii pracující rovnou s verzí vraždy se hned v počátku vyšetřování podařilo získat popis Dany Stodolové, kterou tak popsali svědci, na jehož základě byl vytvořen počítačový identikit.²³⁴ Navíc tento případ odvysílala Česká televize v pořadu „Na stopě“ s prosbou o sdělení totožnosti podezřelé ženy. Bohužel bez úspěchu.²³⁵

²²⁹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²³⁰ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²³¹ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²³² MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²³³ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²³⁴ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²³⁵ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

Svému manželovi se o této vraždě vůbec nezmínila. Dokonce ho poté z této vraždy obvinila. Ona měla údajně pouze hlídat před domem. Ačkoli ve všech ostatních případech se Stodola snažil převzít veškerou zodpovědnost na sebe zatímco probíhalo vyšetřování, u toho činu se o to vůbec nepokusil. Nikdy na místě činu nebyl, tudíž toto místo nedokázal ani popsat a díky tomu policie pomocí vyšetřování prokázala, že se během vraždy Stodola nacházel na jiném místě.²³⁶

Koncem října 2002 společně napadli 81letého Josefa Malinu ve Slavošově. Bydlel v domě přímo naproti tomu jejich. Malina se ve svém okolí často chvástal, že si našetřil větší obnos peněz. Ráno si Stodolovi počkali, až Malina otevře dveře, aby si vyvětral.²³⁷ Stodola ho omráčil velmi silným úderem do hlavy a poté jej společně se Stodolovou vynesli po strmých schodech na půdu.²³⁸ Tam se ho pokusil Stodola oběsit pomocí telefonního kabelu za trám, ten se ale přetrhl a tak do něj ve vzteku Stodola kopal. Poté se ho znovu pokusil oběsit za trám. Opět bez úspěchu. Prohledali dům a našli 10 tisíc. Jejich hlavní lup, vkladní knížky se dvěma miliony korun, se jim ale nalézt nepodařilo.²³⁹

I v tomto případě policie několikrát dost závažně pochybila. Oznámení na policii provedl starosta obce o dva dny později, kdy se na seniora nemohl doklepat. Usmrcenou oběť našla policie na půdě, kdy mu našli přetrženou smyčku od telefonního kabelu okolo krku a z nosu a úst mu vytékala krev. Dále se u jeho nohou nacházelo převrácené štokrle. Přivolaný lékař záchranné služby po ohledání těla konstatoval smrt udušením. Cizí zavinění úmrtí Maliny policie vyloučila, ale nařídila zdravotní pitvu. Tu provedli na oddělení soudního lékařství Fakultní nemocnice na Bulovce. Jakmile lékař zjistil na těle oběti celkem 11 stop, tedy, že proti tělu bylo mířeno násilí cizí osoby, ihned telefonicky kontaktoval Okresní ředitelství Policie ČR v Kutné Hoře. Tam mu ale odvětili, že zemřelý spáchal sebevraždu oběšením, kdy se následovně škrtidlo přetrhlo a mrtvé tělo dopadlo na podlahu. Jelikož tedy pitvajícím lékařem nebyl na místě činu, policie případ vyšetřuje jako „typickou sebevraždu“, uvedl do protokolu, že

²³⁶ *Tamtéž.*

²³⁷ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²³⁸ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²³⁹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

„popsaná atypická poranění vznikla pravděpodobně při pádu na zem“. Případ byl tedy uzavřen 30. prosince 2002 jako sebevražda oběšením.²⁴⁰

Hned 2. prosince 2002 se manželé vloupali do domu 92leté Boženy Cerhákové v Brněnci, kde bydlela společně se svou 52letou dcerou Helenou. Jelikož Helena měla v úmyslu zakoupit ubytovnu, v nichž momentálně přebývali Stodolovi, domnívali se, že bude Helena značně bohatá. V době loupeže se u Boženy nacházela na návštěvě i její druhá 62letá dcera Dagmar Weissová, která se pokoušela bránit. Stodola ji ale přemohl a spoutal.²⁴¹ Dvounásobnou matku donutili prozradit skrýš peněz a vkladních knížek. Poté se rozhodli všechny ženy usmrtit, kdy Stodola jako první uškrtil pomocí šátku starší dceru Dagmar. Následně Boženu povalil na posteli a začal ji rdousit polštářem. Jakmile se přestala vzpouzet, oba manželé odvedli společně Helenu do koupelny, kde ji Jaroslav uškrtil ve vaně. Stodolová napustila do vany vodu a pořezala Heleně zápěstí, aby vzbudili dojem sesterské hádky, která skončila usmrcením Dagmar a sebevraždou Heleny. Což vedlo k srdečnímu selhání u matky. Tak zněl i jejich předem domluvený plán. Poté Dana opět opustila dům hlavním vchodem, kdy za ní manžel zamkl a vylezl okénkem nad těmito dveřmi, kterým se i předtím dostal dovnitř. Z domu odcházeli s lupem 10 tisíc a tří vkladních knížek, jež ještě týž den vybrali v Kutné Hoře, kdy obdrželi 39 a půl tisíce.²⁴²

Božena Cerháková celý útok přežila. Podala sice velice nesouvislou výpověď, ale uvedla, že je napadl vysoký muž z ubytovny, což sedělo na několikrát trestaného Jaroslava Svobodu.²⁴³ Toho ale na ubytovně Kolářův dům nezastihli, jelikož byl v tu dobu ve Slavošově se svou ženou u tchýně. Po jejich návratu do Brněnce ho navštívila policie, což Stodolu dosti překvapilo a on sám uvedl, že podle něj byly ženy zavražděny, kdy tento fakt byl v rozporu

²⁴⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁴¹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁴² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁴³ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

s verzí policie, že se jednalo o nevráživost sester. Jelikož ale policie neměla ještě výsledky všech expertíz, musela Stodolu nechat na svobodě.²⁴⁴

Po těchto vraždách v Brněnci se v následujících dnech psychický stav Jaroslava rapidně zhoršil. Podnapilý napadl svého mistra v práci a poté i policii, která prohledávala koryto místní říčky nedaleko místa činu.

Na základě vážnosti důkazů proti Stodolovi v tomto posledním činu byl podán návrh Krajskému zastupitelství v Hradci Králové na vydání souhlasu se zadržením Jaroslava Stodoly. Ten byl ale zamítnut.

Devět dní od vražedného běsnění v Brněnci se Stodola pokusil spáchat sebevraždu²⁴⁵ spolykáním přes 200 kusů sedativ, hypnotik a antidepresiv²⁴⁶, jež zapil alkoholem²⁴⁷. Stodolová ho ale zavčas objevila a byl odvezen v hlubokém bezvědomí do nemocnice ve Svitavách. Podle lékařů spolykal smrtící dávku, i přesto se ale uzdravil. Stodola později uvedl, že na těchto lécích byla závislá jeho žena, proto je měl k dispozici.²⁴⁸

Když pobýval Stodola v nemocnici, dozvěděl se o bohaté seniorce bydlící v Onšovci, kam se v lednu 2003 i vydali, ale dům nenalezli.

Hned 3. února 2003 sehráli divadlo před domem Josefa Peroutky v Hrádku, což je část obce Horka II. v okrese Kutná Hora, kdy se Stodolová ušpinila bahnem a Stodola mezitím zazvonil na Peroutku a požádal o vodu pro svou „těhotnou manželku, která omdlela“. Poté ho požádali, zda by si mohli u něj na schodech odpočinout. Jakmile jim ale důvěřivý senior otevřel branku, s nožem v ruce ho donutili vejít do domu, jenž začali ihned prohledávat. Senior je ale upozornil, že očekává svého syna, tak ho uzamkli ve sklepě a po odcizení několika sladkostí a

²⁴⁴ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁴⁵ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁴⁶ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁴⁷ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁴⁸ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

mobilního telefonu opustili dům. Při odchodu narazili ale na policistu, který již dříve v souvislosti na sérii vražd seniorů ve Slavošově Stodolu, jako známého recidivistu, vyšetřoval, poznal. Policista znal i fakt, že měli Stodolovi momentálně přebývat v Brněnci, proto se jich zeptal, co pohledávají na Hrádku. Příliš uspokojivou odpověď ale nedostal. Jakmile se uvěznění senior svépomocí dostal ze sklepa, okamžitě loupež telefonicky oznámil, kdy se tohoto činu měl dopustit vysoký muž s mladou ženou.²⁴⁹ Policista si vybavil své setkání se Stodolovými, kteří byli okamžitě druhý den zadrženi.²⁵⁰

Jelikož Stodolovi vraždili celkově ve třech krajích, po kompenzačních sporech byl případ nakonec přidělen vyšetřovateli východočeského kraje. Ten začal nejprve podezírat z činů v Brněnci Jaroslava, proto byl na základě důkazů hned druhý den obviněn z dvojnásobné vraždy. Nynější tým skládající se ze zkušených vyšetřovatelů a kriminalistů docílil pomocí vhodných taktických způsobů dostat ze Svobody spontánní přiznání ke všem spáchaným vraždám. I přesto, že Stodola dlouze popíral účast na vraždách své ženy Dany²⁵¹, pomocí rekonstrukcí případů, ověřováním výpovědí Stodolových a dalšími metodami a úkony kriminalistů došlo k potvrzení viny Jaroslava a Dany Stodolových.²⁵² Od doby, co se Stodolová pokusila obvinít svého manžela z vraždy v Kardašově Řečici, považoval svou ženu Jaroslav podle vlastních slov za „mrchu“²⁵³ a mezi manželi začaly spory.

Po rozkazu tehdejšího policejního prezidenta generála Jiřího Koláře musel zkušený tým kriminalistů prověřit všechna podezřelá úmrtí v okolí a zároveň bylo přijato opatření, aby se podobnému pochybení policie zabránilo.²⁵⁴

²⁴⁹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁵⁰ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁵¹ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁵² JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

²⁵³ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁵⁴ JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

Dne 26. dubna 2004 byli oba manželé odsouzeni k doživotnímu odnětí svobody Krajským soudem v Hradci Králové. Během výkonu trestu spolu komunikovali výhradně písemně, i přesto, že jim byl povoleno osobní setkávání. Poté, co Stodolová podala žádost, byli v roce 2006 v nepřítomnosti po vzájemné dohodě rozvedeni.²⁵⁵

2.12.6 Hospodská harpie

Jak přezdívka napovídá, jedná se o českou sériovou vražedkyni. Přezdívá se takto Jaroslavě Fabiánové, již řadíme mezi nejhorší české vražedkyně. Narodila se 21. srpna 1965²⁵⁶ v Děčíně²⁵⁷. O jejím dětství nejsou moc podložené informace. Fabiánová ale tvrdí, že na své dětství vzpomíná ráda. Podle vlastních slov byla vlastně vzorné dítě, které nelhalo, neutíkalo z domova a nikde se ani netoulalo.²⁵⁸ Skutečnost byla patrně ale trochu jiná, jelikož měla být údajně několikrát během dětství znásilněna. Tento fakt pravděpodobně předznamenal její agresivitu vůči mužům.²⁵⁹ Ke změně jejího chování došlo v jejích 13 letech, kdy ona i její dva mladší sourozenci přihlíželi rozpadu manželství svých rodičů.²⁶⁰ Ti po rozvodu přestali jevit zájem o své děti a tak se Fabiánová uchýlila k záškoláctví, kradení věcí svým spolužákům a zatvrzelému zapírání viny a to i přes usvědčující důkazy. Toto zatvrzelé zapírání jí zůstalo. Jako mladistvá přišla o domov a zůstala na ulici. Zde trávila většinu svého času s partou cikánských vrstevníků, mezi které zapadla. Společně se věnovali drobné trestné činnosti a s ostatními dívkami příležitostně i prostituci.²⁶¹ Přibližně v 16 letech si uvědomila, že je pravděpodobně homosexuální, jelikož ji více přitahovaly ženy než muži. I přesto si ale příležitostně nechala od starších mužů platit za sex.²⁶²

²⁵⁵ MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

²⁵⁶ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁵⁷ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁵⁸ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁵⁹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada Publishing, 2013. str. 248.

²⁶⁰ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁶¹ *Tamtéž*.

²⁶² HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

Koncem října 1981 se na děčínském vlakovém nádraží setkala se svou první obětí. Byl jí 78letý Vladimír Zavřel, jež si i přes svůj pokročilý věk vodil pravidelně do svého podkrovního bytu právě mladé romské dívky či chlapce.²⁶³ Ty tam zneužíval pro své sexuální choutky a za tyto služby jim platil. Fabiánová se ale za tyto služby cítila neadekvátně ohodnocena a to jí dosti rozlítlo. Proto uhodila Zavřela zednickým kladivem, jež objevila v kuchyni, několikrát do hlavy. Ten se po těchto úderech zhroutil na zem a Fabiánová mu ještě zasadila nožem okolo 20 bodných ran do hrudi. V tomto návalu zuřivosti svou oběť pobodala také ševcovských šídlem v obličeji. Po tomto brutálním činu ještě prohledala byt kvůli nějakým cennostem a penězům. Díky tomu zanechala několik stop v podobě otisků prstů a otisku své podrážky v kaluži krve usmrčeného.²⁶⁴ I přesto, že se tato vražda stala 20. října, přišlo se na ni až 18. listopadu. Tohoto dne se totiž dostavil na policejní stanici syn zavražděného, jež bydlel v bytě pod svým otcem. Celou dobu měl za to, že jeho otec odjel na plánovanou cestu do Liberce. Dozvěděl se ale, že jeho otec pravděpodobně neodcestoval a na stropě se mu začala objevovat zvláštní skvrna. Proto se raději rozhodl zajít na policii.²⁶⁵

V roce 1981 se Fabiánová zúčastnila i loupežného přepadení bufetu „Sněženka“, kdy na místě zanechala několik otisků bot. Na základě těch stop ji začala policie vyšetřovat.²⁶⁶ Odpykávala si již pět dní ve vazbě, když byla spojena i se Zavřelovou vraždou. Za oba tyto skutky byla nezletilá Fabiánová odsouzena soudem v Ústí nad Labem k 7 letům odnětí svobody.²⁶⁷ Poté, co se ale odvolala, jí byl trest snížen na pouhé 4 roky a 9 měsíců.²⁶⁸

Po odpykání trestu se nastěhovala ke své matce do Děčína.²⁶⁹ Podle některých zdrojů se začala živit jako výhybkářka u Československých drah. Tento poctivě vydělaný příjem jí ale

²⁶³ *Tamtéž.*

²⁶⁴ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁶⁵ *Tamtéž.*

²⁶⁶ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁶⁷ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁶⁸ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁶⁹ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

nestačil, a tak si přivydělávala opět jako prostitutka.^{270 271 272} Podle jiných zdrojů ale práci v Děčíně nesehnala a proto začala cestovat po Česku a navštěvovat své známé a příbuzné. Tyto cesty vedly velmi často přes Prahu, kde se začala čím dál častěji zdržovat a páchala zde trestnou činnost. Živila se opět tím, co již znala, tedy krádežemi a prostitucí.²⁷³ U prostituce však povýšila a stala se z ní pro devadesátky častá „uspávačka“. Dělala to hlavně tak, že jim před domluvenou souloží přimíchala rohypnol do pití. Poté je mohla v poklidu okrást.²⁷⁴ Tento styl výdělků jí vyhovoval daleko více, jelikož si během svého života vypěstovala veliký odpor k mužům. Vedla ji k tomu i její homosexuální orientace, dlouholetý vztah s přítelkyní Marií a hlavně větší výdělek. Pro větší možnosti se přestěhovala do Prahy, jelikož se tu pohybovali bohatí turisté. Jedním z nich byl i Američan Bob, kterého tímto způsobem Fabiánová okradla o 7 tisíc dolarů a elektroniku v hodnotě 250 tisíc korun. Již 6 týdnů po vydařené předchozí akci, se pokusila okrást další turisty. Tento styl výdělků se ale Fabiánové vymstil. Vše se totiž pokazilo, když narazila na dva Maďary, kterým též přimíchala hypnotika do pití a okradla je o 150 tisíc. Jeden z mužů byl ale kardiak, který následkem požití alkoholu ve spojení s léky, zemřel. Fabiánová byla krátce po této vraždě opět chycena a zatčena.²⁷⁵ V roce 1996 za tento čin a další prokázané trestné činnosti dostala 10 let odnětí svobody nepodmíněně. Poté, co si odpykala dvě třetiny trestu požádala Fabiánová o podmíněčné propuštění. Tomu soud vyhověl a zbytek trestu jí byl odložen na 7 let podmíněně a 5 let zákazu pobytu na území Prahy. Fabiánová byla z věznice podruhé propuštěna 19. září 2001.²⁷⁶

Fabiánová ale na svém životním stylu ani nyní nic nezměnila a vrátila se do vyjetých kolejí. Stále se živila drobnou a jinou trestnou činností a i přes zákaz nadále navštěvovala Prahu. Právě v Praze v únoru 2003 ukradla telefon a prodala ho v zastavárně. Neuvědomila si ale, že

²⁷⁰ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁷¹ URBANEC, Martin a spol. Jaroslava Fabiánová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 4.12. 2018- aktualizace 24.1.2022 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslava_Fabiánová.html>.

²⁷² DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada Publishing, 2013. Psyché. str. 248.

²⁷³ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14 .8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁷⁴ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁷⁵ *Tamtéž*.

²⁷⁶ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14 .8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

se v zastavárně prokázala osobními doklady a byla znovu zatčena. Soudce byl ale dosti shovívavý, Fabiánovou odsoudil na jeden rok podmíněně s možným odložením 3 let.²⁷⁷

Na konci května 2003 narazila na Florenci na 83letého Augustina Kůru, který jí údajně nejprve pozval na pivo a poté do svého bytu. Co se na bytě událo není úplně známo.²⁷⁸ Fabiánová ale tvrdí, že jí Kůra nabídl ve vsí počestnosti nocleh, ale během noci se mu udělalo zle a tak mu uvařila polévku a celou noc si povídali. Jako poděkování jí měl Kůra věnovat 3 obrazy, které vyřízl z rámu, aby si Fabiánová mohla zaplatit nájem.²⁷⁹

Realita byla ale jiná. Dne 5. června šel Kůru zkontrolovat známý, po žádosti Kůrova syna žijícího v Německu, který měl klíče od bytu. Pana Kůru našel sedícího a dekou přikrytého v křesle. Podle přítomných krevních stop bylo známému jasné, že se jedná o vraždu. Fabiánová svou oběť usmrtila 6 bodnými ranami kuchyňským sekáčkem. Na první pohled si policie byla jistá, že se jednalo o vraždu s finančním motivem. Chyběly totiž ony obrazy a bylo zřetelně vidět, že byt byl prohledán kvůli cennostem a penězům. Kdyby jen Fabiánová tušila, že právě v onom křesle, kam Kůru poté umístila, se ukrývalo 50 tisíc korun. Na místě činu policie našla stopy, kterými později Fabiánovou usvědčily. Důležité bylo i svědectví a výpověď svědkyně, která Fabiánovou identifikovala jako onu ženu, která byla s Kůrou 29. května 2003 v restauraci Šatlava. Dalším pozdějším usvědčujícím důkazem byly prodávané věci z majetku oběti.

Než ale policie pomocí identikitu mohla Fabiánovou dopadnout, spáchala další zločin. Na počátku srpna 2003 nastoupila do nemocnice U Apolináře v Praze. Byla tu hospitalizována 3 dny a po svém propuštění se opět potulovala po hlavním městě.²⁸⁰ Dne 8. srpna byla podle své verze na zastávce a čekala na tramvaj. Zde ji oslovil 31letý Richard Sýkora a měl ji pozvat na diskotéku.²⁸¹ Podle verze vyšetřovatelů se ale Fabiánová se Sýkorou měla setkat v baru. Tam si měla podle obsluhy k muži přisednout žena- „mladší, pěkná a upravená blondýnka“. Po hodině spolu měli odejít a zastavit se na otevřené benzínové stanici, kde je zachytila bezpečnostní kamera. Odtud zamířili do Sýkorova bytu. Richard Sýkora byl v Praze, jelikož předchozí dny

²⁷⁷ *Tamtéž.*

²⁷⁸ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁷⁹ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁸⁰ *Tamtéž.*

²⁸¹ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

trávil na chatě se svou družkou, kde se ale 8. srpna pohádali. Proto byla nejprve podezřelou právě Sýkorova družka, ale díky mnoha svědectvím se tato verze vyvrátila. Dne 11. srpna volal družce Sýkorův zaměstnavatel, že se nedostavil do práce, což u něj bylo dosti neobvyklé. Žena byla znepokojena a zkontaktovala svou dceru a požádala ji o zkontrolování jejich společného bytu v Průběžné ulici. Tam našla svého otce zavražděného v koupelně, kdy byl vtěsnán pod umyvadlo a vanu. Při ohledání těla bylo napočítáno 38 bodných ran v oblasti hrudníku a zad. Z bytu bylo odcizeno 6 tisíc korun a další osobní věci poškozených. Celková částka byla vyčíslena na 24 tisíc. Vyšetřovatelé na základě podobností vražd Kůry a Sýkory, předložili onen identikit ženy svědkům obou vražd. Obsluha baru okamžitě ženu poznala. Policie tedy začala na pachatelku pohlížet jako na nebezpečnou ženu a sériovou vražedkyni. Snažili se týden obcházet bary po Praze a když se identikit dostal do rukou jednomu kriminalistovi, poznal v této podobizně recidivistku Jaroslavu Fabiánovou. Díky tomuto vyšetřování bylo zjištěno, že Fabiánová na své trvalé adrese nepřebývá a měla by bydlet u své přítelkyně v Praze. Policii se ale podařilo zjistit, že si podezřelá pravidelně vyzvedává na úřadě dávky, které se měly za pár dní opět vyplácet. Policie se rozhodla na ni právě u této příležitosti vyčkat.²⁸² Jaroslava Fabiánová byla zadržena 22. srpna 2003.²⁸³

Při ohledání místa činu v bytě na Průběžné ulici, se policii opět podařilo zajistit usvědčující stopy, jako byla biologická stopa za nehty oběti s DNA Fabiánové. Podezřelá ale vše u soudu tvrdošijně i přes důkazy popírala. Přiznala jen, že se s panem Sýkorou na bytě setkala, ale rozhodla se ho jen okrást, kdy se koupal. Soud ale důkazy považoval za dostačující.²⁸⁴

V roce 2004 byla odsouzena k doživotnímu trestu odnětí svobody s možností propuštění nejdříve v roce 2036, kdy bude Fabiánové 71 let.²⁸⁵

Podle soudních znalců má Fabiánová nadprůměrné IQ, ale také poruchu osobnosti. Je vzácně bezcitná a zahleděná do sebe. Jedná se o sebe centrickou lesbicky orientovanou ženu,

²⁸² ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14 .8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁸³ HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁸⁴ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14 .8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁸⁵ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada Publishing, 2013. Psyché. str. 249.

jenž vraždila pro peníze. Z tohoto důvodu je dle odvolacího soudu u Fabiánové možný pouze doživotní trest.²⁸⁶

Fabiánová byla v samostatné české historii jako třetí Češka odsouzena k doživotnímu trestu odnětí svobody. Jako první byla již zesnulá Miroslava Kukačková, kterou v roce 1988 odsoudily německé soudy k doživotnímu odnětí svobody. Celkově druhou ženou, ale první v historii samostatné ČR, byla odsouzena sériová vražedkyně Dana Stodolová.²⁸⁷

2.12.7 Lesní vrah

Pod touto přezdívkou je znám Viktor Kalivoda. Narodil se 11. září 1977 ve Slaném do rodiny lékařky a vysokého vojenského hodnostáře NATO. Jednalo se o nadprůměrně inteligentní dítě, které v dětství působilo klině a nenápadně, ačkoliv pocíťovalo uvnitř sebe nepochopení a osamění.²⁸⁸ Vystudoval místní gymnázium ve Slaném, kde měl úspěch hlavně v matematice a fyzice, ale v celkovém studijním průměru se ale stále řadil mezi průměrné žáky. Jeho spolužáci ho popisovali jako uzavřeného a zamlklého samotáře.²⁸⁹ I přesto, že v podstatě ničím nevynikal, nebyl to ani žádný problémový žák, který by se pokoušel o pozornost nějakým negativním jednáním. V podstatě stejně ho popisovali i jeho tehdejší sousedé z domu na starém sídlišti ve Slaném. Ti potvrdili, že byl Kalivoda samotářský a nebyly s ním vlastně žádné problémy. Dokonce i jeho sestra uvedla, že si jako malý kluk rád hrál s jejich kočkou a dost četl, třeba i 400 stran denně. Dále také prý rád sledoval sport, byl introvert, jenž byl velmi nenáročný ohledně stravy a ošacení. Podle slov jeho sestry na něj byl ale spoleh.²⁹⁰

Jeho rodiče byli úspěšní, vzdělaní a inteligentní lidé. Otec byl vysoce postavený voják z povolání, dokonce inženýr, jenž v roce 1998 pracoval v centrále NATO v Bruselu jako vojenský expert. Později pracoval jako civilní zaměstnanec u armády. Jeho matka byla lékařkou. Podle některých zdrojů měla buď soukromou zubní ordinaci²⁹¹, nebo byla praktickou

²⁸⁶ *Tamtéž*, str. 249.

²⁸⁷ ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14. 8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

²⁸⁸ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

²⁸⁹ *Tamtéž*.

²⁹⁰ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

²⁹¹ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(9), 6. str. 33.

lékařkou.²⁹² Jeho rodiče se měli v roce 1992 rozvést, kdy poté žil Kalivoda pouze se svým otcem. Jelikož má jeho otec takto vysokou funkci, nebývá příliš doma a svému synovi nevěnuje moc pozornosti.²⁹³ Když byl Kalivoda zadržen, studovala jeho mladší sestra Alexandra třetí ročník vysoké školy.²⁹⁴

Jeho IQ mu bylo vyměřeno na cca. 130 a poté, co v roce 1996 odmaturoval, začal studovat obor na Fakultě informatiky na Masarykově univerzitě v Brně, byl přijat na Pedagogickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kdy u přijímaček se měl údajně umístit na prvním místě a školu měl zvládat bez jakýchkoli potíží. I přesto ale ani jednu školu nedokončil.²⁹⁵ Podle spolužáků mu chyběla potřebná ambicióznost a potřeba dotáhnout věci do konce.²⁹⁶

Mezi lety 1999-2000 studoval na policejní akademii a pracoval jako policista na obvodním oddělení na Praze 6. Za necelý rok školy i zaměstnání u policie zanechal. Za nedlouho po odchodu ze školy i od policie se bez udání důvodu rozešel i se svou tehdejší přítelkyní Ilonou. S tou se seznámil na studiích na vysoké škole a chodili spolu 2 měsíce. Byl to Kalivodův první partnerský vztah, ale rozhodl se ho raději nechat vztah „vyšumět“. O tomto vztahu se Kalivoda vyjádřil: „*Po prázdninách jsem poznal, že s ní nemůžu dál chodit do školy. Připomínala mi, že nedokážu mít ani kamarády, ani přítelkyni. (..) Už jsem si přestal namlouvat, že bych mohl být součástí nějakého kolektivu, být „uvnitř“, ani že bych mohl mít trvalý vztah.*“ Jeho již ex-přítelkyně o Kalivodovi zmínila, že byl velice uzavřený a že bylo dost těžké s ním navázat jakýkoli kontakt, ale že se k ní choval mile a dobře. V sexuální oblasti údajně nevyžadoval nic mimořádného.

Později začal pracovat jako řidič tramvaje, ale i když Kalivoda tvrdí jinou verzi, byl odsud v červnu 2003 propuštěn pro hrubé porušení pracovní kázně. Po této události se vrátil zpět do Slaného a žil skromně v otcově bytě z úspor.²⁹⁷ Možná proto se rozhodl, že se zúčastní

²⁹² ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

²⁹³ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 33.

²⁹⁴ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

²⁹⁵ *Tamtéž*.

²⁹⁶ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 33.

²⁹⁷ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

vědomostní populární soutěže „Chcete být milionářem?“, kde v březnu 2004 vyhrál 320 tisíc korun.²⁹⁸ Za část těchto peněz si legálně pořídil dvě zbraně a to Glock 34 společně se zásobami kulek.²⁹⁹ V této době už Kalivoda trpěl depresemi, toulal se noční Prahou a i po Nuselském mostě, kde pomýšlel na sebevraždu. Odvahu skočit, ale neměl.

Dále se ví, že se Kalivoda zajímal o československou masovou vražedkyni Olgu Hepnarovou, jež v roce 1973 najela pomocí dodávky do shluku lidí, kteří čekali na tramvajové zastávce. O této vražedkyni se Kalivoda dočetl v knize od Romana Cílka – Oprátka za osm mrtvých. V tuto chvíli, se jeho sebevražedné myšlenky změnily ve vražedné.³⁰⁰ Kalivoda se tedy rozhodl vymyslet si svůj vlastní plán. Chystal se střílet v metru na trase C v Praze. Dokonce i samotným metrem několikrát jezdil s pistolí ukrytou za novinami, ale k samotnému činu se nikdy neodvážil.³⁰¹ Prý minimálně dvacetkrát s sebou svou nabitý Glock 34 vezl. Samotnou zbraň si i vylepšil pomocí kolimátoru (zaměřovač se světelným bodem). Dokonce si i vybral konkrétní úsek (mezi stanicemi Ládví a Kobylisy, jelikož je nejdelší, dále podle Kalivody v tomto úseku metro nejméně houpe) a vagon (samozřejmě ten poslední).³⁰² Po těchto neúspěších vyhodí do popelnice jeden ze svých Glocků 34 a rozhodne se zabít na Brněnské přehradě. Ale ani tady, na Štědrý den, nesebral odvahu se zabít.³⁰³ Aby si trochu posílil své odhodlání, střílel na jaře 2005 v jižních Čechách do stáda krav, který se pásal na místní pastvině.³⁰⁴ Bral to jako trénování na „menších terčích“, než se přesune ke střílení lidí.³⁰⁵ Ani po takovéto přípravě se ale k masakru v metru neodhodlal a to i přesto, že se v roce 2005 o to v metru pokusil alespoň patnáctkrát. Odvahu ale opět nikdy nenašel. Tentokrát vybral trasu Ládví – Holešovice, jelikož se jedná o nový úsek a podle Kalivodových vlastních slov tento

²⁹⁸ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 33.

²⁹⁹ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³⁰⁰ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

³⁰¹ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³⁰² ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejlepší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

³⁰³ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 34.

³⁰⁴ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³⁰⁵ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 34.

úsek právě díky tomu nedrncá. Opatřil si pistoli a dvanáct zásobníků. Dne 4.října 2005 se o tento masakr pokusil třikrát a stejně tak i následující dny.³⁰⁶

V říjnu 2005 se místo „střelce z pražského metra“ zrodil „lesní vrah“. Jelikož se mu totiž nedařilo najít odvahu v metru plného lidí, rozhodl se, že si vraždu nejprve vyzkouší v samotě lesa.³⁰⁷ V tomto případě už odvahu 13. října našel a to přesně dva dny po svých 28. narozeninách. Údajně se v Kalivodově životě událo něco zásadního, nikdy ale Kalivoda neprozradil co, ale rozhodl se díky tomu zabít.³⁰⁸ V tento den zastřelil v lese u obce Nedvědice starší manželský pár. Obě oběti byly střeleny do hrudi a poté zblízka do hlavy.³⁰⁹ O tři dny později zastřelil v lese u Malíkovice ve Středních Čechách kladenského podnikatele Lendóciho, který se vydal na procházku se svým psem. Celkem byla oběť zasažena šestkrát – opět do hrudi a dvakrát z blízka do hlavy.³¹⁰ U obou útoků byla použita střelná zbraň ráže 9 mm typu Glock.³¹¹

Svědci, kteří byli poblíž místa činu, uvedli, že viděli podezřelého mladého muže bez košíku během houbařské sezony a zaparkovaný tmavě modrý automobil značky Opel. Díky tomu se policii brzy podařilo vytipovat majitel této střelné zbraně. Kalivodova matka vlastnila tmavý Opel, navíc si Kalivoda legálně pořídil pistole Glock 34.³¹² Podle samotného Kalivody si 19. října vytipoval v lesích na Křivoklátsku jako svou další oběť staršího muže, ale na poslední chvíli od svého úmyslu opustil.³¹³

Zanedlouho, ráno 20. října, byl Kalivoda zatčen ve Slaném před svým panelovým domem. Kalivoda se chystal odjet s velikou sportovní taškou, v níž měl náboje a svou zbraň – Glock 34. Policii nekladl odpor, dokonce se s úplným klidem přiznal. Policie měla na místech

³⁰⁶ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

³⁰⁷ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³⁰⁸ PŘEUCILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(9), 6. str. 33.

³⁰⁹ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³¹⁰ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

³¹¹ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³¹² *Tamtéž*.

³¹³ ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

činu dokonce spousty průkazných stop, skoro jako kdyby chtěl být dopaden. Během výslechu byl Kalivoda apatický, bez jakýchkoli známek lítosti, ani neprozradil svůj motiv. Nespolupracoval se svým obhájcem a ani s psychologem.³¹⁴

V roce 2006 krátce před tím, než došlo k soudnímu líčení, si Kalivoda ve vazbě podřezal žíly. Podařilo se ho ještě zachránit. Nakonec se u Krajského soudu odmítá vyjádřit a zatvrzele mlčí. Neprojevili ani lítost nad svými činy, nesdělil omluvu a ani nic nevysvětlil. Proto je odsouzen k doživotnímu odnětí svobody, proti jemuž se odvolal a později se i k činům vyjádřil. Kalivoda tvrdil, že ho k vraždám nabádal hlas Olgy Hepnarové.³¹⁵ Tím chtěl pravděpodobně dokázat, že není psychicky v pořádku.³¹⁶ Jeho doživotní odsouzení ale zůstalo platné. Trest si začal odpykávat ve věznici ve Valdicích, kde si po čtyřech letech znovu, nyní již úspěšně, podřezal žíly. Učinil tak 27. září 2010.³¹⁷

Podle mého názoru, Kalivoda doufal, že po vzoru Olgy Hepnarové se stane díky masové vraždě populárnějším, popřípadě ho i někdo pochopí, když se těmito činy taktéž pomstí společnosti. Dalším možným motivem mohl být fakt, že Kalivoda byl až natolik ambiciózní, že se nedokázal vyrovnat s faktem, že nedokáže dotáhnout spoustu věcí dokonce, tudíž byl z toho dlouhodobě frustrován.

2.12.8 Heparinový vrah

Touto přezdívkou byl označován Petr Zelenka. Vděčí za to hlavně díky svému modu operandi.

Petr Zelenka se předčasně v sedmém měsíci těhotenství narodil 27. února 1976. Díky předčasnému porodu byl často nemocný. Právě kvůli tomu se mu jeho matka dost věnovala a pečovala o něj, proto se z něj stal dosti závislý syn na své matce. Již ve svých školních letech

³¹⁴ SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

³¹⁵ *Tamtéž*.

³¹⁶ Poznámka autorky.

³¹⁷ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, 2021(9), 6. str. 35.

byl neprůbojný. Na druhou stranu byl ale dosti sebestředný. Poté, co si uvědomil, že je homosexuál, ze strachu z reakce rodičů jim tuto informaci raději zatajil.³¹⁸

Nejprve vystudoval střední zemědělskou školu v Jihlavě a poté si dodělal záchranářskou nástavbu v Brně. Uplatnit se ve zdravotnictví se pokoušel několikrát, ale pro nespolehlivost a absence byl opakovaně propuštěn. To se ovšem zlomilo v roce 1998, kdy začal pracovat jako zdravotník na anesteziologicko-resuscitačním oddělení v nemocnici v Havlíčkově Brodě. V roce 2005 si při práci dodělal maturitu v oboru všeobecná sestra a od počátku roku 2006 začal pracovat jako vedoucí směn sester na ARO. V tuto dobu poznal svého stálého partnera a vyvstaly problémy. Musel totiž odhalit svou orientaci a tím započaly konflikty s jeho otcem. Ty Zelenka často řešil alkoholem. Pod vlivem alkoholu se stával agresivním a ničil vybavení bytu.³¹⁹ Poté odešel pracovat do nemocnice v Jihlavě.³²⁰

Podle samotného Zelenky byl první popud k vraždě od hlasů, které najednou slyšel ve své hlavě. Nabádaly ho k podání heparinu jeho pacientům. Heparin se používá ke snížení srážlivosti krve, kdy při podání většího množství dochází k vnitřnímu krvácení a smrti. Ačkoli jim záměrně podával vyšší dávky, nechtěl prý nikomu ublížit, natož někoho zabít. Chtěl jen nějaké vzrušení. Zelenkovým hlavním motivem byl ale fakt, že lékaři netušili, proč onen pacient umírá, zatímco byl Zelenka jediný, kdo věděl příčinu. Selhání lékařů v diagnóze mu dělalo radost. Svě oběti si nevybíral záměrně, šlo mu jen o to, aby jejich smrt nebyla nikterak nápadná.³²¹

Jeho první pokus o vraždu, ke kterému došlo v květnu 2006, nebyl úspěšný a to i přesto, že se svou první obětí pokusil usmrtit heparinem opakovaně. Zelenkovou první obětí se stal až muž hospitalizovaný pro ucpanou žílu, který na podání heparinu zemřel 11. června 2006. František Škvařil zemřel na vnitřní krvácení ve svých 68 letech.³²² Jelikož Zelenka pracoval na anesteziologicko-resuscitačním oddělení dařilo se mu tyto série zakrývat. Na tomto oddělení

³¹⁸ HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

³¹⁹ *Tamtéž.*

³²⁰ SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>

³²¹ HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

³²² *Tamtéž.*

byla totiž smrt poměrně obvyklým jevem, proto zůstávaly vraždy zpočátku neobjeveny.³²³ Další obětí byla 59letá Marie Henslová, jež zemřela 18. června 2006. O další 4 dny později usmrtil 82letého Pavla Tláskala a 9. července zemřel 78letý Ivo Říha. Všechny oběti měli komplikace způsobené vnitřním krvácením. Koncem srpna Zelenka usmrtil 60letého Václava Nového a 5. září umírá 57letá Věra Horáková. Poslední obětí heparinového vraha se stala 83letá Marie Fialová, která byla v nemocnici kvůli prodělanému infarktu. Tento počet obětí nemusí být konečný, jelikož několik obětí tato „zpestření směny“ přežilo a Zelenka nemusel všechny své oběti přiznat.³²⁴

Nemocnici se zvyšující počet zemřelých začal při poslední oběti zdát podezřelý a celou tuto situaci začali prošetřovat. Tehdejší primářem ARO Pavlem Longinem bylo zjištěno, že v úmrtích, kdy došlo ke smrti na vnitřní krvácení byl ve 23 případech podán heparin. Ve všech případech byl na směně Zelenka.³²⁵ Díky těmto okolnostem byl 1. prosince 2006 zatčen. Ten svou vinu nikterak nepopíral a ke všem těmto vraždám se doznal. Soudní řízení heparinového vraha bylo zahájeno 22. ledna 2008.³²⁶ Během soudního líčení všechna svá doznání odvolal a tvrdil, že byl násilně k přiznání donucen policisty a že by jim ze strachu podepsal vše, jelikož se obával ubití k smrti. Ačkoli během výslechů tvrdil, že je duševně v pořádku, tak u soudu obrátil a tvrdil, že trpí duševní poruchou., jenž si sám léčil sebou naordinovanými léky³²⁷. Hned 21. února 2008 byl ale Zelenka, i přes některé námitky jiných lékařů vyvracejících úmrtí v některých případech na heparin, trestním senátem Krajského soudu v Hradci Králové shledán vinným a odsouzen k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí.³²⁸ Pro shrnutí byl odsouzen za 7 vražd a 10 pokusů o vraždu.³²⁹ Všechny Zelenkovy odvolání a stížnosti byly odmítnuty. Ačkoli policie pojala podezření v dalších třech vraždách a jednoho pokusu o vraždu, že pachatelem je Zelenka, vzhledem k doživotnímu trestu odnětí

³²³ SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>.

³²⁴ HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

³²⁵ SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>.

³²⁶ HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

³²⁷ *Tamtéž.*

³²⁸ SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>.

³²⁹ HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

svobody a odsouzením Zelenky byly tyto případy odloženy. Možné podmíněné propuštění je nejdříve možné v roce 2038, kdy mu bude 62 let.³³⁰

³³⁰ SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>.

3 Masoví vrazi

Za masového vraha považujeme jedince, jenž spáchal 4 nebo více vražd během jednoho činu, kdy je obvykle na jednom místě usmrcena řada lidí. Tato definice je z pohledu kriminalistů FBI, kdy stejně tak Stéphane Bourgoin považuje jako masového vraha pachatele až od čtyř a více obětí.³³¹ Podle forenzních psychologů je masovým vrahem již pachatel, který usmrtil na jednom místě 3 a více obětí.³³² Kdežto podle Andreje Drbohlava bychom měli za masovou vraždu považovat čin již od 2 obětí.³³³ K jednotné definici masové vraždy zatím ještě nedošlo.

Drbohlav rozlišuje několik subtypů masových vražd následujícím způsobem:

- masové vraždy v rodinném prostředí (např. Zdeněk Konopka, Jiří Zouhar, Jiří Popelka, nebo Josef Kalivoda³³⁴);
- masové vraždy ve školách (např. Karel Charva³³⁵);
- masové vraždy na veřejných místech (např. Ctirad Vitásek, Zdeněk Kovář³³⁶);
- masové sebevraždy organizované jedincem (např. Romana Zienertová, František Husák³³⁷);
- teritoriální konflikty obchodních zájmů (např. války gangů);
- genocida, democida nebo politicida (např. Olga Hepnarová);
- teroristické útoky;
- specifické masové vraždy (např. záměrná havárie letadla, dále bych sem zařadila i Kevina Dahlgrena³³⁸).³³⁹

³³¹ BOURGOIN, Stéphane. *Bestiální vrazi: autentické výpovědi o sériových vražích*. Plzeň: Nava, 1994. str. 2.

³³² DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vraždů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada Publishing, 2015. str. 19.

³³³ *Tamtéž* str. 19.

³³⁴ Seznam českých masových vraždů. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 9.11.2021 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_českých_masových_vraždů>.

³³⁵ *Tamtéž*.

³³⁶ *Tamtéž*.

³³⁷ *Tamtéž*.

³³⁸ *Tamtéž*.

³³⁹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vraždů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada Publishing, 2015. str. 19.

Tento typ vraha často jedná v určitém stavu, kdy je rozrušen z pomsty nebo zoufalství, tudíž tento stav spustí nějaká vnější událost. Psychika masového vraha je popisována v následujících fázích:

- *deformované myšlení* – osoba nemá pocit viny, dochází ke zkreslení faktů; je svým způsobem v pohodě, ale zajímají ji vnitřní a vnější odměny za její chování, např. pozornost médií;
- *pád* – nahromaděné skutečné či domnělé podněty, na které tento jedinec reaguje, jako kdyby se ho osobně nějak dotýkaly, podněty mohou být malicherné a tudíž je pozdější násilí s těmito podněty v nepoměru;
- *negativní vnitřní odpověď* – vrah vyvolal u veřejnosti negativní reakce, které vrah pociťuje vůči sobě jako nespravedlivé, následně se s nimi vyrovnává způsobem, jenž dobře ovládá a zná, tedy vraždou;
- *negativní vnější odpověď* – tou chce vrah potvrdit svou nadřazenost ve společnosti, tudíž si nevybere sobě rovnou nebo silnější oběť, ale tu zranitelnou;
- *návrat do výchozího stavu* – vrah si začíná uvědomovat, co se stalo, začíná o tom přemýšlet a i o tom, že by mohl být odhalen, snaží se tedy minimalizovat rizika odhalení a učiní pro to vše, co je podle něj potřebné a může se navrátit do výchozího stavu.³⁴⁰

3.1 Subtypy masových vrahů

Jelikož masové vraždy nepopíratelně patří do dějin lidstva, pokusilo se několik autorů o přesnější vymezení jednotlivých subtypů a klasifikací podle základních rozdílů. Spousta autorů se snažila o různá dělení masových vrahů, kteří nepopíratelně patří do celosvětových dějin.³⁴¹ Vybrala jsem jen některé autory, u kterých mi přišlo rozdělení masových vrahů nejvýstižnější.

³⁴⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: Bestiální zabijáci*. 2.vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. str. 199-200.

³⁴¹ DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada Publishing, 2015. str. 45.

R. A. Lee (1988) nahlíží na subtypy mnohonásobných vrahů z pohledu motivu k činu.

Dělí je na:

- motiv zisku,
- motiv vášně,
- motiv nenávisti,
- motiv touhy po dominanci,
- motiv pomsty,
- motiv přizpůsobení se vnějším okolnostem,
- motiv strachu,
- motiv nájemné vraždy,
- motiv zoufalství,
- motiv soucitu,
- nebo motiv, kdy je čin součástí rituálu.³⁴²

3.1.1 Typologie masových vrahů

V tomto případě se jedná o kompilovanou typologii masových vrahů, kdy se shromáždily v průběhu času dílčí postřehy a dále se rozšířily až došlo v roce 1994 k sestavení této typologie. Jejími autory jsou R. M. a S. T. Holmesovi³⁴³, které jsem již dříve zmiňovala i u sériových vrahů. K těmto subtypům je pohlíženo z behaviorálních a psychologických rozdílů.³⁴⁴

1. *Vrah z rodinného kruhu* („family slayer“ nebo „annihilator“)— tento typ vyvraždí členy rodiny, kdy následně ve většině případů spáchá sebevraždu.³⁴⁵ V české (popř. československé) historii pod tento typ spadají např. Josef Svoboda, Romana Zienertová či Kevin Dahlgren.

2. *Vrah motivovaný ziskem* („murderer for profit“) – zavraždí celou svou rodinu přátele, kolegy nebo následovníky pod motivací vlastního obohacení. V naší novodobé historii pod tímto motivem konal například Jiří Popelka.

3. *Vražda motivovaná sexem* („murder for sex“) – jedná se o poněkud vzácný podtyp masového vraha s motivem mučení a uspokojení.

³⁴² DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada Publishing, 2015. str. 45-46.

³⁴³ *Tamtéž*, str. 46.

³⁴⁴ *Tamtéž*, str. 46.

³⁴⁵ *Tamtéž*, str. 47.

4. „*Pseudo-komando*“ – v tomto případě se jedná o patologicky fascinovaného jedince zbraněmi, jehož představa tkví v tom, že je ničím neohrožený vraždící voják.

5. *Vrah ze zálohy* („set-and-run killer“) – tento vrah použije při vraždě jed nebo ukládá bomby či zakládá požáry na veřejných místech. Zároveň své činy ale plánuje tak, aby sám nebyl ohrožen na svém životě, tudíž vraždí z povzdálí nebo měl možnost snadného útěku z místa činu.

6. *Psychotický vrah* („psychotic killer“) – v tomto případě se jedná o jedince s akutní či chronickou psychózou (vážné psychické onemocnění), kdy dochází k selhávání myšlenkových procesů a snížení schopností vnímat jakékoli emoce a reagovat na ně. Nejčastěji dochází k různým halucinacím, paranoidním či podivným bludům nebo také k zmatení řeči a myšlení. Psychóza je často spjata s rozsáhlou sociální nebo pracovní dysfunkcí.

7. *Vrah z profesního kruhu* („disgruntled employee“) – u tohoto subtypu je hlavní motivací msta za skutečné či domnělé křivdy ze strany kolegů nebo zaměstnavatele.

8. *Vrah – učedník* („disciple type killer“) – takto označujeme masové vrahy, jež páchají vraždu na příkaz jiné osoby (ve většině případech je to velice charismatický vůdce).

9. *Ideologický vrah* („ideological mass murder“) – pod tímto typem označujeme nejčastěji osobu, velice často vůdce například sekty, jež je schopna ostatní jedince ke spáchání sebevraždy.

10. *Genocida* („institutional mass murderer“) – skupina nebo jedinec se dopouští masové vraždy z poslušnosti svému vůdci, jenž se projevuje etnickými čistkami, náboženským fanatismem, nebo genocidou.³⁴⁶

3.1.2 Vybrané patologické jevy vývoje

Stejně jako u sériových vrahů, lze i u masových vrahů pozorovat určité patologické fenomény v profilu těchto útočníků. Na základě motivu vraždy můžeme tyto vrahy řadit do určitých typologií. Dále díky motivu definujeme jako určitý související podnět, který odpovídá hlavně charakteru, modu operandi, výběru místa činu a obětí, použité zbraně a zpovědi či výpovědi pachatele. Velice často má motiv hlubší význam, vyvíjí se delší dobu (velmi často již od dětství, přes pubescenci, adolescenci) a ke zlomu dochází okolo 30. roku věku útočníka. Tento patologický jev je silnou součástí sebevědomí, seberealizace a sebeidentifikace

³⁴⁶ *Tamtéž*, str. 48-51.

pachatele, kdy se prolíná také jeho postoji, názory, hodnotami a nebo také strukturou osobnosti a jeho chováním.³⁴⁷

- *Misogynie, misandrie a misantropie* – Misogynie je odpor či nenávisť k ženskému pohlaví, kdy se projevuje například: diskriminací na základě pohlaví, násilím na ženách, očerňováním žen či sexuální objektivizací ženského pohlaví. Sice se s tímto postojem setkáváme častěji u mužů, ale i ženy ho praktikují a to ať ve vztahu k ostatním ženám, nebo k sobě samotným. Misandrie je charakteristická nenávisť k mužům. Pod souvisejícím pojmem misantropie označujeme všeobecnou nenávisť či odpor k lidskému druhu a k lidské povaze jako takové. V případech sériových a masových vražd se setkáváme hlavně s pohnutkami na základě misogynie.

- *Herostratův syndrom* – Dále známý také pod pojmy *Herostratův komplex* nebo *herostratismus*, kdy se jedná o jedince s intenzivní chorobnou touhou stát se slavným, čímž by se nějakým způsobem zapsali do historie. Tento jedinec je kvůli této patologické touze jsou schopni spáchat nevídaný, kriminální a brutální čin. Tento komplex v dnešní době spojujeme se širokou řadou pachatelů v antisociálních činech (vraždy, duchovní vůdci sekt, teroristé apod.).

- *Mesiášský komplex* – Známy také pod pojmy *Christ complex*, *savior komplex* nebo také *spasitelský syndrom*. Jedinec s tímto syndromem je charakteristický tím, že je přesvědčený, že je jeho osudem zachránit další lidi. Velmi často se objevuje u jedinců s bipolární poruchou nebo schizofrenií, kdy tento stav myslí a patologická touha změnit svět k lepšímu doprovází usmrcení lidských životů.³⁴⁸ Jako názorné příklady s touto poruchou zmíním Adolfa Hitlera (německý nacistický vůdce), Charlese Mansona (spoluzakladatel hnutí „Manson Family“) a Davida Koreshe (vůdce náboženského hnutí Davidiáni). S nynější situací okolo Ruska a Ukrajiny bych zde jako příklad uvedla také Vladimíra Putina.

- *Syndrom méněcennosti* – *Komplex inferiority* je charakteristický u jedinců s nedostatkem sebeúcty, jež se cítí být nejistí a mají pochybnosti sami o sobě. S těmito pocity se střetává již v dětství, kdy dítě opakovaně selhává, za to je trestáno a zesměšňováno, s nároky od svého okolí se neztotožňuje, nejsou dostatečnou motivací a je to jistá obava ze znovuselhání. Tento jedinec se nakonec uzavírá do sebe, neúspěch si nahrazuje třeba přejídáním, vytvářením

³⁴⁷ *Tamtéž*, str. 59.

³⁴⁸ *Tamtéž*, str.60-63.

vlastního světa, utíká, může být agresivní, sám sobě ubližovat, vzdorovat nebo roli neúspěšného vyvrhela přijme.

- *Komplex nadřazenosti* – U komplexu superiority se jedná o psychologický obranný mechanismus, při kterém jedinec ukryvá své pocity méněcennosti. Syndrom nedostatečnosti je u něj hluboce zakořeněný a jedinec se ho snaží kompenzovat agresivitou, asertivitou a velikášstvím. Autorem obou těchto komplexů je Adolf Adler, který nacházel příčiny obou problémových chování v dětství.³⁴⁹

³⁴⁹ *Tamtéž*, str. 65-70.

3.2 Čeští masoví vrazi

3.2.1 Josef Svoboda

Jednalo se o jeden z nejhorších masakrů v české historii.³⁵⁰

Josef Svoboda se narodil 1. listopadu 1923 ve Vlčicích do sociálně slabší rodiny. Bylo o něm všeobecně známo, že měl problémy s agresivitou, což byl jeden z důvodů, proč se za něj původně jeho manželka Drahomíra Furmánková nechtěla provdat. Svoboda byl od začátku k Drahomíře násilný, později se i všechny děti stavěly na stranu své týrané matky. Svoboda ji podezříval z nevěry a bezdůvodně bil. Nakonec podala žádost o rozvod a utekla na statek ke svým rodičům. Děti u Svobody prozatím zanechala, jelikož jeden ze synů byl již dospělý, a tak se dokázal o mladší sourozence postarat. Po uklidnění celé situace si chtěla vzít děti k sobě.³⁵¹

Svobodu považujeme za „záchvatovitého“ vraha, jenž v noci z 27. na 28. února 1967 usmrtil pomocí sekery 7 osob. Tyto činy spáchal na dvou místech – Bukovice a osada Dolní Les, kdy mezi jeho oběti patřilo i jeho pět dětí – čtyři synové a jedna dcera. Následovně Svoboda spáchal sebevraždu, kdy skočil do nedalekého lomu. Jeho motivem byla msta své ženě, jelikož se s ní chtěla rozvést. Jednalo se o agresivního recidivistu³⁵², několikrát se totiž dopustil znásilnění (jednou se dokonce pokusil znásilnit Drahomíry sestru) a jednou dokonce napadl sekerou svého kolegu.

3.2.2 Olga Hepnarová

Olga Hepnarová má hned několik „prvenství“. Jedná se o nejznámější, nejmladší a nejhorší (vyšší počet obětí) českou masovou vraždkyni v české historii.

Narodila se 30. června 1951 v Praze. Dne 10. července 1973 (tedy ve svých 22 letech) si zapůjčila nákladní vůz Praga RN, se kterým v Praze 7 najela na tramvajovou zastávku Strossmayerovo náměstí (nyní ulice Milady Horákové). Jejím úmyslem bylo usmrtit, pokud možno, co nejvíce lidí. Podařilo se jí celkem zabít 8 lidí. Tři oběti zemřely ihned na místě, další

³⁵⁰ PŘEUČILOVÁ, Isabel. Sekerou pobije vlastní rodinu!: Jesenický maniak Josef Svoboda.. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021(6), str. 29.

³⁵¹ DAVÍDEK, Martin a spol. Josef Svoboda: (vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 18.1.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Svoboda_\(vrah\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Svoboda_(vrah))>.

³⁵² ToMy. Masoví vrazi v ČR. *Serialkillers.cz: Nejzáhadnější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 2020 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/masovi-vrazi-v-cr>>.

tři onoho dne v nemocnici a poslední dvě podlely svým zraněním v dalších dnech v nemocnici. Dalších 12 lidí, 6 těžce a 6 lehce, bylo na místě zraněno.³⁵³ Jejím motivem měla být msta podle jejího názoru „bezcitné“ společnosti, jež k ní byla nespravedlivá. Za tento počín dostala Hepnarová trest smrti. Ten byl v pankrácké věznici vykonán 12. března 1975, kdy byla oběšena. Jednalo se o poslední popravenou ženu v Československu.³⁵⁴

3.2.3 Jiří Popelka

Kolínský masakr měl pachatele dva – Jiřího Popelku a jeho kamaráda Zbyňka Škorničku. V době spáchání vraždy bylo Popelkovi pouhých 17 let a Škorničkovi 16 let.

Jiří Popelka se narodil 15. prosince 1971 v Kolíně. Jeho matka Naděžda pracovala jako zdravotní sestra, jeho otec Petr jako lékař a jeho mladší sestra ještě studovala. Se svými rodiči i sestrou měl spíše chladný vztah, kdežto jeho sestra byla otcovou oblíbenkyní.³⁵⁵

Se svým o rok mladším komplicem Zbyňkem Škorničkou se seznámil v sedmé třídě, jež ho bral jako staršího bratra. Oba se společně zajímali o bojové sporty (karate, judo, Kung – Fu). Vyráběli si spolu i zbraně, například samurajské meče a vrhací hvězdice. Dále si obarvili na černo kimona a přidali si k nim kukly.³⁵⁶

Již tři měsíce před útokem mladíci plánovali útěk do Německa, kdy důvodem měla být nepříznivá situace v ČSR a nedostatek možností trénovat bojové sporty. Snem Popelky bylo se stát na západě elitním zabijákem. Škornička nebyl přímo násilné povahy, proto se chtěl uplatnit spíše jako instruktor bojového umění. Měsíc před vraždami se vloupali do Kolínského gymnázia, kde byly ve skříni na výcvik civilní obrany zamčeny dva samopaly. Popelka předpokládal, že byly plně funkční. Ukradly je společně s přibližně 5 tisíci malorážkových nábojů. Další zbraně chtěl odcizit svému otci, jenž měl doma obsáhlou sbírku zbraní. Dále chtěli ukrást i osobní automobil VAZ 2106, kterým měli dojet až na Šumavu a tam se přes hranice prostřílet pryč. Jelikož v Popelkově domě vždy někdo byl, rozhodl se Popelka svých příbuzných

³⁵³ *Tamtéž.*

³⁵⁴ POLÁK, Jan, Alena POKORNÁ, Matěj ORLICKÝ a spol. Olga Hepnarová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 4.3.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Olga_Hepnarová>.

³⁵⁵ PŘEŮČILOVÁ, Isabel. Vraždící školáci Jiří Popelka, Zbyněk Škornička: Milovníci bojových umění zmasakrují celou rodinu. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021 (5), str. 30-35.

³⁵⁶ H., Jenda a spol. Jiří Popelka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2.1.2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří%3%AD_Popelka>.

zbavit. V původním plánu byla likvidace jeho rodičů, kdy o osudu jeho babičky a sestry rozhodne aktuální situace. Celý čin naplánovali na 29.dubna 1989, jelikož poté následovaly tři dny volna.³⁵⁷

Krátce před půlnocí na 29. dubna vpouští Popelka Škorničku do domu. Celý útok provedli okolo jedné hodiny ranní, kdy se vrátili Popelkovi rodiče domů.³⁵⁸

Nejprve usmrtili jeho rodiče, kdy oba dostali několik střel včetně ran do hlavy. Tento veškerý hluk vzbudil Popelkovu babičku, kterou Popelka nejprve shodil ze schodů a poté ji usmrtil výstřelem do čela. Svou sestru si nechal nakonec. Cítil vůči ní totiž zášť. V jejím pokoji se ji několik dlouhých minut pokoušel uskrtit pomocí silonové struny, poté poslal Škorničku pro injekční jehlu, kterou jí chtěl propíchnout míchu a tím ji usmrtit. Nakonec ji ze zadu do krku jehlu skutečně zabol, ale nedošlo k poškození míchy. Proto jí raději zastřelil do zátylku.³⁵⁹

Následně všechny vybrané zbraně naložili do automobilu, přibalili ještě i jídlo, lana, dalekohledy, velké množství střeliva a sečných zbraní. Okolo půl třetí hodiny ranní vyjeli z domu, kdy vjeli přímo do cesty hlídkujícímu vozidlu Veřejné bezpečnosti. Jelikož Popelka se Škorničkou jeli v neosvětleném autě, okamžitě u hlídky vzbudili podezření. Hlídka vůz pronásledovala až na okraj Kutné Hory, kde Popelka nezvládl řízení a o obrubník prorazil pneumatiky. Popelka i Škornička vyskočili z auta a dali se na úprk, každý jiným směrem. Jednomu ze strážníků se podařilo zadržet Škorničku, kterého po zadržení odvezli do nemocnice.³⁶⁰

Popelkovi se podařilo ukrýt v jednom z domků v nedaleké zahrádkářské kolonii. Jelikož ale nevěděl, co si má nadále počít, opustil domek okolo jedenácté hodiny dopolední a nechal se bez odporu zadržet.³⁶¹

³⁵⁷ PŘEŮČILOVÁ, Isabel. Vraždící školáci Jiří Popelka, Zbyněk Škornička: Milovníci bojových umění zmasakrují celou rodinu. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021 (5), str. 30-35.

³⁵⁸ H., Jenda a spol. Jiří Popelka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2.1.2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiř%C3%AD_Popelka>.

³⁵⁹ PŘEŮČILOVÁ, Isabel. Vraždící školáci Jiří Popelka, Zbyněk Škornička: Milovníci bojových umění zmasakrují celou rodinu. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021 (5), str. 30-35.

³⁶⁰ *Tamtéž*.

³⁶¹ *Tamtéž*.

Na základě osobního automobilu hlídka zjistila, komu odcizený automobil patřil a vyslal do domu MUDr. Petra Popelky dvě hlídky, které následně objevily mrtvá těla.³⁶²

Soud s oběma pachateli se uskutečnil 27. října 1989. Jelikož byli oba v době tohoto masakru ještě nezletilí, odešli od soudu s následujícími trestními sazbami – Jirí Popelka byl odsouzen k nejvyššímu možnému trestu a to 10 let odnětí svobody a Zbyněk Škornička 8 let odnětí svobody. Dále byl Popelkovi státem zabaven i jejich rodinný dům. Kvůli amnestii v roce 1990 byl oběma snížen trest o jeden rok. Popelka byl tedy propuštěn po 9 letech a Škornička přibližně v polovině odpykání trestu. I přesto, že město Kolín zajistilo Popelkovi ubytování, krátce po propuštění se odstěhoval.³⁶³

3.2.4 Romana Zienertová

Další masová vražedkyně se narodila v roce 1975. Dne 2. září 2011 usmrtila své 4 ještě nezletilé děti v Širokém Dole.³⁶⁴ Svého 8letého nejstaršího syna udusila pomocí polštáře a svým třem nejmladším, 2měsíční, 2leté a 4leté; podřízla hrdlo a zápěstí. Následně se pokusila o sebevraždu oběšením a podřezáním žil. Její tehdejší partner ji ale včas našel a zavolal pomoc.³⁶⁵ Podle svědků byla vzornou matkou. Jejím motivem měly být partnerské neshody a problémy. Za tento čin byla Krajským soudem v Hradci Králové dne 11. května 2012 odsouzena k doživotnímu odnětí svobody. Tento trest si odpykává ve věznici v Opavě.³⁶⁶

³⁶² H., Jenda a spol. Jirí Popelka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2.1.2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiř%C3%AD_Popelka>.

³⁶³ *Tamtéž*.

³⁶⁴ V., David a spol. Romana Zienertová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Romana_Zienertová>.

³⁶⁵ ToMy. Masoví vrazi v ČR. *Serialkillers.cz: Nejohavnější český web o sériových a masových vraždách* [online]. 2009, 2020 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/masovi-vrazi-v-cr>>.

³⁶⁶ V., David a spol. Romana Zienertová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Romana_Zienertová>.

3.2.5 Kevin Dahlgren

Tento případ byl zajímavý hlavně tím, že byl Dahlgren prvním občanem USA vydaným do Česka.

Kevin Dahlgren žil v Sacramentu v USA, kdy se ke svým příbuzným do Česka vydal „odpočinout od svých psychických problémů“. Dne 22. května 2013 usmrtil Dahlgren své příbuzné v jejich rodinném domě v Brně – Ivanovicích. Vyvraždil rodinu Harokových, kdy usmrtil oba manžele a jejich dva syny. Dahlgren měl u této rodiny dočasně přebývat. Jako vražedné zbraně použil nůž, sekeru a kámen. Manžele a staršího syna měl usmrtit v ranních hodinách. Mladšího syna zabil pomocí kamene až po jeho příchodu ze školy. Kriminalisté i soud považovali vraždy za obzvlášť brutální činy, jelikož obětem Dahlgren zasadil velké množství ran. Po těchto činech zabalil mrtvé do textilií a pokusil se je v garáži spálit, aby zahladil stopy. Než přijeli hasiči kvůli linoucímu se dýmu z domu, poslal Dahlgren najatou hospodyně pryč a odjel z domu taxíkem, kdy chtěl co nejdříve opustit Českou republiku. Byl zadržen úředníky FBI po svém příletu do Washingtonu. Do ČR byl vydán až v srpnu 2015 a Krajský soud v Brně vynesl rozsudek dne 20. července 2016, kdy byl odsouzen k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí.³⁶⁷

Dne 11. ledna 2018 Kevin Dahlgren spáchal ve věznici Valdice sebevraždu.³⁶⁸

3.2.6 Zdeněk Konopka

Jeden z nejnovějších případů se týká požáru panelového domu v Bohumíně z 8. srpna 2020. K požáru došlo v 11. patře (předposlední), kdy 6 osob (3 dospělí a 3 děti) uhořelo ihned na místě. Dalších 5 osob zemřelo při vyskočení z oken. Celkově bylo během tohoto činu tedy 11 obětí a dalších 10 zraněných osob. Ošetřeno bylo celkem ještě 15 osob.³⁶⁹

³⁶⁷ NEDAS, Jiří a spol. Čtyřnásobná vražda v Brně-Ivanovicích. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 10.3.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Čtyřnásobná_vražda_v_Brně-Ivanovic%C3%ADch>.

³⁶⁸ ČTK; FEREBAUER, Václav (fer). Čtyřnásobný vrah Kevin Dahlgren spáchal ve věznici ve Valdicích sebevraždu. *iDNES.cz* [online]. 2018-01-11 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/kevin-dahlgren-sebevrazda-valdice-vrazda-brno-fol-/krimi.aspx?c=A180111_210302_krimi_hm1>.

³⁶⁹ MYŠÁK, Jan, Jenda H. a spol. Požár panelového domu v Bohumíně 2020. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Požár_panelového_domu_v_Bohum%C3%ADně_2020>.

Podle již proběhlého vyšetřování došlo k požáru po půl šesté večer, kdy se v 11. patře konala oslava narozenin. Obviněný Zdeněk Konopka měl v tuto dobu zazvonit na jednu z rodin a jakmile se otevřeli dveře, začal okolo sebe rozlévat hořlavinu, jenž následně zapálil. Požár se šířil velmi rychle. Čtyři osoby se zachránili přelesením na sousedící balkon, další osoby zůstaly uvězněny v bytě, kdy jediným možným únikem bylo okno. Z něj vyskočilo již dříve zmíněných 5 obětí. Celkový zásah integrovaných záchranných složek byl poměrně rychlý, ale i přesto pro oběti pomalý. Než se totiž hasičům podařilo nafouknout záchrannou matraci (měli u sebe pouze menší seskokovou matraci pro seskok z 23 metrů, ale požár vypukl ve výšce okolo 33 metrů), nebylo již koho z ní sundat.³⁷⁰

Pachatel tohoto činu ihned po založení požáru vyšel před dům a sledoval veškeré dění. Následně se přiznal přivolaným a zasahujícím policistům. Byl jím 55letý Zdeněk Konopka, kdy motivem k tomuto činu byl konflikt v rodině. Konopka byl totiž otcem jednoho z uhořelých dětí a bývalým partnerem matky. Ta se měla od Konopky měsíc před činem odstěhovat k jejich již dospělému synovi Lukášovi. Dále mezi oběťmi byl pachatelův vnuk a budoucí snacha, jejíž oslava narozenin se konala. Dalšími oběťmi byli sousedé pozvaní na oslavu, mezi nimi byla i mladá dívka v pokročilém stádiu těhotenství.³⁷¹

Konopka po zadržení tvrdil, že neměl v plánu nikomu ublížit, chtěl pouze pohrozit. Během činu byl totiž v podnapilém stavu a následky nedomyslel. Ohledně celého činu ale projevil lítost.³⁷²

Dne 30. listopadu 2021 byl Konopka odsouzen k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí.³⁷³

³⁷⁰ ČERMUSOVÁ, Tereza. Za co padlo doživotí v Bohumíně? "Před smrtí trpěli intenzivní bolestí," stojí v rozsudku. *IROzhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 18.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/pozar-bohumin-11-mrtvych-zhar-lukas-konopka_2112200500_tec>.

³⁷¹ MYŠÁK, Jan, Jenda H. a spol. Požár panelového domu v Bohumíně 2020. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Požár_panelového_domu_v_Bohum%C3%ADn%C4%99_2020>.

³⁷² ČERMUSOVÁ, Tereza. Za co padlo doživotí v Bohumíně? "Před smrtí trpěli intenzivní bolestí," stojí v rozsudku. *IROzhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 18.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/pozar-bohumin-11-mrtvych-zhar-lukas-konopka_2112200500_tec>.

³⁷³ *Tamtéž*.

4 Trest smrti

Trest smrti můžeme znát také pod dalšími pojmy jako je *absolutní trest* nebo *trest nejvyšší*. Jak už vypovídá název, jedná se o takový trest, při kterém se předpokládá usmrcení (tzn. poprava) odsouzeného člověka za nějaký trestný čin. Dříve se tyto činy nazývaly hrdelními zločiny.

Trest smrti jako takový je dosti kontroverzním tématem, jelikož po vykonání není možná jakákoli náprava.

V rámci dějin trestu smrti byl již dříve krátkodobě zrušen, následně opět obnoven, ale myšlenka úplného zrušení nejvyššího trestu začala být prosazována až koncem 18. století. Za zrozením tohoto nápadu jsou filozof Voltaire, právní reformátor Jeremy Bentham a hlavním zastáncem zrušení Cesare Beccaria. Cesare Beccaria v roce 1784 publikoval na onu dobu převratné dílo *O zločinech a trestech (Dei Delitti e Delle Pene)*.

Toskánsko se stalo prvním státem, jež v roce 1786 zrušilo trest smrti. U habsburské monarchie byl krátkodobě zrušen za panování Josefa II. Poté až v roce 1846 zrušili tento trest v americkém Michiganu a následně v roce 1853 Venezuela. V Evropě se k této myšlence připojilo Portugalsko až v roce 1867.

Během 19. a 20. století byl absolutní trest postupně rušen ve většině států Evropy a Jižní Ameriky. Nadále se ale praktikuje například v Čínské lidové republice, Bělorusku a v některých státech USA.³⁷⁴

Jsou země, které zrušily trest smrti za veškeré zločiny (rok 2020–143 zemí³⁷⁵). Poté existují země, které zrušily trest smrti za běžné zločiny, to znamená, že můžete být popraveni za nějaký výjimečný čin, například vražda prezidenta nebo zločiny během války. Dále jsou

³⁷⁴ SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

³⁷⁵ BŘEZINA, David. EU bojuje dál proti trestu smrti. *Euroskop.cz* [online]. 2022, 30.7.2020 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://euroskop.cz/2020/07/30/eu-bojuje-dal-proti-trestu-smrti/>>.

státy, jež sice trest smrti mají trestně-právně ukotven, ale roky ho již nepoužily. A samozřejmě máme i nadále státy využívající trest smrti dodnes.³⁷⁶ Celkem se jedná za rok 2020 o 56 zemí.³⁷⁷

4.1 Historie trestu smrti

Historie trestu smrti je stejně jako dějiny lidstva dosti obsáhlá. Po tisíciletí byl absolutní trest tím nejvyšším ukládaným trestem. Využíval ho celý svět, kdy byl podložen i různými dobovými kodexy práv, např. Starý zákon, římské právo, apod.³⁷⁸ Mezi užívané způsoby patřily (někde ještě i nadále patří) historické a modernější usmrcení.

Historické způsoby usmrcení:

- *upálení* – nejstarší způsob poprav, pravděpodobně stejně starý jako lidstvo samo;
- *utopení* – nejen vhozením svázaného do vody, ale také zahlcením trávící soustavy vodou, nebo zabití chladem – velice stará metoda;
- *rozřezání, rozčtvrcení a roztrhání; lámání pomocí kola, rozdrásání* (odsouzený byl přivázan na tzv. „trhací kolo“; používáno hojně inkvizicí);
- *oběšení* – používáno po celé dějiny lidstva, spolu s upálením a tonutím nejhojněji volený způsob poprav;
- *svržení z výšky* – odsouzený je shozen z vyvýšeného místa (okraj skály, věže či hradeb), díky své jednoduchosti se vyskytuje ve všech civilizacích a na všech kontinentech);
- *estrapáda* – svázané ruce za zády jsou postupně taženy vzhůru a od těla, čímž dojde k intenzivní bolesti s následkem trvalého poškození šlach, svalstva, nervů a ramenních kloubů, na které odsouzený poté zemře;
- *usmrcení pomocí zvířat* – udupání/roztrhání velbloudy, koňmi, slony apod.; předhození krysám, hadům či šelmám;
- *ukamenování, ubití*;
- *stažení z kůže* – at' už částečné či úplné, oblíbené hlavně v Persii, Babylonii a Chaldeji;

³⁷⁶ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. 2., upr. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 84.

³⁷⁷ BŘEZINA, David. EU bojuje dál proti trestu smrti. *Euroskop.cz* [online]. 2022, 30.7.2020 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://euroskop.cz/2020/07/30/eu-bojuje-dal-proti-trestu-smrti/>>.

³⁷⁸ SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

- *gilotina* („*hora nářků*“, „*břítva národa*“, „*řezačka*“, „*vlastenecké stínadlo*“ apod.), *setnutí hlavy* – velmi často byla poté s'atá hlava vystavena pro výstrahu;
- *garota* – speciální křeslo, ve kterém byl odsouzený připoután a pomocí speciálního zařízení udušen, nebo došlo ke zlomení hrtanu či trachey; od středověku do roku 1974 využíváno v Portugalsku či Španělsku;
- *podříznutí/proříznutí hrdla* – též známé jako „*Římská spravedlnost*“;
- *rozpárání břicha a vyjmutí útrob* – v 16. století velice oblíbené v severní a střední Evropě;
- *smrtící půst* – smrt hladu a žízní; *zazdění, zanechání na opuštěném místě*;
- *ukřižování* – používáno Egypťany, Židy, Kartáginci, Feničany, Peršany; považováno za dosti ponižující trest;
- *pohřbení zaživa* – též známé ve všech zemích a kontinentech;
- *naražení na kůl* – jednalo se o jeden z nejhorších a nejkrutějších způsobů usmrcení, spočívalo v zaražení kůlu do spodní části těla odsouzeného a to dokud nevyпустиł duši, využíván hlavně v orientálních a asijských zemích, v Africe a Střední Americe, ale také hojně v Rusku;
- *rozdrcení* – byly možné tři způsoby: rozdrcení statickou tíhou hmoty, stupňovaným tlačáním, třením a roztrháním;
- další známé historické způsoby – usmrcení *šípy a probodení, otrávení* apod.

Modernější způsoby poprav řadíme:

- *zastřelení, zastřelení popravčí četou, plynová komora, elektrické křeslo, smrtící injekce* apod.³⁷⁹

Každý z těchto způsobů usmrcení odsouzeného měl různé obdoby v závislosti na zemi, náboženství a kultuře.

I přesto, že se lidstvo vyvíjí a posouvá, existují i v dnešní době nadále země, kde je absolutní trest stále využíván. Mezi tyto země řadíme: Čínskou lidovou republiku (každoročně popraví nejvíce lidí), Severní Koreu, Vietnam, Egypt, Súdán, Nigérii, Etiopii, Saudskou Arábii, Írán, Irák, USA, Bělorusko, Indonésii, apod. Nejvyšší trest existuje nadále také v Rusku,

³⁷⁹ MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdečného trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 19-332

Maroku, Alžírsku, Tunisku, Papui – Nové Guinei a dalších zemích, ale není již dlouhodobě využíván.

Ačkoli podle mého názoru a na základě okolností, co se teď okolo Ruska dějí, Rusko tento trest praktikuje, jen se tato informace ututlává.

Trest smrti je jediným tělesným trestem dodnes využívaným v evropském trestním právu.³⁸⁰ Evropská Unie se ale snaží o jeho zrušení ve všech členských státech, proto zvolila den 10. října 2021 jako Evropský a Světový den proti trestu smrti.³⁸¹

Možné způsoby poprav dodnes využívané ve světě:

- Oběšení (např. Japonsko, Severní Korea, Botswana, Irák, Írán)
- Zastřelení (např. Malajsie, Libye, Sýrie, Jemen, Vietnam)
- Stětí hlavy (Saúdská Arábie)
- Ukamenování (Írán)
- Elektrické křeslo (USA)
- Smrtící injekce (Thajsko, USA, Čína).³⁸²

Jelikož tato diplomová práce pojednává o mnohonásobných vražích, kdy spousta případů s nimi spojených je celosvětově známá, uvedu zde samozřejmě historii trestu smrti z českých zemí a pro porovnání ještě i Spojené státy americké, ve kterých dodnes v určitých podobách a v některých státech trest praktikují. Je důležité ale zmínit, že evropské tradiční pojetí vnímá trest jako výchovný prostředek směřující k napravení odsouzeného, kdežto americké pojetí práva považuje trest smrti jako odplatu. Z tohoto důvodu je v USA

³⁸⁰ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 92.

³⁸¹ Rada Evropy. *Evropský a Světový den proti trestu smrti (10. října 2021): společné prohlášení vysokého představitele jménem Evropské unie a generální tajemnice jménem Rady Evropy: Tisková zpráva* [online]. 8.10.2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/10/08/european-and-world-day-against-the-death-penalty-joint-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-and-the-secretary-general-on-behalf-of-the-council-of-europe/>>.

³⁸² SLADKÁ, Žaneta a spol. Trest smrti. *Amnesty International Česká Republika* [online]. Praha [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <<https://www.amnesty.cz/trestsmrti>>.

v současnosti velmi nepravděpodobné zrušení tohoto druhu trestu³⁸³, ačkoli o zrušení trestu smrti usiluje i nynější americký prezident Joe Biden.³⁸⁴

4.1.1 Historie absolutního trestu v USA

Dějiny trestu smrti v amerických státech vezmu trochu strozeji než ty české. Uvádím je jen pro možnou komparaci rozdílného přístupu k nejvyššímu trestu hlavně v současné novodobé historii.

Pojem „*Capital punishment*“ (překládaný do češtiny jako absolutní trest nebo trest smrti) se používá, jelikož slovo „capital“ pochází z latiny a znamená „hlava“. V dějinách totiž velice často docházelo k setnutí hlavy jako ke způsobu poprav odsouzeného. Paradoxně tato metoda v Americe nebyla nikdy používána.

V amerických koloniích byl legálně trest smrti praktikován od roku 1630. Stejně jako v Anglii byl využíván pro několik trestných činů, jako například kapsářství nebo krádež bochníku chleba. Během 19. století tisíce lidí přihlíželo veřejným oběšením odsouzených. Postupně, jak Amerika, tak i Anglie, začaly snižovat počet hrdelních zločinů až je zúžila pouze na vraždy prvního stupně (vraždy projevující se promyšleností, připraveností a brutalitou). Došlo také k přesunu poprav z veřejných míst do prostorů věznic.³⁸⁵

Na počátku 19. století si i nadále většina rozvinutých zemí absolutní trest ponechala, ale začali ho používat v umírněných formách. Spojené státy americké se podílely na těchto reformních procesech, i přesto, že měly i nadále vysoký počet vražd. Patřily mezi první země, jež ukládání trestu smrti ve svých trestních zákonech zúžily, dále také zrušily veřejné poprav, došlo k úplnému zrušení trestu smrti či hledali humánnější a méně bolestivé způsoby poprav.

³⁸³ SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

³⁸⁴ MUSIL, Adam. Americká Virginie chce zrušit trest smrti. Chybí už jen podpis guvernéra. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 6. 2. 2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3265838-americka-virginie-chce-zrusit-trest-smrti-chybi-uz-jen-podpis-guvernera>>.

³⁸⁵ A History of the Death Penalty in America. *Constitutional Rights Foundation* [online]. 2012 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <<https://www.crf-usa.org/images/pdf/HistoryoftheDeathPenaltyinAmerica.pdf>>.

Trest smrti zrušily příslušné zákony mezi rokem 1846, kdy se Michigan stal prvním státem rušícím trest nejvyšší (s výjimkou vlastizrady),³⁸⁶ a během několika posledních let se od něj distancovaly také státy New York, New Jersey, Illinois a New Mexico.³⁸⁷

V 50. a 60. letech 20. století probíhaly veřejné protesty proti absolutnímu trestu a počet poprav v Americe postupně klesal. V roce 1967 byly jen dvě a v následujícím roce začalo neoficiální moratorium na popravu. Státy čekaly, jak Nejvyšší soud rozhodne o ústavnosti trestu smrti. V letech 1968 až 1976 se ve Spojených státech nekonaly žádné popravu.³⁸⁸

K obnovení trestu smrti v USA došlo v roce 1976, kdy v praxi se tento rozsudek týkal převážně zločinců odsouzených za vraždu, nájemných zabijáků či vrahů státních složek – policistů, hasičů apod. Tudíž se jednalo o tzv. vraždu „s přitěžujícími okolnostmi“. Všechny popravu, s výjimkou dvou odsouzených, byly provedeny smrtící injekcí. Tito dva odsouzení v Tennessee si zvolili, namísto smrtící injekce, smrt na elektrickém křesle.³⁸⁹

I přesto, že většina evropských států zrušila trest smrti do konce 20. století, v USA i nadále přetrvál dodnes.³⁹⁰ Spojené státy americké jsou jediným státem na světě, kde dochází k legálním popravám pěti způsoby. V roce 1987 byla zveřejněna studie, jež dokazuje fakt, že mezi lety 1900 a 1985 bylo k trestu smrti omylem odsouzeno 349 osob, kdy 23 z nich bylo doopravdy popraveno.³⁹¹

Mezi lety 1977 a 2007 bylo v USA popraveno okolo 1 452 lidí, kdy u 1 277 byla použita smrtící injekce, u 158 elektrické křeslo, u 11 plynová komora, 3 byli oběšeni a 3 zastřeleni popravčí četou.³⁹²

³⁸⁶ *Tamtéž*.

³⁸⁷ GARLAND, David. Proč mají Spojené státy trest smrti?. *American center: U.S. Embassy Prague* [online]. [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <<https://www.americkecentrum.cz/o-usa/zeptali-jste-se/proc-maji-spojene-staty-trest-smrti/>>.

³⁸⁸ A History of the Death Penalty in America. *Constitutional Rights Foundation* [online]. 2012 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <<https://www.crf-usa.org/images/pdf/HistoryoftheDeathPenaltyinAmerica.pdf>>.

³⁸⁹ Trest smrti v Americe. *Avetour.cz* [online]. [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <<https://usa.avetour.cz/trest-smrti-v-americe.html>>.

³⁹⁰ GARLAND, David. Proč mají Spojené státy trest smrti?. *American center: U.S. Embassy Prague* [online]. [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <<https://www.americkecentrum.cz/o-usa/zeptali-jste-se/proc-maji-spojene-staty-trest-smrti/>>.

³⁹¹ MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 333-334.

³⁹² MOP. Trest smrti již zrušilo více než sto států. Nejvíce poprav vykonají v Číně. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 10.10.2017 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2268976-trest-smrti-jiz-zrusilo-vice-nez-sto-statu-nejcasteji-ho-udeluji-v-cine>>.

Sedmnáct amerických států, převážně seskupených na Středozápadě a severovýchodě, zakázalo popravu. New York, který trest smrti zakázal před 30 lety (v 60. letech), jej obnovil v roce 1995. Odvolací soud v New Yorku však zákon v roce 2004 zrušil a státní zákonodárny sbor odmítl schválit nový zákon o absolutním trestu. New Jersey (2007), Nové Mexiko (2009), Illinois (2011) a Connecticut (2012) se nedávno připojily k řadám států bez tohoto trestu. A v roce 2011 guvernér Oregonu oznámil moratorium na trest smrti v tomto státě, když zůstal ve funkci.³⁹³

V roce 2010 došlo v USA ke spáchání 14 tisícům vražd, za které bylo uloženo 114 absolutních trestů. U většiny pravděpodobně dojde ke zrušení odvolacími soudy nebo ke zmírnění trestu guvernéry států. Počet vykonaných poprav v roce 2010 byl 46.³⁹⁴

V roce 2016 bylo v celách smrti vyčkávalo téměř 3 tisíce vězňů a k vykonání trestu smrti došlo pouze v 5 státech: na Floridě (1), v Missouri (1), v Alabamě (2), v Texasu (7) a v Georgii (9).³⁹⁵

Trest smrti se nadále uplatňuje ve 31 státech jako jsou Alabama, Arizona, Arkansas, Colorado, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Indiana, Jižní Dakota, Jižní Karolína, Kalifornie, Kansas, Kentucky, Louisiana, Mississippi, Missouri, Montana, Nevada, New Hampshire, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pensylvánie, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Utah, Virginie, Washington a Wyoming.

Nejvyšší trest je naopak zakázaný v 19 amerických státech, kdy se jedná o Aljašku, Connecticut, Havaj, Illinois, Iowu, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesotu, Nebrasku, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Rhode Island, Severní Dakotu, Vermont, Wisconsin, Západní Virginii a v okrsku District of Columbia.

³⁹³ A History of the Death Penalty in America. *Constitutional Rights Foundation* [online]. 2012 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <<https://www.crf-usa.org/images/pdf/HistoryoftheDeathPenaltyinAmerica.pdf>>.

³⁹⁴ MOP. Trest smrti již zrušilo více než sto států. Nejvíce poprav vykonají v Číně. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 10.10.2017 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2268976-trest-smrti-jiz-zrusilo-vice-nez-sto-statu-nejcasteji-ho-udeluji-v-cine>>.

³⁹⁵ MOP. Trest smrti již zrušilo více než sto států. Nejvíce poprav vykonají v Číně. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 10.10.2017 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2268976-trest-smrti-jiz-zrusilo-vice-nez-sto-statu-nejcasteji-ho-udeluji-v-cine>>.

V roce 2018 se státy Nebraska, Tennessee a Jižní Dakota k trestům smrti navrátily, kdy Nebraska takto učinila dokonce po více než 20 letech. Naopak stát Washington trest smrti zrušil.³⁹⁶

Virginie se chystá ke zrušení trestu smrti (k roku 2021). Mezi členskými státy americké Unie se drží na první příčce v počtu popravených osob od roku 1608, kdy jich celkem popravila 1 390. Momentálně má v cele smrti 2 odsouzené.³⁹⁷

4.1.2 Historie absolutního trestu v českých zemích

Dějiny absolutního trestu u nás jsou stejně obsáhlé jako dějiny ve světě, proto zde nebudou zmíněny úplné začátky tohoto trestu. Určitě ale všichni ve spojení poprav známe kata Jana Mydláře, nebo také popravčí dynastie rodu Zelingerů. Jan Zelinger převzal popravčí řemeslo v Praze po rodu Mydlářů a jeden z jeho synů, Jiří Zelinger, působil v Pardubicích, kde koncem 17. století a začátkem 18. století vykonával popravy.³⁹⁸

O popravách vinných či nevinných odsouzených můžeme nalézt zmínky v pramenech již z 11. století. Na počátku 12. století došlo k vyvrcholení boje o moc mezi rodem Přemyslovců a rodem Vršovců. Kníže Svatopluk rozhodl o vyvraždění celého rodu Vršovců, kdy všechny popravy započaly v říjnu 1108 ve Vraclavi a šířily se až do Prahy. Další známou popravou byl trest smrti Závíše z Falkštejna v roce 1290, jež byl usmrčen stětím mečem.

V druhé polovině 14. století došlo k diferenciaci společnosti, kdy část nižší šlechty začala pracovat v královských a panských službách, a z té druhé se stali lapkové a loupežníci. Proti této skupině začaly být organizovány výpravy, kdy v čele jedné z nich byl dokonce i Karel IV, který měl údajně některé z nich i vlastnoručně oběsit. V roce 1404 doprovázel dokonce i kněz Jan Hus odsouzence z lupičské tlupy Mikeše Zoula z Ostředku na popraviště za Horskou bránu v Praze.³⁹⁹

³⁹⁶ Trest smrti v Americe. *Avetour.cz* [online]. [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <<https://usa.avetour.cz/trest-smrti-v-americe.html>>.

³⁹⁷ MUSIL, Adam. Americká Virginie chce zrušit trest smrti. Chybí už jen podpis guvernéra. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 6. 2. 2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3265838-americka-virginie-chce-zrusit-trest-smrti-chybi-uz-jen-podpis-guvernera>>.

³⁹⁸ MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 360-361.

³⁹⁹ *Tamtéž*, str. 364-366.

České hrdelní soudnictví prošlo několika vývojovými etapami během středověku a raného novověku. Tento vývoj závisel na politické a ekonomické situaci, kdy se postupně směřovalo od obyčejového práva k obecným právním normám. V procesech do druhé poloviny 13. století se uplatňovalo specifické české právo, tzv. nálezové nebo obyčejové. Rozsudky se vyhlášovaly „nalézáním práva“ v každém případě. Až v 16. století došlo k ustanovení šlechtického práva, kdy na jejím počátku stojí Vladislavské zřízení zemské v roce 1500. Až v roce 1530, 1549 a 1564 byla vydána zemská zřízení na základě politické situace oné doby. Až do 17. století byl Zemský soud první a poslední instancí, kdy se proti jeho výroku nešlo odvolat. Tento proces měl obžalovací charakter.⁴⁰⁰

Během habsburské vlády v 16. a 17. století velice trpěli poddaní žijící v bídě. Často se z nouze uchýlovali k různým zločinům, za což je vrchnost trestala. Šlechtičtí páni velmi dávno pochopili, že, pokud chtějí neomezeně a zároveň neohroženě vládnout, musí se jich lůza bát. Přísné odsouzení, mučení a poprava i za činy, jež v dnešní době za zločin nelze považovat, se tak staly nedílnou součástí českých dějin.⁴⁰¹

Proto v 17. století vrcholila zstrašovací strategie trestu smrti. V roce 1627 bylo vydáno Obnovení zřízení zemské, kterým zemský soud ztratil své postavení a již nadále nevyjadřoval stavovské zájmy. Zemský soud se stal královskou institucí proti které se šlo odvolat k panovníkovi. Tímto se stala nejvyšším soudem česká dvorská kancelář ve Vídni. Nově se soud musel řídit vydanými právními normami, což vedlo k formulování zásady oficiality a s tím související vyhledávací (inkviziční) zásady. Později veškerou soudní moc začala přebírat od panovníka šlechta, kdy nakonec došlo i k přenesení panovníkovi hrdelněprávní pravomoci přenesení na královská města a pozemkové vrchnosti.⁴⁰²

Na počátku 17. století mělo téměř 400 českých měst možnost popravit člověka. Toto privilegium udělované panovníkem je nazývané jako tzv. Hrdelní právo. Tato města měla většinou jedno či více zařízení umožňující tyto popravy vykonat. Tímto zařízením byla nejčastěji šibenice, jež stávala nejčastěji za městem na nejbližším kopci označovaném jako „Šibeniční vrch“. Dále je také známo, že v roce 1600 stála jednoduchá šibenice téměř na

⁴⁰⁰ Tamtéž, str. 339.

⁴⁰¹ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 1: S oprátkou za humny. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 14.03.2008 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-1-opratkou-za-humny>>.

⁴⁰² MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 340.

každém větším pražském náměstí a byla hojně využívána. Jednalo se například o Staroměstské náměstí, Koňský trh a Malostranský rynek.⁴⁰³

Náš nejznámější mistr popravčí Jan Mydlář dne 21. června 1621 usmrtil pomocí meče 27 pánů, rytířů a měšťanů, předáků českého stavovského povstání (např. významný hudební skladatel a cestovatel Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic), na Staroměstském náměstí. Jan Mydlář byl zámožným obyvatelem Starého Města pražského a na onu dobu za své služby (mučení a popravy) požadoval dosti vysoké honoráře. Jan Mydlář zemřel 14. března 1664 v 78 letech.⁴⁰⁴

Během 18. století, kdy byl v roce 1707 zaveden hrdelní řád Josefa I., došlo ke zvýšení nároků na městské soudy. Během poloviny tohoto století došlo ke snížení soudů s hrdelním právem, kdy jich z původních 383 zbylo pouhých 19 pro Čechy a 13 pro Moravu. Během vlády Marie Terezie došlo k vydání Hrdelního řádu, který započal radikální změny v trestech, ale největší pokrok zaznamenal *Všeobecný zákoník o zločinech a trestech* vydaným jejím synem Josefem II. Trest přestal být brán jako pomsta, ale považoval se za výchovný prostředek. Trest byl tedy vybrán na základě společenské nebezpečnosti prohřešku souzeného. Díky panovnické či vrchnostenské milosti byl absolutní trest nahrazován trestem vězení nebo nucených prací.⁴⁰⁵

V českých zemích došlo ke krátkodobému zrušení trestu smrti v roce 1788 za panování Josefa II. (josefínské reformy v roce 1787). Avšak hned v roce 1795 došlo k jeho obnovení, ale pouze pro zločin velezrady.

Za těžké zločiny byl následně trest smrti oběšením nebo zastřelením znovu zahrnut do Zákoníku o zločinech a těžkých policejních přestupcích v roce 1803. Kamenné šibenice se k popravám přestaly používat. Vždy před popravou se pro každou jednotlivou popravu postavila dřevěná trámová konstrukce, kdy byl večer po popravě mrtvý sejmut a pohřben

⁴⁰³ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 1: S oprátkou za humny. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 14.03.2008 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-1-opratkou-za-humny>>.

⁴⁰⁴ MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 359-360.

⁴⁰⁵ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 16: Novodobé věšení. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 11.7.2008 [cit. 2022-04-01]. ISSN: 1213-6905 Dostupné online: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-16-novodobe-veseni>>.

v rakvi poblíž popraviště či u hřbitova. Čímž došlo k ukončení starého pojetí poprav, kdy oběšenci zůstali viset na oprátce velice dlouhou dobu, dokud se pomalu celí nerozložili.⁴⁰⁶

Podmínečné odsouzení k trestu smrti bylo doprovázeno zahanbujícími tresty u pranýře, kdy odsouzený musel nějakou dobu stát na onom pranýři s potupnou maskou, nákrčníkem nebo obojkem s hruškou v ústech, někdy na sobě měl ukradenou věc nebo cedulku se stručným popisem svého činu. Následovalo vymrskání z města metlou, jež bylo doprovázeno vypalováním cejchů provinilci. Od 16. do 18. století umisťoval kat cejch nejčastěji do oblasti zad. Pranýře začaly být v 18. století někdy nahrazovány mariánskými sloupy a nakonec byly odstraňovány během josefínských reforem.⁴⁰⁷

Poslední civilní (veřejná) poprava v Čechách se konala v roce 1871 v Plzni, poté se vykonání trestu smrti přesunulo z veřejných míst na soudní či vězeňské dvory, kde se počet lidí z veřejnosti reguloval. Tak došlo k ukončení praktikování poprav jako veřejného divadla k zastrášení. Jako samozřejmost bylo považováno, když kat při popravě oběšenci vymkl poslední krční obratel atlas, aby došlo k okamžitému zlomení vazů.

Na počátku 20. století začalo nahrazovat zastaralé typy a konstrukce šibenice tzv. popravčí prkno. Jednalo se o přibližně 3,5 metrů dlouhou dřevěnou fošnu, jež byla upevněna ve svislé poloze zapuštěním do země. Na její horní hraně byl upevněn hák s kladkou. Spoutaný odsouzenec byl pomocí pevného řemene, jež byl opásán kolem hrudníku, vytažen provazem k hornímu konci prkna. Tam se mu nasadila smyčka kolem krku. Druhým dlouhým provazem byl odsouzený v případě potřeby spoután kolem kotníků. Jakmile kat uvolnil první provaz, odsouzený prudce klesl na provaze a uškrtil se na smyčce. Pro zkrácení utrpení mohli katovi asistenti tahat za spodní provaz.⁴⁰⁸

V Československu po roce 1918 došlo k převzetí trestního práva z Rakouska-Uherska, kde byl trest smrti stále užíván ale pouze u malého počtu přeččinů.⁴⁰⁹ Hrdelní trest v Československu byl vykonáván výhradně oběšením. Výjimkou bylo pouze období během

⁴⁰⁶ *Tamtéž.*

⁴⁰⁷ MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998, str. 353.

⁴⁰⁸ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 16: Novodobé věšení. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 11.7.2008 [cit. 2022-04-01]. ISSN: 1213-6905 Dostupné online: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-16-novodobe-veseni>>.

⁴⁰⁹ SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

stanného práva na Slovensku v průběhu bojů s maďarskými jednotkami v roce 1919, kdy odsouzení byli stříleni popravčí četou na základě vojenských zvyklostí. Katem byl vždy jediný muž vykonávající tuto funkci a takto to trvalo až do roku 1938 (během tohoto období 3 muži v této funkci), zároveň byl kat státní. Prvním katem byl Leopold Wohlschläger, jež se stal legendou tohoto povolání. Svou poslední popravu vykonal v roce 1927.⁴¹⁰ Mezi lety 1918 až 1933 bylo popraveno pouhých 9 lidí, jelikož T.G. Masaryk uděloval spouště odsouzeným milost. Statisticky nedaroval život pouze každému dvacátému na smrt odsouzenému. Po roce 1920 byl trest smrti uložen pouze v případech stanného práva, nebo pokud doživotně odsouzený vězeň spáchal čin, za který byl takto odsouzen, vícekrát.⁴¹¹

Po vydání zákona č. 91/1934 trest smrti stále přetrvával, ale využívaly se spíše jiné tresty, jako například tresty žaláře nebo doživotí.⁴¹²

Naopak během let 1939 až 1945 byl trest smrti hojně využíván. Popravy v období nacistické okupace probíhaly oběšením, zastřelením nebo stětím gilotinou v pankrácké sekýrárně.⁴¹³ Pouze na pankrácké gilotině bylo popraveno přes 1000 lidí. Stejně tak mezi lety 1946 až 1949 byl velice často uložen absolutní trest především na základě tzv. Benešových dekretů (dekrety prezidenta republiky Edvarda Beneše vydávané jako mimořádné řešení, když kvůli ruské okupaci nebylo možné vykonávat zákonodárnou moc v ČSR). Komunistická diktatura zneužila během 40. a 50. let trest smrti k několika justičním vraždám, kdy mezi nejznámější popravené řadíme Miladu Horákovou a Rudolfa Slánského. Od roku 1949 byl způsob poprav omezen pouze na oběšení, při výjimečné situaci ještě bylo povoleno zastřelení. K tomuto způsobu poprav ale nikdy nedošlo. Způsob oběšení přetrvával ještě z dob Rakouska-Uherska, kdy odsouzený byl přiveden k dlouhému popravčímu prknu, nasadila se mu na krk oprátka, v podpaží byl připoután na řemen, kterým ho kat vytáhl vzhůru. Následně došlo k uvolnění řemene, což způsobilo to, že odsouzený visel pouze na oprátce a dlouze se škrtil. V některých případech se pomocí druhého provazu zavěsili katovy asistenti za nohy popravovaného, aby tím urychlili popravu. Až od roku 1955 se začala používat metoda

⁴¹⁰ PLACHÝ, Jiří a Ivo PEJČOCH. *Masarykovy oprátky: problematika trestu smrti v období první a druhé Československé republiky 1918-1939*. Cheb: Svět křídél, 2012, str. 9.

⁴¹¹ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 16: Novodobé věšení. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 11.7.2008 [cit. 2022-04-01]. ISSN: 1213-6905 Dostupné online: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-16-novodobe-veseni>>.

⁴¹² *Tamtéž*.

⁴¹³ PLACHÝ, Jiří a Ivo PEJČOCH. *Masarykovy oprátky: problematika trestu smrti v období první a druhé Československé republiky 1918-1939*. Cheb: Svět křídél, 2012, str. 9.

krátkého pádu („short drop“), kdy oprátka visela na háku ve zdi a pod ní bylo umístěno propadlo. Propadliště pod ním bylo hluboké cca. 80 centimetrů. Během tohoto způsobu mohlo dojít ke zlomení vazů, ale také ke škrčení trvajícím několik minut. Metoda dlouhého pádu („long drop“), propadliště hluboké 2 až 3 metry, jež se využívá hlavně v západních státech, u nás nikdy využita nebyla. Pro zajímavost bych uvedla, že popravčí byli voleni z vězeňských dozorců, kdy jejich jména nebyla odhalena.⁴¹⁴

Trest smrti zůstal v platnosti i v novém trestním zákoníku vydaném v roce 1950. Popravy bylo možné vykonávat v Brně, Uherském Hradišti nebo pankrácké věznici a uskutečněných poprav bylo hned několik. Již dříve zmíněná popravená Milada Horáková byla oběšena 27. června 1950 na jednom z popravčích dvorků pankrácké věznice, kdy se škrtila přibližně 14 minut. Na dvorku číslo jedna pankrácké věznice byl oběšen Rudolf Slánský. Obě popraviště za vězeňskou nemocnicí byla nejvyužívanějšími šibenicemi, kdy tu byla popravena většina z 234 popravených politických vězňů. Mezi poslední oběti komunistů řadíme Vladivoje Tomka, oběšeného 17. listopadu 1960. Později se tento způsob poprav využíval pouze u těch nejhorších kriminálních činů.⁴¹⁵

Poslední poprava na území Československa se konala 8. června 1989, kdy byl v Bratislavě popraven Štefan Svitko, který brutálně zabil svou těhotnou manželku a dvě dcery. Vůbec posledním odsouzeným k trestu smrti českými soudy byl v roce 1988 Vladimír Lulek, který byl zároveň posledním ze 194 vrahů odsouzených k trestu smrti a skutečně popraveným v poválečném Československu. Lulek byl odsouzen za ubodání své vlastní ženy, jejich tří dětí a vlastní dcery v roce 1986. Popraven byl 2. února 1989 v podzemí pankrácké věznice. Tato popravčí místnost v podzemí věznice vznikla v roce 1954 a od roku 1955 byla jediným místem, kde se v Česku popravovalo, kdy od roku 1954 směli popravovat pouze zaměstnanci ministerstva vnitra, kdy to většinou byli vězeňští dozorcí. Na probíhající popravu dohlížela komise skládající se z náčelníka věznice, lékaře, prokurátora a soudce. V roce 1968 došlo k převedení vězeňství pod ministerstvo spravedlnosti, u kterého byl kat vybírán ze zájemců ze Sboru nápravné výchovy.

⁴¹⁴ SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

⁴¹⁵ DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 16: Novodobé věšení. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 11.7.2008 [cit. 2022-04-01]. ISSN: 1213-6905 Dostupné online: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-16-novodobе-veseni>>.

Definitivní konec šibenicím, katům a trestům smrti byl pro české země v roce 1990.⁴¹⁶

4.2 Argumenty pro

Mezi argumenty, jež zastávají názor zavedení a ukotvení trestu smrti v trestním právu, řadíme:

- Trest smrti je určitou odplatou za veškerou bolest a provinění.
- Trest smrti jako pojistka, že vrah svůj čin již nezopakuje.
- Absolutní trest má odstrašující účinky a pokud je uveden do lidského povědomí, všichni ví jak bude vrah v této společnosti uznávající tento způsob trestu potrestán za své činy.
- Trest smrti není natolik finančně náročný jako trest odnětí svobody na doživotí.
- Tzv. spravedlivý trest – oko za oko, zub za zub.
- Tento trest je ve shodě s morálkou.
- Je důležité, aby společnost byla navždy ochráněna vůči činům jednotlivce, který je v prokazatelném rozporu s nastolenými normami a zákonem, jelikož vraždí.⁴¹⁷

Podle některých zastánců je největším argumentem pro zavedení trestu smrti, jeho funkce jako „odstrašovač“ potencionálním vrahům, což se některým výzkumům podařilo vyvrátit. Podle různých výzkumů nemá trest smrti vliv na motivaci k trestné činnosti.⁴¹⁸ Tento argument má sice svou určitou funkci, ale sám o sobě nemůže být použit jako zdůvodnění zavedení trestu smrti. Lidé se totiž sami zcela přirozeně rozhodují na základě svých znalostí následků a trestů u svého chování daleko více, než když nevíme, jaké bude mít naše jednání následky. Navíc zločinec většinou ani nepočítá s mírou pravděpodobného trestu, jelikož dělá vše proto, aby nebyl chycen ani usvědčen.⁴¹⁹

Dalším častým argumentem je trest smrti jako odplata. Jedná se o jeden z nejdůležitějších smyslů trestu, kdy je odplata považována jak odpovídající ekvivalent odčinění pachatelova provinění. Zde má popravení zločince demonstrovat spravedlnost, jedná

⁴¹⁶ *Tamtéž.*

⁴¹⁷ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 84.

⁴¹⁸ *Tamtéž*, str. 87.

⁴¹⁹ *Tamtéž*, str. 85-89.

se totiž u tzv. vzájemné vyrovnání (život za život). I přesto, že je argument odplaty pádný, nelze ním významněji vyrovnat pohutky, s nimiž ho společnost, pozůstalí či přeživší oběti žádají.⁴²⁰

4.3 Argumenty proti

„Já jsem přesvědčen a všechny argumentace a vědecké analýzy to potvrzují, že trest smrti nás nezabaví ohrožení kriminalitou. Jsem celoživotním a zásadním odpůrcem tohoto trestu.“ (Václav Havel)⁴²¹

Jakmile existují argumenty, proč trest smrti zavést, musí samozřejmě být i jejich odpůrci, jež přijdou s argumenty proti.

Mezi nejčastější argumenty proti zavedení trestu smrti řadíme:

- Trest smrti je konečným, nelidským, krutým a ponižujícím trestem a porušuje tím pádem právo na život.
- Absolutní trest je neodvolatelný a může být tím pádem usmrcen nevinný jedinec.
- Trest smrti se nikdy neprokázal jako efektivnější zastrahující prostředek, než jakýkoliv jiný trest.
- Jedná se o velice častý nástroj represe proti opoziční, rasové, etnické či náboženské skupině.
- Trest smrti je používán jako msta, nikoli náprava.
- Absolutní trest je aktem násilí, jedná se o legální vraždu.
- Pokud neexistuje v trestním zákoníku trest smrti, nemůže dojít k justiční vraždě.⁴²²

Mezi nejzásadnější argumenty proti trestu smrti je jednoznačně argument pochybení lidského faktoru. Jelikož každý soudní systém je nedokonalý, vždy existuje určité riziko, že

⁴²⁰ Tamtéž, str. 92.

⁴²¹ SLADKÁ, Žaneta a spol. Trest smrti. *Amnesty International Česká Republika* [online]. Praha [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <<https://www.amnesty.cz/trestsmrti>>.

⁴²² DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 84-95.

může dojít k odsouzení nevinného jedince. Pokud by byl zaveden trest smrti, mohl by být popraven nevinný.⁴²³

Soudy vedené se sériovými vrahy jsou ve většině případů hojně sledovány médii a veřejností. Proces mívá ohledně pozůstalých volajících po svém právu zúčastnit se procesu bouřlivé přede hry. Tímto se staví do pozice dozorců a soudců z řad publika, kdy by někteří z nich ihned zvolili trest smrti.

Samotné vykonání trestu smrti je poměrně krátké, i když v případě popravy na elektrickém křesle poměrně bolestivá smrt. Samotný akt je ale slabým zadostiučiněním oproti všemu, co tito pachatelé napáchali, jelikož se svým způsobem jedná o vysvobození. Je možným útekem před zodpovědností společnosti, ale také před zpytováním vlastního svědomí vraha.⁴²⁴

Takto se údajně vyjadřuje k problematice trestu smrti doživotně odsouzený vězeň Oto Biederman:

„Já jsem proti trestu smrti a rozhodně to u mě není dané jen tím, v jaké jsem situaci. Každý by si měl uvědomit dvě základní věci, trest smrti je nevratný a jak tedy napravit případný justiční omyl a studie ze zemí, kde trest smrti je nebo byl obnoven jasně ukazují, že i jeho odstrašující efekt je na nic. Nemluvě o způsobu práce naší justice, vždyť i v Anglosaském systému, kde o vině a nevině rozhoduje porota o dvanácti členech, jsou justiční omyly, a co teprve u našich senátů o třech lidech, kdy ještě obvykle předseda senátu ovlivňuje přisedící (nedávno jsme to slyšeli na vlastní uši u soudce Boučka v Plzni, když rozhodoval o obnově případu Jiřího Kajínka). Já se za své názory nestydím a v tomto případě jsou argumenty proti jasné.“⁴²⁵

Když se mi podařilo nalézt názor jedno ze zmíněných doživotně odsouzených, pokusila jsem se získat také názory ostatních vězňů, ačkoli jsem s velkým úspěchem příliš nepočítala. Věznice Opava mi mou žádost ihned zamítla, ve věznici Valdice mi sdělili, ať napíši přímo

⁴²³ Tamtéž, str. 95-96.

⁴²⁴ Tamtéž, str. 97-98.

⁴²⁵ Klára a Michaela. Otův názor na trest smrti. *Odsouzeni.com: Příběhy odsouzených v ČR* [online]. 11. 6. 2007 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <<https://www.odsouzeni.com/clanky/oto-biederman/otuv-nazor-na-trest-smrti.html>>.

samotným vězňům, kdy je přímo na nich, zda mi můj dotazník s otázkou na jejich postoj k trestu smrti vyplní a zašlou zpět. Jako poslední se mi ozvali z věznice Horní Valdice. Tam jsem se nejprve setkala s úspěchem. Radovala jsem se ale předčasně, i přesto, že oba odsouzení nejprve s vyplněním dotazníku souhlasili, po jeho předložení ale odmítli spolupracovat. Bohužel, i taková zklamání s sebou nese povolání sociálního pracovníka. Ne vždy se vše úspěšně zadaří.

Jak napovídají jména věznic, v Opavě jsem se pokusila oslovit odsouzené D. Stodolovou, R. Zienertovou a J. Fabiánovou, ve Valdicích P. Zelenku a v Horním Slavkově J. Stodolu a L. Černého (Zámečníka). Zrovna názory Stodoly a Černého by mne osobně dosti zajímaly.

4.4 Trest života a absolutní odnětí svobody na doživotí

4.4.1 Trest života

I nadále je trest smrti považován jako nejvyšší možný trest za napáchané činy, jež může být udělen. Je ale nezvratný a finální, kdy oproti němu je trest života důslednějším a spravedlivějším. Tento trest sice pachatele nepřiblíží rychleji k smrti, zároveň ale ani k plnohodnotnému životu. Zároveň je ale potřeba podívat se na trest odnětí svobody na doživotí, kdy tímto trestem takto narušeným jedincům, kteří mají na svědomí v některých případech desítky až stovky obětí, jako na určitou formu luxusu, jež jim svou shovívavostí nabízíme. Má samostatnou celu s televizí, kobercem, toaletou, pravidelnou stravu, teplo a svým způsobem i určitou nedotknutelnost. Někteří z těchto jedinců toto nepoznali během svého dosavadního života a tímto způsobem se jim to plně nahrazuje. V běžném životě by díky své asocialitě pravděpodobně nemuseli dosáhnout takového zázemí. Jak zmiňuji v úplném začátku diplomové práce vybraným mottem, tímto jednáním nabízí dnešní svět spoustu práv lidem, kdy prokazatelně vinné jedince necháme dožít v poklidu a plném servisu. Jedná se o nákladný a zbytečný důkaz lidské solidarity pro lidi bez vědomé reflexe příčin a následků, kteří zraňují společnost z popudu vlastního blaha.

Souhlasím s tvrzením Andreje Drbohlava, že svým způsobem při odsouzení pachatele k trestu odnětí svobody na doživotí se jedná o určité zbavení se odpovědnosti za vynesení rozsudku smrti, ale zároveň tím dodržíme právo na život.⁴²⁶

⁴²⁶ DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. str. 100.

Absolutní trest je jakýmsi pomyslným vyvážením spravedlnosti mezi vrahem a obětí. Jedná se o kompenzaci a odplatu společností za násilí a delikty napáchané proti normě. Je v podstatě jen následkem a ukončením, pojistkou a nic nepřinášejícím pocitem zadostiučinění. Co se týká ale příbuzných obětí, spatřují v této formě trestu určité vykoupení bolesti, která se ale nevyrovná bolesti při mučení oběti i příbuzných. Jakmile totiž vrah zabije svou oběť, zabíjí tím i určitou sociální strukturu oběti blízké osoby. Spolu s obětí umírá i duševní vyrovnanost blízkých osob oběti, kteří ji milovali. Čin vraždy jednotlivce tedy usmrtí i celou skupinu rodičů, sourozenců, partnerů, manželů a přátel, kdy dojde ke zborcení jejich vztahů a identity, vytvořených hodnot a poklidného života. Nikdy nemůže dojít k uvědomělému a smířenému vykoupení při usmrcení vraha.⁴²⁷

Andrej Drbohlav navrhuje místo trestu smrti či trestu odnětí svobody na doživotí variantu trestu života. Trest života má být formou trestu, „*kdy pachatel zjevnými důkazy o své vině je odsouzen za zločin mnohonásobné vraždy. Užití trestu života je možné jen ve věci sériového vraha, masového vraha a spree killer.*“⁴²⁸ V případech těchto mnohonásobných vražd se jedná o sledovanou a kontrolovanou smrt, aby trest byl doopravdy trestem.

Pachatele by odsoudil neovlivněný a demokratický soud za mnohonásobné vraždy, kdy by byl převeden do zvláštní struktury pro výkon trestu. Existuje spousta rizikových povolání jako jsou třeba hlubinné uhelné doly či těžba uranu, chemický průmysl nebo i jiná riziková povolání (například i testování léků, kde už není možné testovat na zvířatech), jež vykonávají poctiví jedinci mající rodiny a chovající se podle norem, kdy jim v tomto zaměstnání hrozí každý den smrt. Proč by tedy tuto práci nemohli vykonávat jedinci odsouzení k tomuto trestu. Tato forma trestu by byla ve vyčleněné části země, které je třeba i nehostinné podnebím, kde by vznikaly tyto pracovní tábory s vězeňským řádem. Jednalo by se o kontrolovanou smrt, nikoli svobodu. Dáváme tím vrahovi možnost napravit lidskou důstojnost s vědomím, že nikdy nemůže odčinit bolest a ztrátu pro rodiny obětí. Jednalo by se o proces polidštění, nikoli resocializace jako je tomu ve vězení. Takto by odsouzený alespoň z části splácel společnosti dluh.

⁴²⁷ *Tamtéž*, str. 100-102.

⁴²⁸ *Tamtéž*, str. 105.

Pro vysvětlení rozdílů případných trestů u těchto pachatelů by trest života znamenal, že odsouzený zemře až mu to bude dovoleno. Trestem života ukončíme jeho život ihned a trestem odnětí života na doživotí ho necháme poklidně žít a dožít.⁴²⁹

4.4.2 Absolutní trest odnětí svobody na doživotí

Jak jsem v některých názorných případech sériových vražd zmiňovala, v českém soudnictví je možnost podmíněného propuštění z trestu odnětí svobody na doživotí. Po odpykání 25 let trestu může odsouzený požádat o soudní přelíčení, kdy by se znovu prošetřil jeho případ.⁴³⁰ V tomto případě hrozí, že by se vězeň a takto narušený jedinec znovu dostal na svobodu.

Proto jsem pro případné zavedení tzv. absolutního trestu odnětí svobody na doživotí, kdy by možné podmíněné propuštění nebylo možné. Jediné, kdy by bylo možné propuštění, by nastalo v případě, kdy by byly zjištěny nové skutečnosti (věda se neustále vyvíjí, tudíž se vyvíjí i kriminalistická vyšetřování) dokazující justiční omyl a odsouzený jedinec byl souzen neprávem.

Absolutní trest odnětí svobody by bylo možno ukládat pouze pro mnohonásobné vrahy. Ideální by bylo, kdyby vznikla nová, speciální věznice, kde by byli pouze takto odsouzení jedinci. Svým způsobem by šlo o podobný princip jako u trestu života navrhovaným Andrejem Drbohlavem, jen s tím rozdílem, že by nepracovali v nehostinných podmínkách pracovního tábora. Museli by ale nějakým způsobem pracovat pro společnost v rámci jejich vězení a tím si odpracovali náklady sami na sebe.

⁴²⁹ *Tamtéž*, str. 105-106.

⁴³⁰ TETOUROVÁ, Mgr. Eva, Mgr. Petra BARTOŠKOVÁ, Martina ČERNÁ, Veronika FUKSOVÁ, Hana PULTAROVÁ a Mgr. Monika ŠAMOVÁ. *Trest doživotí jako výjimečný trest*. 2015. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky: Parlamentní institut. PI 5.333. str. 3. Dostupné také z: <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=81936>>.

II. EMPIRICKÁ ČÁST

5 Průzkumné šetření

5.1 Úvod

Pro svou výzkumnou část diplomové práce jsem si zvolila kvantitativní výzkum, kdy jsem pomocí svého dotazníkového šetření chtěla oslovit studentskou veřejnost (ve věku od 15 let až do cca. 25 a více let – záleží, v kolika letech student ukončí své studium). Důvodem k tomuto činu u mne byl osobní předpoklad, že tato problematika právě tuto veřejnost osloví nejvíce.

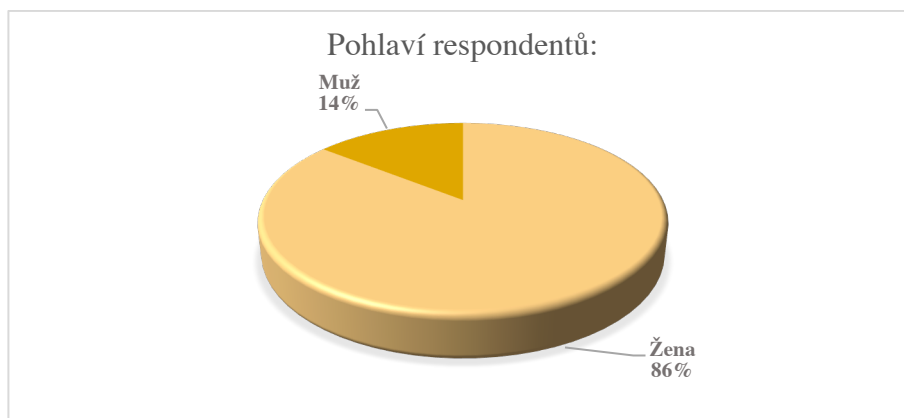
Mým hlavním cílem bylo zjistit, jaký tato oslovená veřejnost na problematiku trestu smrti u mnohonásobných vrahů zastává názor. Jako hlavní výzkumný problém jsem si určila: Jakým způsobem studenti nahlíží na trest smrti u vícenásobných vrahů?

Jako vedlejší výzkumné otázky jsem si stanovila: Jaké pohlaví se této problematice věnuje více?; Jaké z pohlaví se více přiklání k zavedení trestu smrti?; Jaký z dotazovaných trestů (trest smrti, absolutní odnětí svobody) by studenti pro tyto vězně raději zavedli?; V jakém nejčtenějším věku jsou respondenti zastávající názor zavedení absolutního trestu odnětí svobody?.

5.2 Dotazníkové šetření

Celkový počet respondentů, jež dotazník vyplnili, byl 1143, kdy z toho bylo 979 respondentek a 184 respondentů. Z výsledného počtu respondentů jsem mile překvapena a potěšena, že se našlo tolik ochotných lidí vyplnit dotazník. Veliký podíl na tom mají vyjmenované instagramové profily (@fotkyzajimavosti, @zločinozroutske.vtipecky a @motivzla), vedoucí studijního oddělení FF na UPCE a ředitel Gymnázia a SOŠPg v Čáslavi, jež jsem požádala s prosbou o sdílení dotazníkového šetření. Sběr dat probíhal přibližně jeden kalendářní měsíc.

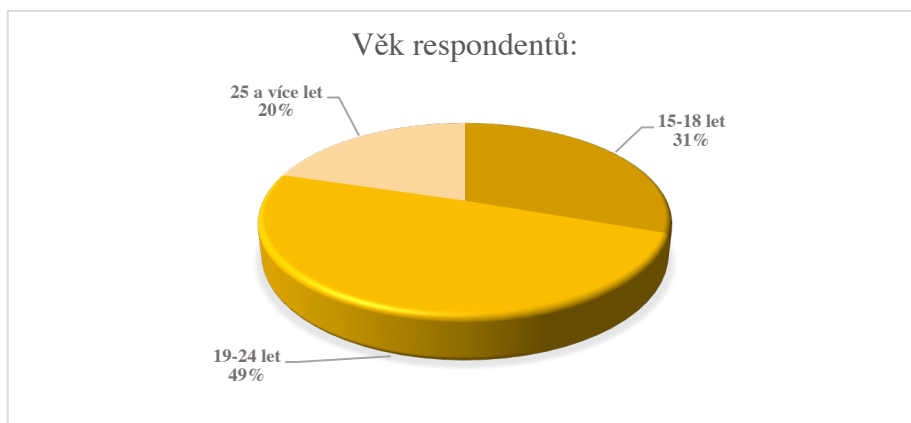
1. Uved'te Vaše pohlaví:

Pohlaví respondentů – graf 1

Na základně grafu můžeme vidět, že ženy buď toto téma zajímá daleko více, nebo jsou více ochotné vyplnit dotazníkové šetření a tím sdělit svůj názor, než mužští respondenti. I přesto si ale velice vážím, že si alespoň 184 mužů vyhranilo pár minut a dotazník mi vyplnilo. Spíše si ale myslím, že za to mohu vděčit aktuálnímu zaujetí žen touto problematikou. Během pandemie Covid SARS-19 se totiž začalo více autorů této problematice zločinů věnovat a tím vzrostl i zájem. Myslím, že za tímto „třeskem“ stojí hlavně autorky podcastu „Opravdové zločiny“, které mají opravdový úspěch. Možná i díky tomu, jakým způsobem se vláda snažila zamezit šíření tohoto viru (tzv. „Lockdowny“), měly ženy určitý pocit bezpečí a to je vedlo k poslechu onoho podcastu, který se věnuje případům sériových vražd, týrání, zmizení a dalším trestným činům z celého světa.

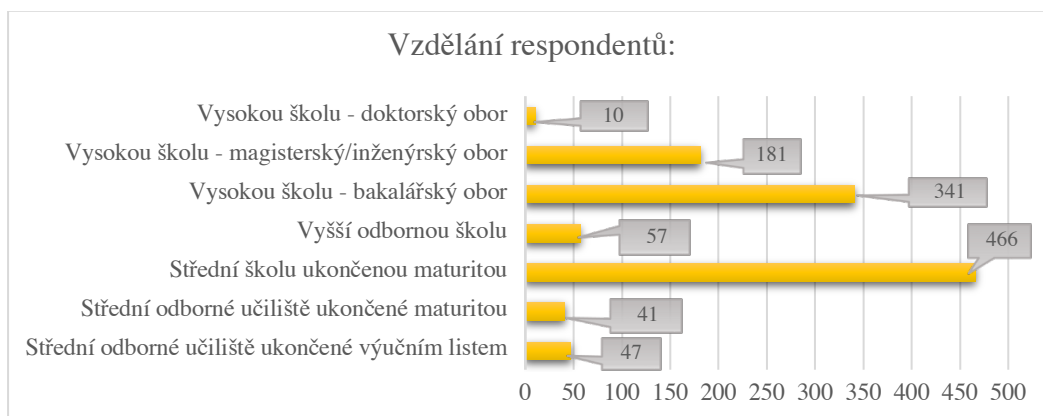
2. Uved'te Váš věk:

Věk respondentů – graf 2

Respondentů ve věku 15 - 18let vyplnilo dotazník 347, dále ve věku 19 - 24let 564 a ve věku 25 a více let 232. Jsem ráda, že počet účastníků šetření u každého rozpětí věků byl téměř podobně obsáhlý. Za všechny věkové škály jsem velice vděčná, neboť si myslím, že každá z těchto věkových kategorií by mohla zastávat poněkud rozdílné postoje k trestu smrti. O to více jsem zvědavá na výsledky.

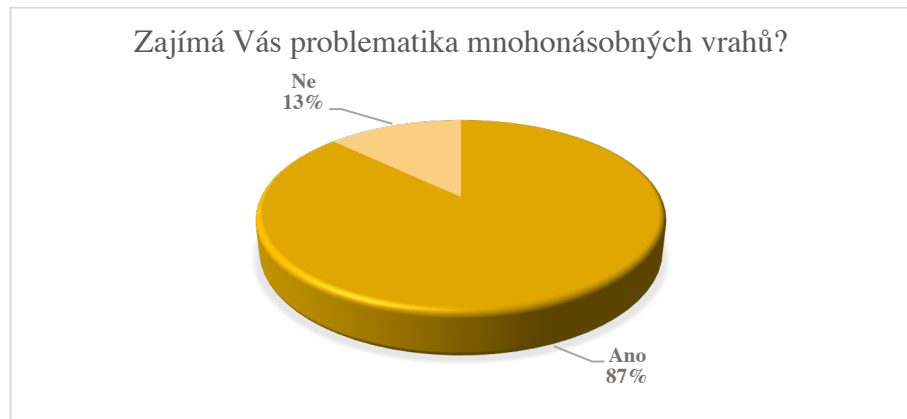
3. Studujete:

Studium respondentů – graf 3

Jak graf napovídá, nejvíce dotázaných respondentů studuje střední školu ukončenou maturitní zkouškou. Hned v závěsu četnosti je bakalářský obor na vysoké škole. Dále ještě poměrně hodně respondentů studuje magisterský či inženýrský obor na VŠ. S poměrně podobným počtem jsou obsažené střední odborné učiliště ukončené výučním listem, střední odborné učiliště ukončené maturitní zkouškou a vyšší odborná škola. Nejméně respondentů studuje doktorský obor. Jsem velice ráda, že každá z možností byla obsažena ve výsledcích výzkumu.

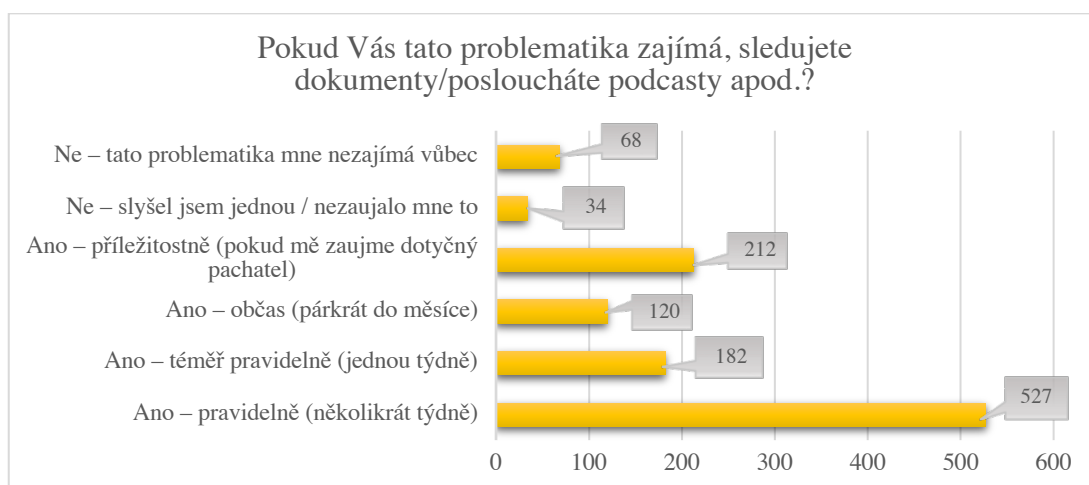
4. Zajímá Vás problematika mnohonásobných (sérioví, masoví,...) vrahů?

Zájem o problematiku – graf 4

Na základě grafu můžeme vidět, že jsem pomocí oslovených institucí a sociálních sítí oslovila hlavně jedince, kterým bylo toto téma blízké. Což bylo i mým záměrem, abych docílila zajímavých výsledků. Jednalo se o 995 jedinců. I přesto jsem velice ráda, že se mi k této problematice vyjádřili i jedinci, kterým tato problematika třeba vůbec nic neříká a téma je neodradilo k vyplnění dotazníkového šetření. V tomto případě vyplnilo dotazník 148 respondentů. Jejich odpovědi považuji taktéž jako velice přínosné.

5. Pokud Vás tato problematika zajímá, sledujete dokumenty/ posloucháte podcasty apod.?

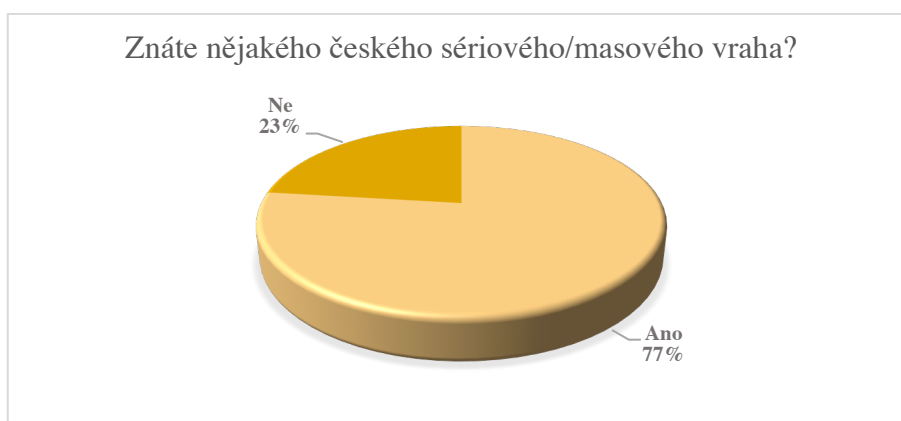

Věnování se vícenásobným vrahům – graf 5

U tohoto grafu mne překvapilo, že i když v minulé otázce se vyjádřilo 148 dotázaných tak, že je problematika nezajímá, v celkovém počtu pod „ne“ se objevilo pouze 102 respondentů. Tudíž lze předpovídat, že zbytek poslouchá o této problematice alespoň příležitostně. Dost mě ale překvapilo, že 527 respondentů o této problematice například poslouchá podcasty⁴³¹ i několikrát týdně. Předpokládám, že pod touto odpovědí se jedná o kombinaci více forem, jako je sledování dokumentů, čtení o případech/kauzách a poslouchání podcastů. Ze svého okolí vím, že spousta žen poslouchá podcasty při procházce, sportu, domácích prací, ale i při řízení automobilu.

⁴³¹ Pozn. autorky: podcast je zvukový pořad, jež je dostupný na online platformách, tudíž je možné ho poslouchat kdykoli a kdekoli.

6. Znáte nějakého českého sériového/masového vraha?

Povědomí o českých vražích – graf 6

Předpokládám, že u této otázky se respondentům pod odpovědí „ne“, kterých bylo 264, spíš honem žádný český mnohonásobný vrah nevybavil, nebo je napadali vrazi ze zahraničí. Jinak o nějakém českém vícenásobném vrahovi určitě zaslechli. Respondentů, kteří o nějakém českém sériovém či masovém vrahovi určité povědomí mají, bylo 879.

7. Pokud jste odpověděl/a „ano“, uveďte jakého (můžete všechny, kteří Vás napadnou):

Zde v tabulce uvádím nejčastější vrahy, jež respondenti uvedli. Uvádím četnost odpovědi nad 10 respondentů, kdy jsou seřazeni sestupně podle počtu uvedení. Někdy uvedli i jednotlivé členy Orlických vrahů (Ludvík Černý, Karel Kopáč), tudíž jsem je zahrnula ve výsledcích pod celkovou skupinu Orlických vrahů. Pokud se respondentovi nevybavovalo žádné jméno, nemohl si vzpomenout, nebo uvedl pouze „Ne“, jsou všechny tyto odpovědi pod odpovědí „Ne“.

Jméno vícenásobného vraha/vícenásobných vrahů	
Ne	431
Ivan Roubal	347
Manželé Stodolovi	151
Olga Hepnarová	145
Václav Mrázek	121
Petr Zelenka	120
Ladislav Hojer	112
Hubert Pilčák	109
Jiří Straka	106
Orličtí vrazi	82
Jiří Popelka	57
Jiří Kajínek	53
Viktor Kalivoda	53
Martin Roháč	49
Vladimír Lulek	46
Jaroslava Fabiánová	30
Josef Svoboda	26
Marie Fikáčková	23
Oto Biederman	15
Romana Zienertová	15
Roman Postl	14
Kevin Dahlgren	11
Josef Kott	9

Četnost jmen ČR vrahů – tabulka 1

Tato otázka byla spíše pro můj osobní přehled, jak moc se oslovení respondenti touto problematikou zabývají. Velice často se mi objevovala i odpověď, že si respondent nepamatuje žádná jména. Proto tyto odpovědi byly zařazeny pod odpověď „ne“. Fakt, že se v dotazníku velice často objevoval Ivan Roubal a Orličtí vrazi, bych dle mého názoru mohla přiřadit k nedávno uvedeným několika epizodním seriálům „Devadesátky“ a „Roubal“. Nejvíce mě zaujalo, jak někteří respondenti chtěli dokázat, že se v problematice skutečně orientují. Z toho důvodu někteří uváděli celá jména vrahů, nebo doplnili nějaké zajímavé či doplňující informace (např. Oto Biederman-kolínský gang, Ludvík Černý (Zámečník), nebo že se zmíněný vrah vyskytoval z jejich okolí). Nejčastějším problémem bylo ale určité zkomolení jména vraha, například veliký problém měli někteří respondenti s Olgou Hepnarovou, kterou přejmenovávali nejčastěji na Hepnerovou.

U následujících otázek jsem zařadila jako jednu z možností i variantu „nevím“, jelikož jsem počítala s tím, že se někdo může bát u tohoto téma zodpovědět, nebo se v trestních sazbách v podstatě vůbec neorientuje.

8. Jsou podle Vás trestní sazby ukládané v ČR dostačující?

Názor na trestní sazby ČR – graf 7

U tohoto výsledku jsem celkově překvapena, že podle drtivé většiny dotazovaných (805) jsou trestní sazby ukládané v České republice nedostačující. V některých případech s tím i já sama souhlasím. Ve 20%, což bylo 224 respondentů, si nejsou jistí a pro zbylých 114 dotázaných jsou ukládané tresty dostačující.

9. Je podle Vás „doživotní trest odnětí svobody“ dostačující u těchto vrahů, i přesto, že zde existuje možnost podmíněného propuštění?

Doživotní TOS – graf 8

Na základě grafu můžeme vidět, že v tomto případě opravdu drtivá většina vybrala možnost „ne“ a to v 75% případů, což učinilo 856 dotazovaných. Podle 220 ze všech dotázaných je tento trest u mnohonásobných vrahů dostačující a zbylých 67 se zdrželo

komentáře. Docela by mne zajímalo, co horšího by těmto patologickým jedincům uložilo za trest oněch 75% respondentů. Že by onen trest smrti?

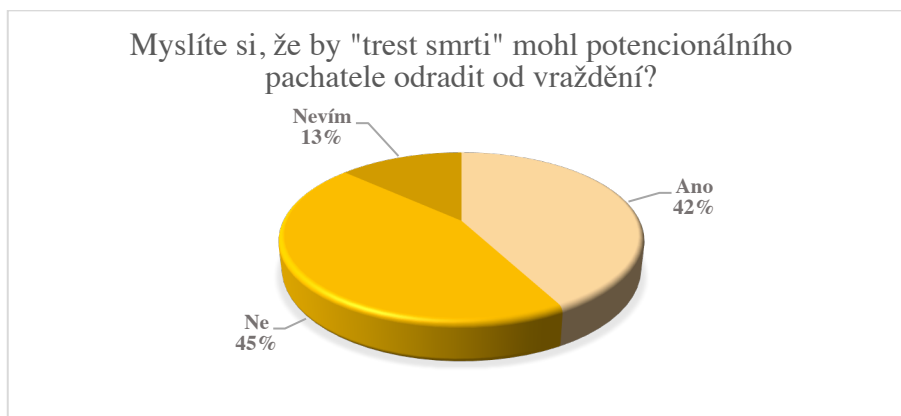
10. Je podle Vašeho názoru „trest odnětí svobody na doživotí“ (s případnou možností podmíněného propuštění, po 20-30 letech odpykávání trestu) pro odsouzeného horší než smrt?

Doživotí horší než smrt? - graf 9

U této otázky se setkáváme poměrně s vyrovnanými výsledky. Pro lepší rozhodování jsem schválně pod otázku uvedla, že je zde možnost možného podmíněného propuštění. I přesto se objevilo 161 odpovědí s možností „nevím“. Podle 503 respondentů je výjimečný trest – trest odnětí svobody – pro odsouzeného horší než smrt. Zbýlých 479 respondentů věří, že odsouzený k tomuto trestu trpí daleko více.

11. Myslíte si, že by „trest smrti“ mohl potencionálního pachatele odradit od vraždění?

Trest smrti jako odstrašovací prostředek – graf 10

Stejně jako v případě předchozí otázky, i u této se setkáváme s poměrně vyrovnanými odpověďmi. Možnost „nevím“ si vybralo 152 respondentů. Trest smrti jako možné „odstrašovací“ považuje 509 respondentů, kdežto naopak 482 dotázaných na trest smrti či jeho případnou hrozbu uložení tímto způsobem nepohlíží.

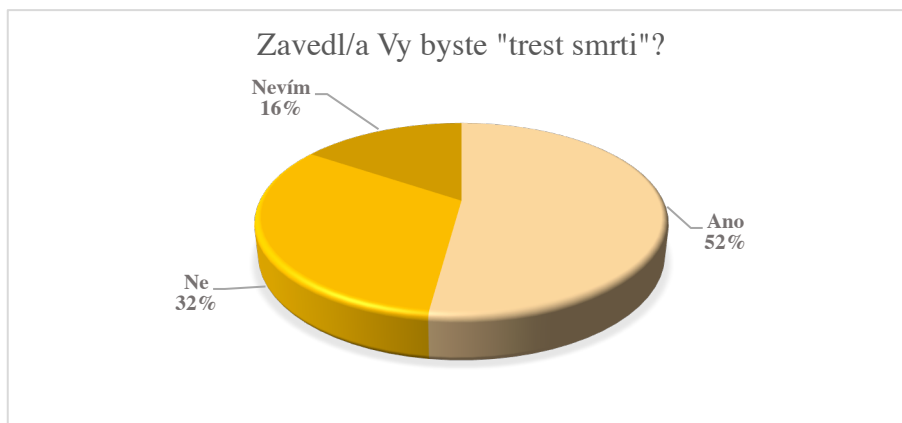
12. Jaký si myslíte, že naše společnost zaujímá postoj k „trestu smrti“?

Postoj veřejnosti k trestu smrti – graf 11

U této otázky byli respondenti v odpovědích již poměrně odvážnější, i přesto si 312 dotázaných nebylo jisto postojem společnosti vůči trestu smrti. Přestože 559 (téměř polovina) dotázaných si jsou jistí v tom, že naše nynější společnost je rozhodně proti znovuzavedení absolutního trestu do českého soudnictví, stejně tak si je jisto 272 respondentů s odpovědí, že většina naší společnosti je pro znovuzavedení.

13. Zavedl/a byste Vy „trest smrti“?

Zavedení trestu smrti – graf 12

U této otázky v 52% s 596 hlasy převládá kladná odpověď, což mě docela překvapilo vzhledem k předešlým odpovědím respondentů, kdy se odpovědi s postoji vůči absolutnímu trestu trochu lišily. Odpověď „nevím“ si v tomto případě zvolilo pouhých 178 dotázaných, což svým způsobem potvrzuje mou teorii, že přibližně 150 respondentů se ve většině případů snažilo volit neutrální cestu odpovědí. Což mi jen potvrzuje, jak kontroverzní téma absolutního trestu stále je. Proti zavedení trestu smrti si stojí 369 účastníků dotazníkového šetření.

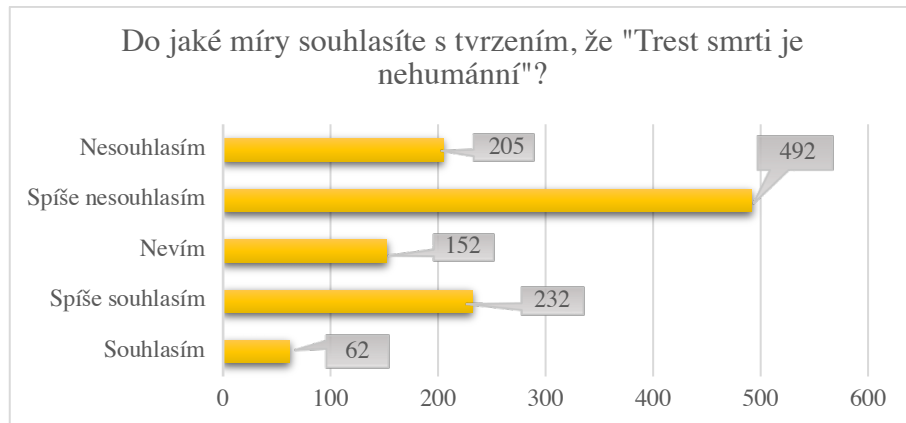
14. Zavedl/a byste „absolutní doživotí“ (bez možnosti podmíněného propuštění)?

Zavedení Absolutního TOS na doživotí – graf 13

Tady už si respondenti byli daleko jistější v možnostech odpovědí, jelikož „nevím“ si zvolilo pouze 21 respondentů a odpověď „ne“ pouhých 56. Dokonce 1066 účastníků šetření je pro zavedení absolutního odnětí svobody. Obávají se snad dotazovaní, kteří zvolili tuto možnost, že by se vícenásobný vrah jako je například Oto Biederman nebo Ludvík Černý dostal na svobodu?

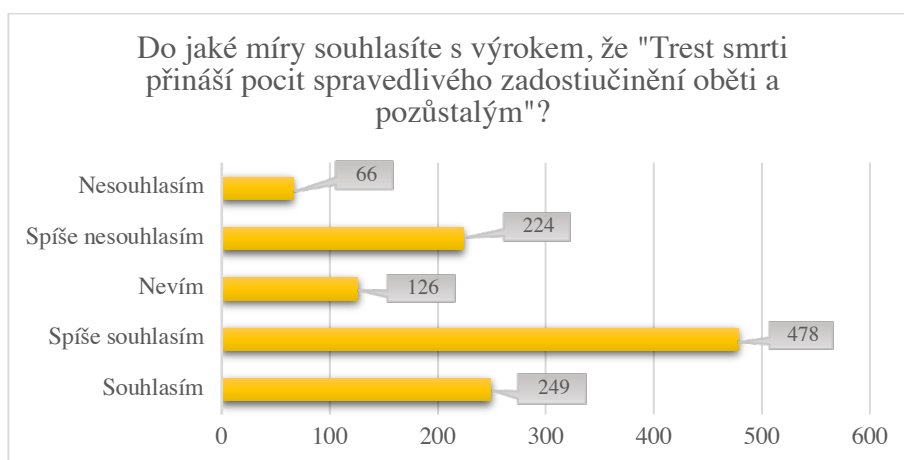
15. Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že „Trest smrti je nehumánní“?

Nehumánnost trestu smrti? - graf 14

Jak můžeme dle grafu vidět, 492 dotázaných spíše nesouhlasí s tvrzením, že je absolutní trest nehumánní, kdy plně nesouhlasí 205 respondentů. Předpokládám, že tito dotazovaní se na to dívají z pohledu pozůstalých po obětech a trestu smrti spatřují určitou formu odplaty či spravedlivosti. Oproti tomu spíše souhlasilo 152 respondentů a plně souhlasilo 62. Možnost „nevím“ si zvolilo 152 dotazovaných.

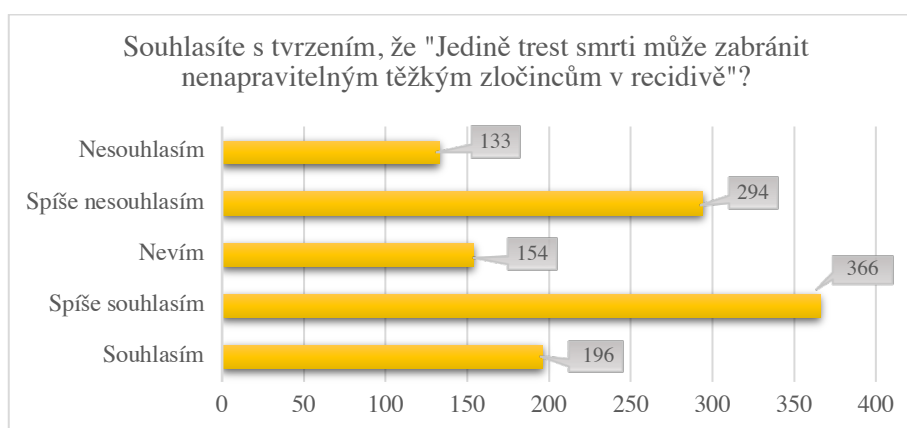
16. Do jaké míry souhlasíte s výrokem, že „Trest smrti přináší pocit spravedlivého zadostiučinění oběti a pozůstalým“?

Spravedlivost trestu smrti – graf 15

U této otázky plně souhlasilo s daným tvrzením 249 účastníků, kdy se ke kladné odpovědi přiklánělo i dalších 478 respondentů. Neutrální postoj si zachovalo 126 dotázaných a plně negativní názor mělo 66 a 224 spíše negativní.

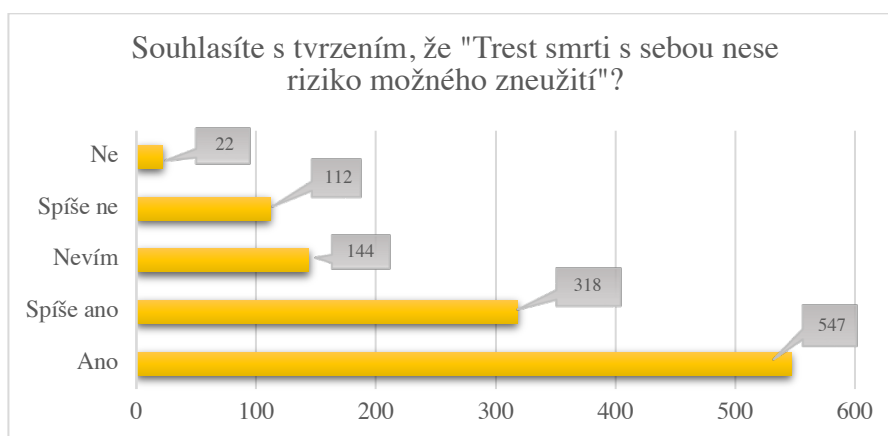
17. Souhlasíte s tvrzením, že „Jedině trest smrti může zabránit nenapravitelným těžkým zločincům v recidivě“?

Trestem smrti proti recidivě? - graf 16

Touto otázkou jsem si chtěla trochu ověřit odpovědi z otázky č. 11, kdy měli respondenti možnost trochu svůj postoj specifikovat v míře své vyhraněnosti. Dovolila bych si tvrdit, že klasicky se zdrželo komentáře 154 dotázaných. Plně souhlasilo 196 účastníků a naopak plně nesouhlasilo pouhých 133. S trochu nejistým souhlasem se přiklání k tvrzení 366 respondentů a naopak 294 se od něj trochu distancuje.

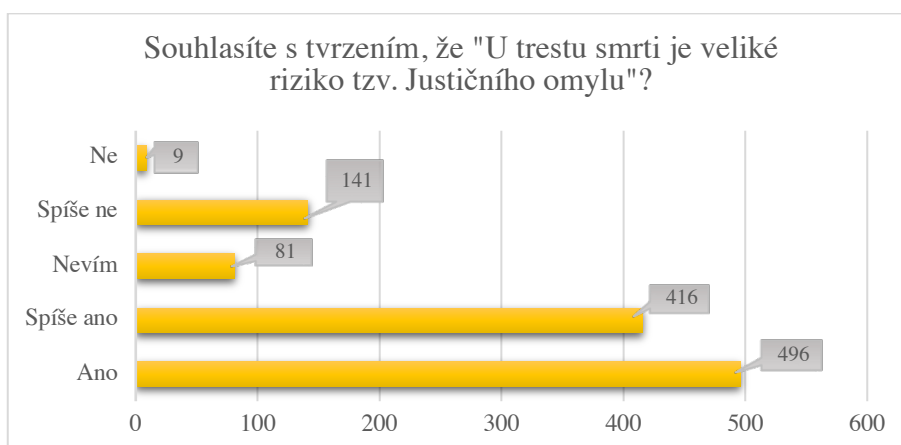
18. Souhlasíte s tvrzením, že „Trest smrti s sebou nese riziko možného zneužití“?

Zneužitelnost trestu smrti – graf 17

U této otázky byli respondenti v podstatě téměř jednotní v souhlasu s tvrzením, že riziko zneužití absolutního trestu existuje a to rovnou 547 odpovědích pro absolutní „ano“ a s 318 odpověďmi pro „spíše ano“. Kdežto 112 respondentů věří našemu soudnictví ohledně spravedlivosti o něco více a pouhých 22 si je jím jisto stoprocentně. Neutrálního postoje si zvolilo 144 účastníků.

19. Souhlasíte s tvrzením, že „U trestu smrti je veliké riziko tzv. Justičního omylu“?

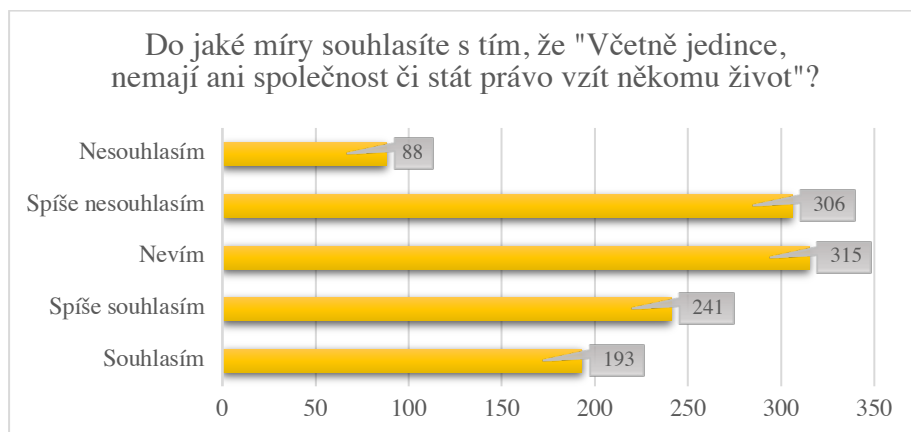

Justiční omyl u trestu smrti – graf 18

Jak vidíme na grafu, u této otázky měli respondenti v podstatě jasno. Podle 496 a 416 dotázaných tu je velice vysoké riziko justičního omylu u trestu smrti, kdežto naopak pouhopouhých 9 dotázaných se justičního omylu vůbec neobává. Dalších 141 účastníků naší

justici také ještě poměrně ohledně neomylnosti věří. V tomto případě si pouze 81 účastníků nebylo jisto vůbec.

20. Do jaké míry souhlasíte s tím, že „Včetně jedince, nemají ani společnost či stát právo vzít někomu život“?

Právo vzít život – graf 19

Tady bylo znát, že si respondenti úplně nebyli jisti svým postojem. Je dost pravděpodobné, že spousta z nich, jež vybrali odpověď „nevím“ (315), ani nemusela pochopit význam tvrzení, nebo se jednoduše chtěli „zdržet komentáře“. S tvrzením si do určité míry ztotožňuje celkem 434 respondentů a celkově 394 s ním spíše nebo vůbec nesouhlasí.

21. Jste spíše pro zavedení v českém soudnictví „trestu smrti“ nebo „absolutního trestu odnětí svobody“?

Absolutní TOS na doživotí vs. trest smrti – graf 20

Jelikož se jednalo o poměrně náročnější otázku, zařadila jsem i možnost odpovědi „nevím“. Naštěstí si ji zvolilo pouze 28 respondentů. Drtivá většina z nich je pro zavedení

absolutního trestu odnětí svobody na doživotí, kdy si tuto možnost zvolilo 895 dotázaných. Zbýlých 220 je pro znovuzavedení trestu smrti.

Z celkových výsledků svého dotazníkové šetření jsem poměrně překvapena. O to více mne šetření přesvědčilo, že stále je trest smrti kontroverzním tématem, se kterým si mnohdy neví rady ani titulovaní, nebo brzy titulovaní, jedinci. Pravděpodobně od roku 1990, kdy byl absolutní trest zrušen, jsme se ještě nestihli plně vzpamatovat, abychom měli názory k této problematice více vyhraněné a jednotné. S tímto se ale potýká v podstatě celý svět. Opravdu bude trochu pravdy v tom, že jsme dosti solidárními v ohledu smrti někoho, kdo je schopen nás ostatní bez mrknutí oka sprovodit z tohoto světa. Jaký tedy jiný trest u těchto patologických jedinců bez špetky empatie či lítosti zvolit, a to takový, aby byl dostatečně adekvátní vůči zlu a bolesti, kterého se oni dopustili na nás, když tyto kritéria nespĺňuje v českém soudnictví ani odnětí svobody na doživotí?

5.3 Vyhodnocení empirického šetření

Mnou stanovené čtyři hypotézy zní následovně:

H₁: Ženy se zajímají o tuto problematiku daleko více než muži.

U této hypotézy vycházím na základě vlastních zkušeností. V mém okolí se příliš mužů se zájmem o mnohonásobné vrahy a posloucháním kriminálních podcastů nevyskytuje.

H₂: Ženy se přiklání k trestu smrti daleko méně než muži.

Touto hypotézou předpokládám, že něžné pohlaví je opravdu „něžné“ a i u takto patologických jedinců, nedokáže potlačit své předpoklady dobra ve všech lidech. Muži jsou v tomto pohledu dle mého názoru daleko střízlivější.

H₃: Respondenti mají vyhraněný názor k zavedení TS nebo ATOS: Studenti se přiklánějí k zavedení absolutního odnětí svobody více než k zavedení trestu smrti.

Vzhledem k nynějšímu století předpokládám, že budou studenti k těmto jedincům shovívavější a spíše by je odsoudili k trestu odnětí svobody na doživotí než k smrti.

H₄: Studenti ve věku 19-24 let byli pro zavedení absolutního odnětí svobody více než studenti ve věku 15-18 let.

Touto hypotézou předpokládám postoj svých vrstevníků, kteří budou mít za sebou více zkušeností, než mladší studenti. Mladší studenti budou dle mého názoru spíše pro drastičtější (radikálnější) konec odsouzeného mnohonásobného vraha.

Nyní k samotné verifikaci hypotéz. Všechny stanovené hypotézy (H1, H2, H3 a H4) byly ověřovány pomocí χ^2 – kvadrát testu. Každá hypotéza byla kontrolována na hladině významnosti $\alpha = 0,05$. Během výpočtů byly použity kontingenční tabulky. Vždy první tabulkou znázorňují empirické četnosti, druhou tabulkou popisují očekávané (teoretické) četnosti a pomocí třetí tabulky hodnoty testového kritéria vypočítané pomocí následujícího vzorce:

$$TK = \frac{\sum(emp.-teor.)^2}{teor.}$$

Hypotéza **H1: Ženy se zajímají o tuto problematiku daleko více než muži.**

K testování této hypotézy jsem porovnávala otázku č.1 týkající se pohlaví respondentů a otázku č.4, jíž jsem se respondentů dotázala, zda je problematika mnohonásobných vražd zajímavá s možností odpovědí „ano“ či „ne“.

H_0 : Mezi pohlavím respondentů a zájmem o problematiku vícenásobných vražd není statistická závislost.

H_1 : Mezi pohlavím respondentů a zájmem o problematiku vícenásobných vražd je statistická závislost.

Empirická četnost	Ano	Ne	Celkem
Ženy	878	101	979
Muži	117	47	164
Celkem	995	148	1143

Zájem o problematiku: empirická četnost – tabulka 2

Očekávaná četnost	Ano	Ne
Ženy	852,235346	126,764654
Muži	142,764654	21,2353456

Zájem o problematiku: očekávaná četnost – tabulka 3

Testové kritérium	Ano	Ne	Celkem
Ženy	0,77891327	5,23661284	6,01552611
Muži	4,64973225	32,2600242	35,9097565
Celkem	5,42864551	36,4966371	41,9252826

Zájem o problematiku: testové kritérium – tabulka 4

TK= 41,9252826

KH= 3,84145882

Stupeň volnosti = 1

$TK > KH$

Jelikož testové kritérium je větší než kritická hodnota musíme H_0 zamítnout a přijmout H_1 . Mezi pohlavím respondentů a jejich zájmem o problematiku je závislost.

Hypotéza **H2: Ženy se přiklání k trestu smrti daleko méně než muži.**

K ověření této hypotézy jsem použila výsledky z otázky č.1 týkající se pohlaví respondentů a č. 13., zda jsou pro znovuzavedení trestu smrti (TS), kde byla možná odpověď „ano“, „ne“ a „nevím“.

H_0 : Mezi pohlavím respondentů a postojem ke znovuzavedení TS není statistická závislost.

H_1 : Mezi pohlavím respondentů a postojem ke znovuzavedení TS je statistická závislost.

Empirická četnost	Ano	Ne	Nevím	Celkem
Ženy	512	309	158	979
Muži	84	60	20	164
Celkem	596	369	178	1143

Postoj ke znovuzavedení TS: empirická četnost – tabulka 5

Očekávaná četnost	Ano	Ne	Nevím
Ženy	510,484689	316,055118	152,460192
Muži	85,5153106	52,9448819	25,5398075

Postoj ke znovuzavedení TS: očekávaná četnost – tabulka 6

Testové kritérium	Ano	Ne	Nevím	Celkem
Ženy	0,00449801	0,15748738	0,20129495	0,36328034
Muži	0,02685094	0,94012282	1,20163268	2,16860644
Celkem	0,03134895	1,09761019	1,40292764	2,53188678

Postoj ke znovuzavedení TS: testové kritérium – tabulka 7

$TK = 2,53188678$

$KH = 5,99146455$

Stupně volnosti = 2

$TK < KH$

Jelikož testové kritérium nepřesáhlo kritickou hodnotu, nemůžeme zamítnout H_0 a přijmout H_1 . Mezi pohlavím respondentů a jejich postojem k znovuzavedení TS tedy neexistuje statistická závislost.

Hypotéza **H3: Respondenti mají vyhraněný názor k zavedení TS nebo ATOS: Studenti se přiklánějí k zavedení absolutního odnětí svobody více než k zavedení trestu smrti.**

K testování této hypotézy jsem porovnávala pouze četnost u otázky č. 21 týkající se zavedení trestu smrti nebo absolutního odnětí svobody.

H_0 : Postoj studentů k zavedení TS nebo ATOS není vyhraněn. Studenti se přiklánějí k zavedení absolutního odnětí svobody více než k zavedení trestu smrti.

H_1 : Postoj studentů k zavedení TS nebo ATOS je vyhraněn. Studenti se přiklánějí k zavedení absolutního odnětí svobody více než k zavedení trestu smrti.

Empirická četnost	Pro ATOS	Pro TS	Nevím	Celkem
	895	220	28	1143

Postoj k zavedení TS nebo ATOS: empirická četnost – tabulka 8

Testové kritérium	Empirické četnosti	Očekávané četnosti	TK
Pro ATOS	895	700,81	53,81
Pro TS	220	42,34	745,34
Nevím	28	0,69	1087,69
Celkem	1143	743,84	1886,84

Postoj k zavedení TS nebo ATOS: očekávaná četnost a testové kritérium – tabulka 9

$TK = 1886,84$

$KH = 5,99$

Stupně volnosti = 2

$TK > KH$

Testové kritérium výrazně přesáhlo kritickou hodnotu. Nulovou hypotézu musíme zamítnout a přijímáme alternativní. Studenti jsou výrazně pro zavedení absolutního doživotí oproti zavedení trestu smrti.

Hypotéza **H4: Studenti ve věku 19-24 let byli pro zavedení absolutního odnětí svobody více než studenti ve věku 15-18 let.**

K testování této hypotézy jsem porovnávala otázku č.2 týkající se věku respondentů a otázku č.14, kdy mne zajímal postoje respondentů, zda jsou „pro zavedení absolutního odnětí svobody v českém soudnictví“ (ATOS) s možností odpovědí „ano“, „ne“ či „nevím“.

H_0 : Mezi těmito věkovými skupinami respondentů a zavedením ATOS není statistická závislost.

H_1 : Mezi těmito věkovými skupinami respondentů a zavedením ATOS je statistická závislost.

Empirická četnost	Ano	Ne	Nevím	Celkem
15-18let	326	4	17	347
19-24let	526	25	13	564
Celkem	852	29	30	911

Postoj k zavedení ATOS: očekávaná četnost – tabulka 10

Očekávaná četnost	Ano	Ne	Nevím
15-18let	324,526894	11,0461032	11,4270033
19-24let	527,473106	17,9538968	18,5729967

Postoj k zavedení ATOS: očekávaná četnost – tabulka 11

Testové kritérium	Ano	Ne	Nevím	Celkem
15-18let	0,00668679	4,49457779	2,71797351	7,2192381
19-24let	0,00411403	2,76528102	1,67222839	4,44162344
Celkem	0,01080082	7,25985881	4,3902019	11,6608615

Postoj k zavedení ATOS: testové kritérium – tabulka 12

$$TK = 11,6608615$$

$$KH = 5,99146455$$

$$\text{Stupně volnosti} = 2$$

$$TK > KH$$

Testové kritérium přesahuje kritickou hodnotu. Můžeme zamítnout H_0 a přijmout H_1 . Mezi vybranými věkovými skupinami respondentů a jejich postojem k zavedení ATOS existuje statistická závislost.

5.4 Závěr výzkumu

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jaký názor má studentská veřejnost na problematiku mnohonásobných vrahů a zavedení pro tyto jedince trestu smrti. Sběr dat probíhal pomocí kvantitativní metody, kdy bylo pro tento účel použito dotazníkové šetření o 21 otázkách. Celkový počet účastníků na šetření bylo 1143. Což je na poměry diplomových prací poměrně vysoký počet respondentů. Na počátku výzkumu jsem vymezila hlavní výzkumnou

otázku a dílčí podotázky korespondujících se čtyřmi stanovenými hypotézami. Podle výsledků výzkumu lze odvodit následující závěry.

První hypotéza se zabývala vlivem pohlaví na zájmu o tuto problematiku. Tuto hypotézu jsem si stanovila na základě vlastních zkušeností, kdy jsem předpokládala větší zájem žen o mnohonásobné vrahy. Díky této hypotéze jsem si svůj předpoklad potvrdila. Ačkoli to může být i tím, že ženy byly daleko aktivnější ve vyplňování dotazníku. Nicméně, při nahlédnutí do archu s odpověďmi se mi i tak můj předpoklad potvrdil. Muži nejsou stejně jako ženy fascinováni těmito narušenými patologickými jedinci.

U druhé hypotézy jsem se snažila zjistit, zda má pohlaví vliv na postoj k trestu smrti. Předpokládala jsem, že ženy budou k těmto mnohonásobným vrahům shovívavější a nejsou pro zavedení trestu smrti. Tuto hypotézu se mi nepodařilo potvrdit. Tudíž se dá usoudit, že pohlaví nemá statisticky významný vliv při rozhodování ohledně problematiky zavedení trestu smrti u mnohonásobných vrahů. Pravděpodobně skutečně závisí na postoji konkrétního jedince.

Třetí hypotézou jsem chtěla zjistit, zda má studentská veřejnost vyhraněný názor k zavedení jednoho z trestů a přiklání se spíše k zavedení absolutního trestu odnětí svobody na doživotí než pro znovuzavedení trestu smrti. Domnívala jsem se totiž, že vzhledem k nynější době a nynějšímu století jsme již poučeni z případných justičních omylů. V tomto případě se mi hypotéza potvrdila a studentská veřejnost je k těmto vrahům daleko shovívavější, co se ve volbě trestu týče.

Má poslední hypotéza (Studenti ve věku 19-24 let byli pro zavedení absolutního odnětí svobody více než studenti ve věku 15-18 let) prokázala, že moji vrstevníci (19-24let) jsou skutečně přikloněni více pro zavedení absolutního doživotí, než mladší studenti ve věku 15-18let. Předpokládala jsem, že starší studenti budou k této problematice přihlížet na základě svých získaných vědomostí a zkušeností, kterých je samozřejmě o něco více, než u mladších studujících kolegů.

Nyní bych ráda uvedla, že na veškeré výsledky nemůžeme pohlížet z obecného hlediska, jelikož jsou platné pouze pro výzkumné šetření k této diplomové práci. Také vzhledem k daleko obsáhlejší části respondentů ženského pohlaví je třeba se na výsledky dívat jako na určitý možný předpoklad u této problematiky. Dále je také možné aktuální ovlivnění postoje respondenta vůči této problematice (po poslechu epizody podcastu, shlédnutí určitého dokumentu, přečtení případu) při vyplňování dotazníku.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, jaký zaujímá studentská veřejnost postoj ke znovu zavedení, popřípadě nezavedení, trestu smrti u vícenásobných vrahů, nebo zda se spíše přiklání k zavedení Absolutního odnětí svobody do českého soudnictví. Tomuto stanovenému cíli se věnoval výzkum, jež nalezneme v praktické části práce. Práce se orientovala na studentskou veřejnost ve věku cca. 15–25 let z důvodu, že se autorka domnívala, že se právě tato věková skupina zajímá o tuto problematiku nejvíce.

V teoretické části se práce věnovala vysvětlení základních pojmů k této problematice. Nejprve se zaměřila na vysvětlení obecného pojmu jako jsou mnohonásobné vraždy. V další části popsala problematiku sériových vrahů, kdy další podkapitolou byli vrazi sexuálně motivovaní a nájemní. V další kapitole nám odhalila, kdo jsou masoví vrazi. V každé z těchto dvou částí práce uvedla i konkrétní případy těchto vrahů v České, popřípadě ještě Československé, historii. V poslední teoretické části zmiňuje problematiku trestu smrti včetně jeho historie v České republice v porovnání s USA a ve světě.

Praktická část se zaměřovala na výzkum, jenž probíhal pomocí kvantitativní výzkumné metody, kdy bylo použito dotazníkové šetření. Respondenty byla studentská veřejnost ve věku od 15 do cca. 25 let (záleží na stupni vzdělání a věku dokončení studia). Výzkumu se zúčastnilo úctyhodných 1 143 respondentů. Došlo ke stanovení hlavní výzkumné otázky a čtyř dílčích, kdy byly všechny zahrnuty v otázkách dotazníkového šetření.

Z výzkumného šetření vyplynulo, že trest smrti je i nadále u českého národa dosti kontroverzním tématem. Překvapivé zjištění bylo, že se o tuto problematiku zajímá hlavně ženská část dotazovaných. Tomuto výsledku přisuzuji vliv pandemie Covid SARS – 19, která nás všechny ovlivňuje od roku 2019. Pravděpodobně při tvrdých omezeních, kdy jsme museli být všichni zavřeni doma, se ženy cítily v bezpečí a pravděpodobně i pro změnu negativních myšlenek, zaměřily svou pozornost směrem k mnohonásobným vrahům. Celkově se během posledních pár let můžeme setkat s daleko větším nárůstem vzniku různých podcastů a dokumentárních minisérií o vícenásobných vraždách, kdy jsou velice oblíbené zejména ti sérioví. Takový zájem, zejména o poslouchání podcastů, příkládám i úspěchané době, kdy daleko méně lidí si o daném případě přečte. Poslech mohou spojit i s další činností (sport, úklid, vaření, řízení automobilů), což ušetří více času a informace jedincům se lépe zpracovávají. Poslechu či

sledování nějakého dokumentu s touto problematikou se věnují dotázaní respondenti pravidelně, kdy některé z činností se věnují několikrát během týdne. Největší část studentů byla ve věku 15-18let a nejvíce respondentů momentálně studuje (či dosáhlo) střední školu ukončenou maturitní zkouškou a hned v závěsu je bakalářský obor na vysoké škole. Pravděpodobně nejznámějšími českými vícenásobnými vrahy jsou Ivan Roubal a Orličtí vrazi, jež respondenti uváděli nejčastěji. Tento fakt příkládám nedávno vydaným dokumentárním minisériím „Roubal“ a „Devadesátky“, jež se oběma kauzami zabíraly. Dále je naše společnost i nadále spíše proti trestu smrti a to ji přesto, že ve většině případů odpovědí jim v českém soudnictví ukládané tresty u těchto vrahů nepřijdou dostatečně adekvátní. Největší strach měli respondenti z justičního omylu u trestu smrti a pravděpodobně z tohoto důvodu jsou i proti zavedení absolutního trestu. Mým dalším předpokladem je i obava podmíněného propuštění u výjimečného trestu – odnětí svobody na doživotí, kdy by se takto patologický jedinec teoreticky mohl dostat na svobodu. Podle mého názoru právě z tohoto důvodu jsou respondenti pro zavedení tzv. absolutního odnětí svobody u mnohonásobných vrahů. Svým způsobem je tento trest, v případě justičního omylu, nějakým způsobem napravitelný. Tím se i vyhneme určité zodpovědnosti za vrahův život.

Znamená to tedy, že v budoucnu můžeme očekávat zavedení zcela nového výjimečného trestu v českém soudnictví, jež nebude natolik fatálním pro odsouzeného, ale zároveň by mohl být i tento patologicky narušený jedinec prospěšný pro společnost?

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie: bestialní zabijáci*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-807-3802-134.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-461-9.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikace násilí*. Praha: Grada, 2008. Psyché. ISBN 978-80-247-2207-8.

DRBOHLAV, Andrej. *Etopedie I: trest smrti versus trest života pro sériové vrahy*. 2., upr. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005. Edice speciální pedagogiky (Gaudeamus). ISBN 80-704-1163-5.

DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5599-1.

DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů: 200 skutečných případů brutálních činů sériových vrahů současnosti*. Praha: Grada Publishing, 2013. Psyché. ISBN 978-80-247-4371-4.

MARTINGAL, Moira. *Kanibalové: bestialní zabijáci*. Praha: Vašut nakladatelství, 2001. ISBN 80-723-6027-2.

MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdelního trestu od počátků po současnost [ve světě a českých zemích]*. V Praze: Rybka Publishers, 1998. ISBN 80-861-8205-3.

PLACHÝ, Jiří a Ivo PEJČOCH. *Masarykovy oprátky: problematika trestu smrti v období první a druhé Československé republiky 1918-1939*. Cheb: Svět křídel, 2012. ISBN 978-80-87567-21-0.

SCHECHTER, Harold, David EVERITT. *A-Z Encyclopedia of Serial Killers*. Pocket Books, 1996. ISBN: 978-06-7102-074-3.

SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů: nejslavnější kriminální případy dvacátého století*. V Praze: XYZ, 2006. ISBN 80-87021-06-1.

WEISS, Petr. *Sexuální deviace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, ISBN: 978-80-7367-419-9.

WEISS, Petr. *Sexuologie*. Grada Publishing, 2010, ISBN: 978-80-2472-492-8.

Periodika

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Sérioví vrazi. In *Policista*, no. 3, 2007. ISSN 1211-7943.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Současné trendy v kriminalistické psychologii. In *Kriminalistika*. No. 1, 2007. ISSN 1210-9150.

DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 1: S oprátkou za humny. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 14.03.2008 [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-1-opratkou-za-humny>>.

DRAHOTA, Leoš. Naše šibenice 16: Novodobé věšení. *Moskyt: Geograficko Badatelský magazín* [online]. 2000, 11.7.2008 [cit. 2022-04-01]. ISSN: 1213-6905 Dostupné online: <<https://www.moskyt.net/nase-sibenice-16-novodobe-veseni>>.

PŘEUČILOVÁ, Isabel. Nelítostný orlický gang: Vrazi pěchují do sudů mrtvolý movitých podnikatelů. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(7). ISSN 1804-8455.

PŘEUČILOVÁ, Isabel. Obdivovatel Olgy Hepnarové pořádá hon na houbaře: lesní zabiják Viktor Kalivoda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(9). ISSN 1804-8455.

PŘEUČILOVÁ, Isabel. Sekerou pobije vlastní rodinu!: Jesenický maniak Josef Svoboda. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(6). ISSN 1804-8455.

PŘEUČILOVÁ, Isabel. Spartakiádní vrah Jiří Straka: Pražský škrtič, kterému ještě teče mléko po bradě!. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021, **2021**(1), 6. ISSN 1804-8455.

PŘEUČILOVÁ, Isabel. Vraždící školáci Jiří Popelka, Zbyněk Škornička: Milovníci bojových umění zmasakrují celou rodinu. *Krimi Revue*. Praha: RF HOBBY, 2021 (5), ISSN 1804-8455.

Internetové zdroje

A History of the Death Penalty in America. *Constitutional Rights Foundation* [online]. 2012 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <<https://www.crf-usa.org/images/pdf/HistoryoftheDeathPenaltyinAmerica.pdf>>.

BŘEZINA, David. EU bojuje dál proti trestu smrti. *Euroskop.cz* [online]. 2022, 30.7.2020 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://euroskop.cz/2020/07/30/eu-bojuje-dal-proti-trestu-smrti/>>.

ČERMUSOVÁ, Tereza. Za co padlo doživotí v Bohumíně? "Před smrtí trpěli intenzivní bolestí," stojí v rozsudku. *IRozhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 18.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pozar-bohumin-11-mrtvych-zhar-lukas-konopka_2112200500_tec>.

ČTK; FEREBAUER, Václav (fer). Čtyřnásobný vrah Kevin Dahlgren spáchal ve věznici ve Valdicích sebevraždu. *iDNES.cz* [online]. 2018-01-11 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/kevin-dahlgren-sebevrazda-valdice-vrazda-brno-fol-krimi.aspx?c=A180111_210302_krimi_hm1>.

ČTK. Cizince hledaného kvůli vraždám v Evropě poslal pražský soud do vazby. *Novinky.cz* [online]. Praha, 3. 3. 2019 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://www.novinky.cz/krimi/clanek/cizince-hledaneho-kvuli-vrazdam-v-evrope-poslal-prazsky-soud-do-vazby-40273060>>.

DAVÍDEK, Martin a spol. Josef Svoboda: (vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 18.1.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Svoboda_\(vrah\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Svoboda_(vrah))>.

GARLAND, David. Proč mají Spojené státy trest smrti?. *American center: U.S. Embassy Prague* [online]. [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <<https://www.americkecentrum.cz/o-usa/zeptali-jste-se/proc-maji-spojene-staty-trest-smrti/>>.

H., Jenda a spol. Jiří Popelka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2.1.2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiř%C3%AD_Popelka>.

HORÁK, Petr. Jaroslava Fabiánová. *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/jaroslava-fabianova.html>>.

HORÁK, Petr. Petr Zelenka: (Česká Republika). *Encyklopedie sériových vrahů* [online]. [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <<https://www.encyklopedievrahu.cz/clanky/petr-zelenka.html>>.

JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Ivan Roubal – narozen 12.května 1951- doživotní trest (věznice Mírov). *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/roubal/roubal.html>>.

JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jaroslav Stodola a Dana Stodolová vraždící manželé: 8 obětí – doživotní trest. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Jiří Straka – spartakiádní vrah: narozen 1969 - Praha. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/straka/straka.html>>.

JEDLIČKA, JUDr. Miloslav a Mgr. Jana HODICKÁ. Orlické vraždy. *Kriminalistika.eu: Muzeum zločinu* [online]. 1999 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <<https://kriminalistika.eu/muzeumzla/kopac/kopac.html>>.

Klára a Michaela. Otův názor na trest smrti. *Odsouzeni.com: Příběhy odsouzených v ČR* [online]. 11. 6. 2007 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <<https://www.odsouzeni.com/clanky/oto-biederman/otuv-nazor-na-trest-smrti.html>>.

KRUPÍČKA, Pavel, Jan KOVÁŘ a spol. Jiří Straka. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 20.11.2021 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiř%C3%AD_Straka>.

MOP. Trest smrti již zrušilo více než sto států. Nejvíce poprav vykonají v Číně. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 10.10.2017 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2268976-trest-smrti-jiz-zrusilo-vice-nez-sto-statu-nejcasteji-ho-udeluji-v-cine>>.

MUSIL, Adam. Americká Virginie chce zrušit trest smrti. Chybí už jen podpis guvernéra. *ČT24.cz: Česká televize* [online]. 1996–2021, 6. 2. 2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3265838-americka-virginie-chce-zrusit-trest-smrti-chybi-uz-jen-podpis-guvernera>>.

MYŠÁK, Jan, Jan POLÁK a spol. Jaroslav a Dana Stodolovi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.11.2021 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_a_Dana_Stodolovi>.

MYŠÁK, Jan, Jenda H. a spol. Požár panelového domu v Bohumíně 2020. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Požár_panelového_domu_v_Bohumíně_2020>.

MYŠÁK, Jan, Matěj SUCHÁNEK a spol. Sériová vražda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sériová_vražda>.

NEDAS, Jiří a spol. Čtyřnásobná vražda v Brně-Ivanovicích. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 10.3.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Čtyřnásobná_vražda_v_Brně-Ivanovicích>.

POLÁK, Jan, Alena POKORNÁ, Matěj ORLICKÝ a spol. Olga Hepnarová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 4.3.2022 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Olga_Hepnarová>.

PROUZA, Tadeáš. Jak se vraždí na objednávku? Skuteční nájemní vrazi neodpovídají filmovému obrazu. *Eurozpravy.cz* [online]. 13.1.2019 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://eurozpravy.cz/magazin/245970-jak-se-vrazdi-na-objednavku-skutecni-najemni-vrazi-neodpovidaji-filmovemu-obrazu/>>.

Rada Evropy. *Evropský a Světový den proti trestu smrti (10. října 2021): společné prohlášení vysokého představitele jménem Evropské unie a generální tajemnice jménem Rady Evropy: Tisková zpráva* [online]. 8.10.2021 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/10/08/european-and-world-day-against-the-death-penalty-joint-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-and-the-secretary-general-on-behalf-of-the-council-of-europe/>>.

SEDLECKÝ, David, Jan POLÁK a spol. Viktor Kalivoda. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Viktor_Kalivoda.html>.

Seznam českých masových vrahů. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 9.11.2021 [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_českých_masových_vrahů>.

SLADKÁ, Žaneta a spol. Trest smrti. *Amnesty International Česká Republika* [online]. Praha [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <<https://www.amnesty.cz/trestsmrti>>.

SOCHOR, Jakub, Adam HAUNER a spol. Trest smrti. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 31.12.2021 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Trest_smrti#cite_note-1>.

SOCHOR, Jakub, Jiří PTÁČEK, Jan POLÁK a spol. Ivan Roubal. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.2.2022 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Roubal>.

SOCHOR, Jakub, Martin URBANEC a spol. Petr Zelenka: (sériový vrah). *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 21.1.2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_\(sériový_vrah\)#Životopis.html](https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Zelenka_(sériový_vrah)#Životopis.html)>.

TETOUROVÁ, Mgr. Eva, Mgr. Petra BARTOŠKOVÁ, Martina ČERNÁ, Veronika FUKSOVÁ, Hana PULTAROVÁ a Mgr. Monika ŠAMOVÁ. *Trest doživotí jako výjimečný trest*. 2015. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky: Parlamentní institut. PI 5.333. Dostupné také z: <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=81936>>.

ToMy. Jaroslava Fabiánová. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 14 .8. 2011 - aktualizace 12. 12. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/jaroslava-fabianova.html>>.

ToMy. Masoví vrazi v ČR. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 2020 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/masovi-vrazi-v-cr>>.

ToMy. Viktor Kalivoda. *Serialkillers.cz: Nejobsáhlejší český web o sériových a masových vražích* [online]. 2009, 17.11.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <<https://www.serialkillers.cz/viktor-kalivoda.html>>.

URBANEC, Martin a spol. Jaroslava Fabiánová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 4.12. 2018-aktualizace 24.1.2022 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslava_Fabiánová.html>.

V., David a spol. Orličtí vrazi. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 16.02.2022 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Orličt%C3%AD_vrazi#Ludv%C3%ADk_Černý>.

V., David a spol. Romana Zienertová. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 22.12.2021 [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Romana_Zienertová>.

VOJTOVÁ, Tereza. Případ Apollo aneb pět vražd Kolínského gangu. *Historie českého zločinu* [online]. Český rozhlas, 19.10.2016 [cit. 08.03.2022]. Dostupné z: <<https://dvojka.rozhlas.cz/pripad-apollo-aneb-pet-vrazd-kolinskeho-gangu-6942784>>.

Seznam grafů

Pohlaví respondentů – graf 2.....	110
Věk respondentů – graf 2.....	111
Studium respondentů – graf 3.....	111
Zájem o problematiku – graf 4.....	112
Věnování se vícenásobným vrahům – graf 5.....	113
Povědomí o českých vrazích – graf 6.....	114
Názor na trestní sazby ČR – graf 7.....	116
Doživotní TOS – graf 8.....	116
Doživotí horší než smrt? - graf 9.....	117
Trest smrti jako odstrašovaadlo – graf 10.....	118
Postoj veřejnosti k trestu smrti – graf 11.....	118
Zavedení trestu smrti – graf 12.....	119
Zavedení Absolutního TOS na doživotí – graf 13.....	119
Nehumánnost trestu smrti? - graf 14.....	120
Spravedlivost trestu smrti – graf 15.....	121
Trestem smrti proti recidivě? - graf 16.....	121
Zneužitelnost trestu smrti – graf 17.....	122
Justiční omyl u trestu smrti – graf 18.....	122
Právo vzít život – graf 19.....	123
Absolutní TOS na doživotí vs. trest smrti – graf 20.....	123

Seznam tabulek

Četnost jmen ČR vrahů – tabulka 1	115
Zájem o problematiku: empirická četnost – tabulka 2.....	126
Zájem o problematiku: očekávaná četnost – tabulka 3.....	126
Zájem o problematiku: testové kritérium – tabulka 4.....	126
Postoj ke znovuzavedení TS: empirická četnost – tabulka 5.....	127
Postoj ke znovuzavedení TS: očekávaná četnost – tabulka 6.....	127
Postoj ke znovuzavedení TS: testové kritérium – tabulka 7.....	127
Postoj k zavedení TS nebo ATOS: empirická četnost – tabulka 8.....	128
Postoj k zavedení TS nebo ATOS: očekávaná četnost a TK – tabulka 9.....	128
Postoj k zavedení ATOS: očekávaná četnost – tabulka 10.....	129
Postoj k zavedení ATOS: očekávaná četnost – tabulka 11.....	129
Postoj k zavedení ATOS: testové kritérium – tabulka 12.....	129